

'Sëedhε 'ö Pɔdhö -ya bɔ
 Atanna -bha 'kɔdhigümε -nu 'wo
 Wlömö
 -pö 'gü -a -nu -dhε

=*Tuabhona*ɔ 'ö Pɔdhö -ya dɔ

¹ Mang Pɔdhö -mε 'a -kë Yesu Klisi -bha gwëëmi 'ka, 'ö Atanna -yö n sü 'ö n -ya -dɪ -ta kö 'a kë Yesu Klisi -bha bɔmε 'ka kö 'a kë naɔ -së 'ö go- "piü -a dɔmε 'ka bha ma =në 'a 'sëedhε ya- bɔ ka -dhε.

² Naɔ -së 'ö -gban Yesu Klisi 'ö -kë Atanna Gbö 'ka -a -bha bha, Atanna -ya -to "dhiü =gblεεn 'ö bɔ 'ö -wɔdhiüloomε -nu -ta 'ö- "plüün bho, -yö -bεn zë -sü 'ka -a -bha 'sëedhε 'gü. ³Yö 'ö bha =në =ya kë mεbhɪdhε 'gü, 'yö -kë Davi -bha 'në 'ka, ⁴'yö =ya -da Atanna -wɔn "gblɪɪɪ "piü, 'yö- -bha 'Nii- "slüüslü -ya bho 'ö- wo ga 'gü 'ö- -bö ö -bha 'gügbɪdhε 'ka bha -ya -zɔn =dhε -a Gbö -mü. Yöö Yesu Klisi -mε bha =në kwaa- -gblüdë 'ka. ⁵Yö 'ö bha =në Atanna -yö bɔ- -ta 'yö -gasitε -kë n -dhε, 'yö n -ya -a -bha bɔmε 'ka, kë "dhü kö 'a- pö "sε =gban "pεpε 'gü -mε -nu -dhε =dhε -wo 'dhang bho- "dhiü kö 'pë 'ö dho- pö- -nu -dhε -wa kë kö -wo dha -a 'saa- 'gü. ⁶'Sa 'mε 'wo "dhü bha 'mε 'ö Yesu Klisi =ya ka -dhε 'ö 'ka- -bha 'ka 'ö 'ka Wlömö ka- -nu -bhiëë 'gü 'pö.

⁷A 'sëedhε ya- -bɔ 'mε 'ka Atanna dhɔɔbhaamε -nu 'ka Wlömö -pö 'gü, 'ö ka -ya kö 'ka -tosεa kë ö -bha kë 'gü, "ta -kɔ -së 'ka kö pö 'ya 'dho kë ka -bha bha ka =në ka -dhε. A -bhεa -dhε kö yö 'ö kwa Dë 'ka bha waa- kwa Dëmε Yesu Klisi 'ö 'dhö -wo dɔ "gbɪ- kö -wo -gasitε kë ka -dhε, kö -wo -ya -dɪ 'flëë- 'gü -sü wɔ ka -gɔ -a -ta!

Pɔdhö -bha -dho Wlɔmö -sü -dhiang 'ö- zë

⁸ A -bɔ Yesu Klisi -ta 'ö 'a Atanna nuɛ" bho =kö -blɛɛsü mɛ =gban "pɛpɛ ka -wɔn 'gü, -a -gɛn -mü =dhɛ ka -bha -zɔ -yö -a -dhɛ -sü bha- -taɔng -yö =mɔɔ -sü 'ka "kpungtaadhɛ =gban "pɛpɛ 'gü, 'ö mɛ =gban -wa -dhiang zë. ⁹⁻¹⁰ 'A bhɛa" sië- -dhɛ -kɔ 'ö- 'gü 'do 'do, a -bhɛa 'pö ka -wɔn 'gü, n -zɔ 'yaa bhɔ ka 'ka tongtongdhö. Atanna 'a- -dhɔkë n faan =gban 'ka, 'ö 'a- -bha naɔ -së 'ö -gban -a Gbö Yesu Klisi -bha -a dɔ sië 'a -ziö 'ka bha =në n "sɛɛ- 'ka. -Ya 'wɔn -dɔ =dhɛ 'pë 'a- pö sië bha 'yaa =sua 'ka. A -bhɛa 'pö- -dhɛ kö =ya kë =dhɛ =ya kë -a -dhidhɛwɔn 'ka =dhɛ 'a nu kö 'a -wo ka -dhɛ 'gü, -ɛɛ! Kö -ya zian "dhi "pɔ n -gɔ kö 'a nu. ¹¹ -A -gɛn -mü =dhɛ -nu zun ka -dhɛ 'gü -dhɔ =ya n 'kun =dedewo. -Yö n "piü =dhɛ 'a nu kö 'a n "yan -kpan ka -bha, "kɛɛ kö Atanna -bha gbaɔdhe 'ö- -bha 'Nii- "slüüslü -ya nu mɛ -dhɛ bha 'a nu ka -bha 'ka, kö -yö ka gba faan 'ka -zɔ -yö -a -dhɛ -sü 'gü, kö ka -gɛn -yö "sɛ 'kun -a -bha zian -ta. ¹² N -nu ka "piü mü -sü bha- -gɛn "gbu- 'bha -mü 'zü =dhɛ kö 'kwa kwa 'ko -nu faan dɔ- -bha "ta bha- 'sü -sü -bha. -A -gɛn -mü =dhɛ ka -bha -zɔ -yö -a -dhɛ -sü bha kö n "yan -yö -da -dhɛ 'gü, -yö -dho n faan dɔ, 'ö ka "yan =ya -da 'pö n -bha -dhɛ 'gü 'ö ka faan dɔ.

¹³ N dheebhang -nu, -yö n "piü =dhɛ 'ka- 'wɔn dɔ =dhɛ -nu ka "piü mü -dhɔ -yö n -kë -kpɛawo, "kɛɛ -a "sɪ =në 'yaa n -dhɛ. -Yö n "piü =dhɛ 'a nu kö 'a Yesu -wɔn -dhiang zë kaa- 'pö- bha- 'gü 'pö kö 'mɛ 'wo mü -wo 'dhang bho- "dhiü =dhɛ -kɔ 'a- -kë 'ka "sɛ -kpɛa 'wo to -a -nu 'gü -a 'dhö. ¹⁴ -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü =dhɛ Yesu -wɔn -dhiang 'a- zë sië bha, -a -dhɛa -bha -dhɛ 'mɛ kwɛng- -nu kwa wɔ -kɔ 'dhö do ('ö kwa 'wɔn dɔ -kɔ 'dhö do oo), 'mɛ 'ö- -nu -bha -yö -da kwa -bha =wlöö oo, 'mɛ 'wo 'sëedhe dɔ oo, 'mɛ 'waa- dɔ oo, -a -nu =gban "pɛpɛ -wa ma. -A -kë

"dhü -sü bha -yö =dhe "pɔ =në 'dhö 'yö n -bha. ¹⁵ 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö -nu zun 'mɛ 'ka Wlɔmö -pö 'gü ka -dhe 'gü -dhɔ =ya n 'kun kö 'a naɔ -së 'ö go Atanna "piü bha-dɔ ka -gɔ 'pö bha 'yö bha.

'Gügbɪdhe 'ö naɔ -së 'ö go Atanna "piü -a 'gü -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

¹⁶ 'Yiü- 'yaa n kë naɔ -së 'ö go Atanna "piü bha- dɔ -sü 'gü tongtongdhö, -a 'klɔɔ- -mü =dhe a 'dhang bho- "dhiü 'kpakpadhö =dhe 'gügbɪdhe 'ö bɔ- -ta 'ö mɛ "bhɪ- -nu dha yö -mü. Mɛ "ɔɔ mɛ 'ö =ya 'dhang bho- "dhiü kö =ya dha. "Kɛɛ Zuifö -nu =në 'wo 'mɛ 'wo "dhü bha- -blɛɛsü 'ka, 'yö 'mɛ 'waa Zuifö 'ka 'wo -tun -na dɔ mü. ¹⁷ 'Pë 'ö- -kë "dhü bha- 'klɔɔ- -mü =dhe -a naɔ -së bha =në -kɔ 'ö mɛ =ya kë- 'ka 'yö Atanna -yö mɛ -kë 'kpëdhö bha- -zɔn kwa -dhe =dhe: Pë "wɛɛ 'bha 'kö dho bɔ- -ta kö -yö mɛ -mawɔn 'to 'yaa 'dhö kö 'yii kë 'dhang -bho ö "dhiü -sü kö -wo wo -zɔ yö ö -dhe -zë 'ka, =dhe -kɔ 'ö -bɛn zë -sü 'ka- 'ka -a -bha 'sëédhe 'gü -a 'dhö =dhe:

«'Mɛ 'ö ö -zɔ yö Atanna -dhe,

-a -mɛ -dho dha ö -bha 'dhang -bho -a "dhiü -sü bha =në-
-wɔn 'gü,

'yö -tosɛa -së kë "kpɔng =taa,

'yö dho 'yö- 'bha -kë -a "piü dhang- 'gü -todhü 'ka.»

¹⁸ "Kɛɛ 'mɛ 'kö wo -zë 'waa "suü Atanna -gɔ, 'ö 'wo- -siödhewɔn =në- -kë 'yö 'wo zun- 'ka- -bha tɛanwɔn bha- -gɔ zian- bha, yö 'ö -ya -sü 'ka dhang- 'gü bha- -siö -dhe -wɔn 'ö- -nu "piü 'yaa =dheɛng -dhe -bha. ¹⁹ -A 'klɔɔ- -mü =dhe Atanna dɔ -kɔ 'dhe 'kö mɛ "bhɪ- =mɔɔ- -bha 'ö- dɔ- 'ka, -a =gban -ya -nu "yaan 'kpakpadhö. Yöö =dede =në- -ta -pɔ -nu -dhe. ²⁰ Mɛ 'bha 'yii- yö do tɛan- 'ka, "kɛɛ 'ö sü -bha "sɛ kë -yi -bha 'ö dho 'ö zun- 'ka =dɛɛ -bha, -a -bha 'gügbɪdhe 'ö- -naa 'yaa 'dhö

bha oo, -a -bha -kë Atanna 'ka -sü oo, mɛ -ya -dhɛ -yö -a kë -pë -nu bha =në- -nu -bha 'kpakpadhö. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü, 'yö 'mɛ 'waa "suü- -gɔ, 'ö 'waa- =bhlëë -ya bha, -a -nu -mawɔn 'to -gɛn 'bhaa 'dhö- -gɔ bha 'yö bha. ²¹ -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü -dhɛ -wa 'wɔn -dɔ =dhɛ Atanna -yö -dhö, "kɛɛ -a =bhlëë =në 'yaa- -nu -gɔ, 'waa "wɪ =në- wo- -bha kö -wa nuɛ" bho =dhɛ -kɔ 'ö- -dhɛ 'dhö- -bha kö -wa kë- 'ka 'nu pë -nu 'ö- -kë bha- -wɔn 'gü bha- 'dhö, 'yö 'wo wo -dɪ sü 'wɔndɔmɛ "gbɪɪ- =në- 'ka, 'yö tɛanwɔn =gbaan =dhɛng- -nu -gɔ, 'yö- -nu "yaaki 'bhaa 'dhö 'zü, 'yö 'waa tɛanwɔn dɔ 'zü -a -wɔn 'gü. ²² -Wo wo -dɪ -sü 'wɔndɔmɛ 'ka, "kɛɛ kö 'waa pë 'bha dɔ 'sa. ²³ =Wa Atanna 'ö 'yaa ga tongtongdhö bha- -bha 'tɔbhɔdhe 'sü =waa- -nu "wlaapë -nu -dhɛ. =Wa pë "blɛɛn- -nu 'yën =dhɛ "dhü -nu waa- -gwë -nu, -maa -nu, =kwlaa -ta -wü -nu, =mlɛɛ -nu "ɛɛn mɛ "bhɪɪ- -nu 'dhö, 'yö =waa- dɔ- "gblɪɪ 'gü, "kɛɛ kö mɛ "bhɪɪ- -zë -yö -ga 'sa.

²⁴ Atanna -ya ö -kɔ "kan- -nu "dhiü yö =në- -wɔn 'gü kö -wo wo zuë" -bhɔ -bha -wɔn yaya -nu -bha =në- kë wo 'dho- 'ka. =Wa wo -dɪ "dhiü -da yö =në- -wɔn 'gü, 'yö 'yiü- -wɔn -dɪ -slɔɔ =në 'wo- kë sië 'wo dho- 'ka -bha. ²⁵ Wo 'ö wo "dhü bha =në 'wo tɛanwɔn 'ö go Atanna "piü bha- "gla -sü 'ka =sua 'gü, 'yö 'wo 'pë 'kö Atanna -ya -da bha yö -zë 'tɔ bhɔ, 'yö 'wo yö 'kö pë -nu bha- -nu -da bha- to, "kɛɛ kö yö =në- -dhɛ 'dhö- -bha =dhɛ mɛ -ya 'tɔ bhɔ -todhü 'ka, kö -yö gwëë" -dhɛ kë- -dhɛ. Kö -yö kë "dhü bha 'aa -yö kë!

²⁶ Atanna -kɔ -kan -a -nu "dhiü -gɛn =në bha, kë "dhü kö 'yiü- -wɔn -nu 'ö- kë -sü -pɛng -yö dɔ- -nu -ta bha -wa kë wo wëë' 'ka do. -A -gɛn -mü =dhɛ dhe waa- gɔn -a -nu -bha -kë 'ko "piü -sü 'ö Atanna -ya -da bha wo -zë =waa-

"gla- -ta, 'yö dhong -nu -dɪ -slɔɔ =në 'wo bhluu" 'ma sië wo 'ko -nu bha, ²⁷'yö gɔɔn- -nu -dɪ 'pö 'waa "wɪ- -bha 'zü kö waa- dhong -nu -zë -a -nu -bha sɛɛ" -yö kë do =dhɛ -kɔ 'ö- 'ka -a 'dhö, "kɛɛ 'yö- -nu -dɪ -slɔɔ =në- -nu -wɔ 'ko "piü -sü -pɛng -yö dɔ- -nu -ta, 'yö 'wo 'yiü- -wɔn suu -nu bha- -kë wo "kwëë, 'yö- kë 'ö =waa- wo "dhü bha, =dhɛng 'wo- wo bha- 'gü -wɔn 'ö =dhɛ- =saa 'dhö bha 'yö -wɔ -nu -ta bha.

²⁸ -A -nu "tɔ 'ö 'yaa Atanna -wɔn -bha, 'ö 'yaa- -nu "piü -zianwo =dhɛ 'wo- dɔ bha =në- -wɔn 'gü, 'yö =ya ö -kɔ "kan- -nu "dhiü 'pö, 'yö 'wo -tosɛa kë sië -tama -dhɛ "piü, 'yö 'wɔn 'ö 'yaa këwɔn 'ka =në 'wo- kë sië -kpɛawo bha. ²⁹ 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü, 'yö 'wɔn yaa suu "pɛpɛ =gban =në- kë -dhɔ -ya -nu -kë bha 'yö bha. -A -nu "gblü -yö 'ya- yö =në- -wɔn 'gü, 'yö =naɔ -dhɔ -ya -nu -kë "dhiü ziö 'ka, 'yö 'wɔn yaa -dɪ -slɔɔ =në- kë -dhɔ -ya -nu -kë -a -nu "tɛabɔ -nu 'ka, 'yö =drɔ kë -sü =në- -nu 'gü, 'yö 'wo mɛ zë, 'yö 'wo "dhi -naa -nu ma, 'yö 'wo "kpɛng- -nu -kë mɛ -nu -gɔ, 'yö 'yaɔdhɛ zuëga =në- -nu "gblü- -bha. ³⁰ Dhiang -yö -pa -nu -ta yö =në- -wɔn 'gü, 'yö 'wo mɛ -nu -dhiang yaa =në- zë, 'yö 'wo =sua -nu -ya -a -nu -bha, 'yö Atanna -san -ya -nu -kë, 'yö 'waa mɛ 'bha yö- 'gü, 'yö 'wo wo -dɪ =bhɛɛ mɛ -nu "yan 'gü, 'yö 'wɔn yaa kë -sü -gɛn -dee =në 'wo- =mɔɔ -kpɛawo, 'yö 'waa wo 'kpɔmɛ -nu -wɔ ma bha. ³¹ 'Wɔn -yaki 'si zuëga 'yaa- -nu "gblü- -bha, 'waa 'to -wɔ do -ta, mɛ 'bha -dhɔ 'yaa- -nu kë, 'sa mɛ 'bha -mɛ 'bha -wëë 'yaa- -nu kë. ³² 'Wɔn 'ö Atanna dho- wɔ 'wɔn suu -nu bha- këmɛ -nu -ta -wa -dɔ, -wa 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö =dhɛ 'mɛ 'wo 'wɔn suu -nu bha- -kë, -a -naa -mü -a -nu 'gü see- -sü 'ka, "kɛɛ yö -zë =gban 'gü -wa -kë "dhü do. =Ya 'to 'nu- 'dhɛ 'kö bha- -bha -zianwo kö- fië 'në 'bha- -dhö, "kɛɛ mɛ 'wo 'wɔn suu -nu bha- -kë -wa -nu faan -zian =në- dɔ.

2

¹ ΜΕ =yaa- ma =dhe -kɔ bha- 'dhö, mε- -mɔɔ -bha 'ö mε -ya pö: Haa! 'Mε 'kö 'wo ya -wo 'ya- 'pö -kεε! » "Kεε -ka ka -dɪ 'kun, 'ka 'dho 'to 'ö 'ka za dɔ- -nu -bha. -A -gεn -mü =dhe bhi 'ö bhi -zë 'i za dɔ sië mε -bha "dhü bha, i fië- 'yaa 'dhö 'mε 'i za dɔ sië- -bha bha- 'ka. -A 'kɔɔ- -mü =dhe 'bha- pö =dhe Atanna 'wɔn -bho 'mε 'wo bha- -nu 'gü -dhe -mü, -a -nu këwɔn -yö 'ya-, "kεε kö kεng- -nu ka -zë 'gü -pee -yö do, kö mε -gban =në 'i ka zë za 'ka bha do. ² ΜΕ =gban "pεpε -wa 'wɔn -dɔ =dhe 'mε 'wo 'wɔn suu -nu bha- -kë Atanna =ya 'wɔn bho- -nu 'gü kö- -bha tεanwɔn -mü. ³ "Kεε bhi 'ö bhi -zë 'i za dɔ sië 'mε 'wo 'wɔn suu -nu bha- -kë -a -nu -bha, "kεε kö i- -kë 'pö =dhe- -nu 'dhö bha -yö i 'gü -dhe i -dho dha Atanna -bha za -gɔ "wε -ee? ⁴ "Kɪsëdhe 'ö- -kë i 'ka, 'ö ö zuë" -kë i "piü -sεa bha i- -dhe -yö "wε -ee? "εεn i "tɔ 'yaa -mü -ee? "εεn 'yaa i 'gü =dhe -a kë 'ö- wo "dhü 'ö -bho 'ka yi 'bha -yi 'bha 'ka, 'ö 'yii 'wɔn wɔ i -ta do bha, -ya -kë "dhü kö 'i i bo 'wɔn yaa kë -sü 'ka kö 'i i zuë" slëë- ö "piü =në- wo -ee? ⁵ "Kεε =ya kë =dhe 'bha "tɔgbɪdhe kë, kö 'wɔn 'ö Atanna -ya -kë bha 'yii 'dho i =gbin-, kö 'bhii i bo 'wɔn yaa kë -sü 'ka, 'kö 'wɔn 'ö dho- wɔ 'mε 'wo 'wɔn suu bha- kë sië bha- -nu -ta tεanwɔn 'gü, 'ö- yi 'dhö nu sië bha- -kwεε =në 'i 'dhu sië 'pö i -dɪ -ta do 'i dho- 'ka bha. -A 'yi bha =ya =loo, Atanna -dho 'wɔn wɔ i -ta 'pö =dhe- -nu 'dhö. ⁶ 'Sa za 'ö Atanna dho- dɔ "dhü bha- yi =ya =loo, -yö -dho mε 'ö "dhü- -duε -zɔn -a kë -sɔng =në- -bha. ⁷ -Yö -dho =sii 'ö 'yaa yën- nu 'mε 'wo to wo -wɔ -ta, 'dhang -bho ö "dhiü -sü 'gü, 'ö 'wo 'wɔn -së -kë, 'ö 'wo to =bhlëë waa- 'tɔbhɔdhe waa- =sii -së 'ö- "piü -a mɔɔ- -zian -ta bha- -nu -dhe 'yi bha- =në- 'ka. ⁸ 'Yö 'wɔn bho 'mε 'wo ö =bhlëë -siö, 'ö 'wo zë zaɔdhe -da -wɔn -dhe 'wo wo =taa zun tεanwɔn 'ö -gban Atanna -bha -a -gɔ, 'ö 'wo wo -gɔ -gban 'wɔn yaa kë -sü 'gü bha- -nu 'gü 'pö. ⁹ ΜΕ "ɔɔ 'mε 'wo 'wɔn yaa -zë -kë,

-yö -kë Zuifö 'ka oo, "εεν -yö -kë με "wεε -zian =në- 'ka oo, zuëdhiütεε waa- "yënnɔ =gbaɔndhe -dho nu- -nu -ta 'yi bha =në- 'ka. "κεε -a 'zü -dho bho Zuifö -nu =në- -ta. ¹⁰ 'Yö με "υυ με 'ö 'wɔn -së -kë 'pö, -yö -kë Zuifö 'ka oo, "εεν -yö -kë με "wεε 'ka oo, "κεε 'ö 'wɔn -së -zë -kë, 'yö Atanna -yö 'tɔbhɔdhe nu- -mε -dhe, 'yö =bhlëyame -bha, 'yö- mε gba zuëyagblüü- 'ka. ¹¹ -A -gεn -mü =dhe με =gban "pεpε -wo do Atanna wëëdhö, 'yaa bɔ με 'bha 'ka =flü -wɔn 'gü. ¹² (Mεbhüdhe -gaɔ 'ö "kpung =taa 'ö dho za dɔ- -nu -bha "dhü bha -wo =plε: Mε 'wo -kë Zuifö -nu 'ka 'ö 'wo- -bha 'tɔng- dɔ -wo mü, 'yö 'mε 'waa Zuifö 'ka 'ö 'waa- -bha 'tɔng- dɔ 'pö 'wo mü.) Atanna -bha za dɔ -yi bha- 'ka, 'wɔn yaa 'dhö -kɔ "pεan =plε bha- 'dhe 'ö- "piü -yö -dho -a za dɔ 'ö dɔ -kɔ 'gü. Mε 'waa- -bha 'tɔng- dɔ, -yö -dho za dɔ- -nu -bha =dhe 'mε 'waa- -bha 'tɔng- dɔ -a 'dhö 'ö 'yaa za dɔ- -nu -bha 'tɔng- "gblυυ -ta. 'Yö 'mε wo -zë 'wo- -bha 'tɔng- dɔ, "κεε 'ö 'wii "wt- -bha kö -wa =bhlëë -ya bha, 'yö za dɔ- -nu -bha 'pö 'tɔng- bha- "gblυυ -ta. ¹³ -A -gεn -mü =dhe 'tɔng- -kë με -gɔ -sü -zë 'yaa- "dhiü, -kë 'kpëdhö -sü 'ö Atanna wëëdhö 'ö dho με -mawɔn 'to- -bha bha 'yaa -gban "tυ -to -a -bha 'tɔng- -bha -sü -zë -bha, "κεε 'mε =wa wo "tυ 'to- -bha 'wo- 'gü -wɔn -kë bha =në- -nu "dhia- dho 'ma- 'gü. ¹⁴⁻¹⁵ -A -kë "dhü -sü 'gü, 'mε 'waa- -bha 'tɔng- dɔ, 'ö 'waa Zuifö 'ka bha =wa 'wɔn yaa kë, -yö -dho 'wɔn bho- -nu 'gü, -a -gεn -mü =dhe -wo 'wɔn -së waa- 'wɔn yaa -nu -bho 'koo -dɔ wo zuë" "piü, 'ö =wa 'wɔn yaa kë 'ö- -nu zuë" -yö za dɔ- -nu -bha. -A -kë "dhü -sü -ya -zɔn =dhe -a -bha 'tɔng- -ya -nu zuë" "piü 'wo bhɔ- 'ka, 'wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö =wa 'wɔn yaa kë 'yö- -nu zuë" -yö za dɔ- -nu -bha, "εεν 'ö =wa 'wɔn -së kë 'zü, 'ö- -nu zuë" -yö 'waanu bha 'yö bha. ¹⁶ 'Wɔn 'a- -dhiang zë sië 'a -ziö 'ka 'yö bha. =Dhe Atanna -yö Yesu Klisi =në -ya -sü 'ka, kö "tüng 'bha =ya -loo, kö -yö za dɔ

mɛ "bhu- -nu -bha 'wɔn "pɛpɛ 'wo- -kɛ -gblɛn 'kpɔ 'gü -gblɛn 'kpɔ 'gü bha- =gban -wɔn 'gü.

¹⁷ =Ya kɛ "dhü kö bhi 'ö bhi -zë 'i- pö i -dɪ -dɛ =dɛ Zuifö -mü i 'ka, =dɛ Atanna -yö ö -bha 'tɔng- -nu -nu ka =në ka -dɛ, 'ö 'i i gban dɔ i -bha =ni, 'ö 'i- pö i -dɪ -dɛ kaa- Atanna -zë ka "taɔngdɛdɛ 'gü, ¹⁸ 'ö 'i- pö i -dɪ -dɛ bhi -zë 'wɔn 'ö- dhɔɔbhaa 'ka i- -dɔ, 'ö 'i 'wɔn -së waa- 'wɔn yaa -nu -bho 'koo dɔ -a -bha 'tɔng- -kë i -gɔ -sü -wɔn 'gü, ¹⁹ 'ö 'i- pö i -dɪ -dɛ =dɛ =ya kɛ "dhü kö bhi -zë i =dɛ zian -bho "yan =wli 'ka -mɛ 'dhö, =dɛ 'mɛ 'ö 'waa Atanna dɔ 'ö 'wo -dɛtiidɛ 'gü, bhi =në 'i -dɛ -dɛpuudɛ 'ö dho zian 'ö dho Atanna "piü -a bho- -nu 'ka -a 'dhö, ²⁰ 'ö 'i- pö i -dɪ -dɛ =dɛ bhi -zë i -mɔɔ -bha 'i 'mɛ 'waa- dɔ -a -nu =draan 'wɔn 'ö -gban -bha -a -bha, 'ö 'i zun 'mɛ 'waa 'wɔn 'bha dɔ- -wɔn 'gü -a -nu -dɛ "dhiü, =dɛ 'ö -kë -dɛ 'tɔng- 'ö- nu i -dɛ bha 'wɔndɔdɛ waa- tɛanwɔn -wa 'gü bha- -wɔn 'gü, ²¹ bhi 'ö bhi -zë 'i mɛ -nu -klang kë sië bha, 'bhaa bho i -wɔ -bha, i- -pö mɛ -nu -zë -dɛ 'waa -kwaan bho, "kɛɛ kö bhi -zë i- -bho. ²² 'Bha- pö mɛ -nu -dɛ =nië -sü 'yaa -së, kö bhi -zë i- kë sië. I- -pö -dhɔkɛpɛ -nu -san -yö i -kë, "kɛɛ i -dho 'i- 'kɔ 'gü -zë =yüü 'i =naɔ 'kö 'kɔɔdhö mü bha- =gban -wlö. ²³ Bhi 'ö 'tɔng- 'ö Atanna -ya nu i -dɛ bha- -wɔn 'gü 'i i gban dɔ i -bha =ni bha, "kɛɛ 'bha =bhlëë bho- -bha -a -bha 'tɔng- -ya 'ö 'bhaa- wo =bhlëë 'gü bha- -wɔn 'gü. =Ya kɛ "dhü kö i 'tɔ -kun Zuifö -dɛ -bha -gɛn -mü -më 'ka? Kö- gɛn 'yaa 'dhö! ²⁴ -A -gɛn -mü =dɛ Atanna 'tɔ =gban =ya zë "pɛpɛdhö 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu kpö 'gü =dɛ -kɔ 'ö -bɛn zë -sü 'ka- 'ka- gɔ 'sëëdɛ 'gü -a 'dhö ka "ta -kɔ bha =në- wɔn 'gü.

²⁵ Ka 'tɔ -kun Zuifö -dɛ -bha -sü 'ö 'ka ka 'tɔ kun- 'ka -go 'gbannë 'gü -sü -bha 'ka- pö: 'Mɛ 'kö 'yi Zuifö 'ka yi -zë yi -go 'gbannë 'gü, "kɛɛ mɛ -kpɛa 'waa 'go- 'gü bha,

=ya kë =dhe 'kii Atanna -bha 'tong- -zë -ya =bhlëë 'gü, kö-pö "dhü -gɛn 'yaa 'dhö ka -gɔ. Kö ka =dhe 'mɛ 'yii 'go 'gbannë 'gü =në- 'dhö. ²⁶ =Ya kë "dhü kö mɛ -zian 'ö 'yaa Zuifö 'ka 'ö 'yaa 'go 'gbannë 'gü, "kɛɛ 'ö- -bha 'tong- -zë -ya =bhlëë 'gü, -yö -dho -a -mɛ 'sü -dhe Zuifö 'ö go 'gbannë 'gü -a 'dhö (ka -zë ka -bha). ²⁷ =Ya kë "dhü kö 'mɛ 'yaa 'go 'gbannë 'gü =dhe i 'dhö, "kɛɛ 'ö Atanna -bha 'tong- -zë -ya =bhlëë 'gü bha -yö -dho bhi 'ö bhi -zë 'i Zuifö 'ka, 'ö 'i go 'gbannë 'gü, 'ö Atanna -bha 'tong- 'ö -bɛn zë -sü 'ka bha 'ö i -gɔ, 'ö 'i i -gɔ dɔ- -gbëë -ta bha i zë za 'ka yi do 'ka- -kuu "dhiü. ²⁸ -A -gɛn -mü =dhe 'mɛ 'ö Atanna -zë 'ö -dhe Zuifö, 'yaa -mü 'mɛ 'ö -go 'gbannë 'gü -sü 'ö 'mɛ -kɔ "dhiü bha- wo, "ɛɛn 'ö mɛ -ya -bha -kë Zuifö 'ka -sü -dhe yö- kwi =në- -bha bha- 'ka. ²⁹ "Kɛɛ Zuifö =dede 'ö 'dhö, 'ö Atanna -ya -dhe Zuifö, yö -mü 'mɛ 'ö =ya 'go 'gbannë 'gü ö zuë" =në- "piü, 'ö- -bha 'tong- =bhlëë -ya =në- 'ka. 'Mɛ 'ö "dhü bha Atanna -bha 'Nii- =në- -mɛ -gla, 'sa mɛ "ɒ mɛ 'ö- -bha 'nii- =yaa- "gla =dhe -kɔ bha- 'dhö, mɛ "bhɪ- -nu -wo "dhe -ya -ta oo, 'wii- -ya -ta oo, yö -zë -ya -ya -ta.

3

¹ =Ya kë 'sa "dhü yö -zë 'gü kö -kë Zuifö 'ka -sü =trɔɔn =në 'mɛ? "ɛɛn kö -go 'gbannë 'gü -sü =trɔɔn -mü -më 'ka? ² "Kɛɛ 'kö yöö kë "dhü -kɔ "ɒ -kɔ 'ö- 'gü, -kë Zuifö 'ka -sü =trɔɔn- -dhö. -Yö 'kpii- -zianwo. -A =trɔɔn -blɛɛsü 'ö- 'gü yö -mü =dhe Atanna -yö kë "plüün -bho Zuifö -nu =në- -nu -dhe. ³ 'Sa Zuifö -nu 'wo bha- mɛ 'bha -nu -wo mü 'ö wo -zë 'wii 'dhang bho- -wu bha- "dhiü, "Kɛɛ 'kö 'zü yöö kë "dhü, yö -zë =ya 'wɔn 'kö- pö, 'yii 'dho =fië- 'gü -wɔn kë -sü -bha tongtongdhö. ⁴ -A -gɛn -mü =dhe -a -dheɛa -bha =dhe mɛ =gban "pɛpɛ -wa 'wɔn dɔ =dhe yö -zë 'yaa =sua kë. 'Kö 'zü mɛ =gban "pɛpɛ woo kë =sua kë mɛ 'ka, yö -zë =yaa- 'dhe 'kö "kan ö "dhi 'ka, -yö -dho bhɔ ö -wu -bha

tεan- =dede 'ka =dhe -kɔ 'ö- -wɔ 'sëedhe -ya pö- 'ka -a
'dhö =dhe:

«-Yö kë "dhü kö mε suu "ɔɔ suu -zian

'ö za dɔ i këwɔn -nu -bha,

kö -ya 'wɔn dɔ =dhe i -bhɔ i -wɔ -bha,

=dhe i tεan- -dhiang =në- zë -kpεawo» bha- 'dhö.

⁵ 'Yö =ya kë 'sa "dhü kö kwa -dho -a pö =dhe? =Ya kë
=dhe kwa -bha 'wɔn yaa kë -sü =në =ya kë- -zɔn -pë 'ka
=dhe Atanna -yö dhiang -zë tεan- -ta bha -oo, kö- 'wɔn
-wɔ kwa -ta -gεn 'yaa 'dhö 'sa kö 'kwa 'wɔn yaa kë -dhe!
"εεn =dhe? =Ya kë "dhü kö 'yii 'wɔn wɔ kwa -ta =flü -ta
=naa bha -ee? -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü =dhe mε
'gbε -wo wo -zɔ -gɔn =dhe -kɔ bha =në- 'dhö. ⁶ "kεε 'yaa
"dhü tongtongdhö! =Ya kë =dhe Atanna -yö ö "yan -ta
'wɔn yaa -ta nu 'ö 'yaa "wɔ, kö 'yii 'dho -mɔɔ -bha kö -yö
za dɔ "kpungtaadhe -bha, "εεn kö -yö 'wɔn wɔ mε 'bha
-ta!

⁷ -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü =dhe =ya kë =dhe ma
-zë ma 'wɔn yaa kë -sü =ya kë- yö -zë 'tɔ bhɔ -gεn 'ka, kö
ma -zë 'ma =sua kë kö -yö kë yö -zë 'tɔ bhɔ -gεn 'ka kö -ya
-zɔn =dhe yö -zë 'yaa =flü kë, kö 'ma 'wɔn yaa kë 'yii 'dho
=mɔɔ- -bha kö -yö n dhεε" -zian 'kpɔ kö yöö 'to 'wɔn -wɔ
n -ta -sü =në- -bha. ⁸ 'Yö -zɔ 'gɔn -kɔ suu bha mε =yaa-
kë kö mε- 'dho- 'ka "dhiü, -a -gɔ dɔ -dhe 'ö 'dhö yö -mü
=dhe: Mε 'dhö 'wɔn yaa kë sië kö yöö "gla 'wɔn -së =në-
'gü. 'Sa mε 'bha -nu -wa -pö mang pɔdhö -mε 'a dhiang
'ö- zë sië 'a -ziö 'ka 'yö bha. Kë "dhü kö 'wo n -dhiang yaa
zë. Atanna =ya 'wɔn bho mε suu 'wo "dhü bha- -nu 'gü
kö- -bha tεanwɔn -mü.

⁹ =Ya kë "dhü kö =dhe =në bha? Kö mε 'kwa Zuifö
'ka, kwa fië- =në 'dhö mε -kpεa 'wo to- -nu 'ka bha -ee?
-Abin! -A 'klɔɔ- -mü =dhe 'ma- -bho 'koo kë 'nu -blεεsü
'kpakpadhö =dhe i -kë Zuifö 'ka oo, 'bhii kë Zuifö 'ka oo,
"kεε mε "ɔɔ mε kö Atanna -ya -da, -a 'bha 'yaa 'dhö kö

-ya pö ö -kɔ 'yaa 'wɔn yaa -gɔ -gwë =wlöö. -A -nu =gban
 "pɛpɛ -wo 'wɔn yaa -gɔ =dhuëndhɛ 'gü =dhɛ -kɔ 'ö -bɛn
 zë -sü 'ka- 'ka -a -wɔ 'sëédhɛ 'gü -a 'dhö =dhɛ:

¹⁰ «Mɛ 'bha 'yaa 'dhö kö =sɔng 'ya 'dho kē- -bha Atanna
 wëédhō,

aa" =ni mɛ do -zian.

¹¹ 'Wɔn 'ö -së, mɛ 'bhaa- dɔ.

Mɛ 'bhaa 'dhö kö -yö Atanna dhɔɔbhaa -zian mɔɔ-,

¹² -a -nu =gban "pɛpɛ -wo =dhɛ 'mɛ =wa zian 'to
 'ö =wa =dhɛng =në- 'dhö.

-A mɛ 'bha 'yaa 'dhö kö -yö kē 'wɔnsékémɛ 'ka,
 aa" =ni mɛ do -zian.

¹³ -A -nu "dhiwɔ -yö =dhɛ wü 'ö =ya "bu -a 'dhö.

=Sua =në- -nu -bhö -dhü ga 'ka.

-Wɔ 'ö go- -nu "dhi -yö =dhɛ =mlɛɛ bhaa 'dhö,

-yö -mɔɔ -bha 'ö mɛ zë.

¹⁴ "Dhang =në 'wo- bho mɛ -nu -bha waa- -wɔ yaa -nu pö
 -sü 'dhö

yi =gban 'ka.

¹⁵ -A -nu -kɔ -ta -yö 'füü- mɛ zë -sü -bha.

¹⁶ Pë seesü =në- -nu -bha yë 'ka,

=wa bɔ -dhɛ "ɔɔ -dhɛ 'ö- 'gü,

-wo -wëewɔn =në- -kē mü.

¹⁷ -Kɔ 'ö =wa kē- 'ka 'wo to wo 'ko -dhɛ -së bha

'waa- 'bha dɔ. ¹⁸ =Dhɛ -suü Atanna -gɔ zuëga -tangga
 -zian

'yaa- -nu -gɔ bha- 'dhö.

¹⁹ 'Sa -wɔ "pɛpɛ 'wo- -bɛn zë Atanna -bha 'tɔng-
 'sëédhɛ 'gü =dhɛ -kɔ -nu bha- 'dhö bha, kwa- 'wɔn -dɔ
 'kpakpadhō =dhɛ -wa -bɛn zë "dhü Zuifö -nu 'wo 'tɔng-
 -gban =wlöö bha =në- -nu -dhɛ. Kē "dhü kö mɛ 'wo
 Zuifö 'ka waa- 'mɛ 'waa Zuifö 'ka, -a -nu =gban "pɛpɛ -wa
 'wɔn dɔ =dhɛ -dha Atanna -bha za -gɔ -dhɛ 'bhaa 'dhö
 tongtongdhö, kē "dhü kö -yö kē- -nu "dhi ta -gɛn 'ka.

²⁰ (Kö -a pö 'a- wo bha ka- 'gü ma -ee, "εεν kö =dhe -ee? "Κεε 'pë n "piü =dhe -yö 'to ka "yaan yö -mü =dhe:) Pë 'ö- wɔn 'gü, 'yö Atanna 'yaa- pö mε 'bha -bha =dhe =sɔng 'yaa- -bha -a -mε -bha -a -bha 'tɔng- 'kun -sü -wɔn 'gü bha 'yö bha. -A 'klɔɔ- -mü =dhe 'tɔng- -zë -ya -zɔn =në- wo kwa -dhe =dhe sɔng -yö kwa -bha.

²¹ "Κεε "töng 'dhe 'kwa dɔ- 'ka ya, zian 'dhe 'ö Atanna -ya -zɔn kwa -dhe kö 'kwa bɔ- -ta 'kwa dha -a -bha za -gɔ bha -yö -dɪ -ta. Yö -zë 'yaa -gban -a -bha 'tɔng- 'kun -sü, kë "dhü kö 'i kë "slüüslü -a wëedhö bha- -bha. Zian -dee 'dhe 'ö bha -në- -bha 'tɔng- do bha waa- -wɔdhiüloomε -nu 'wo- -dhiang zë yi 'bha 'ka. ²² -A zian 'ö "dhü bha yö -mü =dhe =ya kë =dhe 'kwa 'dhang bho Yesu Klisi "dhiü =dhe -yö -mɔɔ -bha 'ö kwaa- 'wɔn yaa -nu bho kwa -bha, kö Atanna =ya kwa "zu =naa bha, kö =sɔng 'yaa kwa -bha 'zü. Mε "pεpε 'kö =wa 'dhang bho 'wɔn bha- "dhiü, -yö -kë mε suu "ɔɔ suu 'ö- 'ka, 'yaa- -nu -bho 'ko "piü kë, -ya -kë -a -nu =gban -dhe =dhe 'ko 'dhö. ²³ 'Sa -yö "dhü tεan- 'ka =dhe mε "bhɪ- =gban "pεpε -zë 'gü -pee -yö do, -a -nu -bho 'ko "piü -dhe 'yaa 'dhö, -a -nu =gban "pεpε -wo 'wɔn yaa kë -sü 'ka. 'Wɔn 'ö- -nu =gban =fië -da Atanna -bha mεdhe këdhe bha- 'gü -sü 'gü bha 'yö bha. ²⁴ "Κεε yö -zë "klv -yö -së. -Ya -zë ö -bha "klv -së -dhe bha =në- -dhe 'yö- pö mε "ɔɔ mε 'ö =ya 'dhang bho Yesu Klisi -wɔn "dhiü, kö- "töng 'yaa- -mε -bha 'wɔn yaa -wɔn 'gü 'zü, kö- -mε =ya kë "slüüslü =naa bha. -Yö -gasite =në- 'ka 'yö- -kë kwa -dhe "wεεwεε, 'yö kwa kë 'mε 'ö =sɔng 'yaa- -bha -a 'ka, Yesu Klisi -bha -kë kwa -gɔtadhɔmε 'ka -sü 'saa- 'gü. ²⁵ -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü =dhe Yesu Klisi bha =në Atanna -ya bɔ kö saan" 'kwa dho- bho 'nu kwa -bha 'wɔn yaa -nu "gblɔɔ "piü bha yö -zë -ya bho kwa -dhe, -a 'klɔɔ- -mü =dhe -a =yɔɔn 'ö =wεnng kwa -wɔn 'gü bha 'mε =ya 'dhang bho- "dhiü, kö 'bɔn =ya 'go- -mε

-bha Atanna wëëdhö. Dɔ 'kwa- wo =taamasü ya- 'gü ya, -kɔ 'ö Atanna "piü 'ö- -zɔn 'ka kwa -dhɛ =dhɛ pö 'yaa ö -bha ö këwɔn 'bha 'gü 'yö bha. -A -gɛn -mü =dhɛ =ya zuëɛadhɛ kë 'wɔnyaakëmɛ -nu "piü 'ö -bhɔ 'ka 'nu zii, 'yii 'wɔn bho- -nu 'gü do. ²⁶ ("Kɛɛ =ya -kɔ 'ö 'bɔn bho- 'ka mɛbhɪdhe -bha -a -zɔn "tüng ya- 'gü.) 'Sa -ya -kë "dhü kö 'wa 'dho "yi =në yö ö -gɔ we "piü, kö 'ya- pö 'mɛ 'ö =ya 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü -a -bha -dhɛ 'bɔn 'yaa- -bha, kö 'ya 'dho kë pö -ya ö -bha -gɛn 'ka.

²⁷ =Ya kë "dhü kö 'mɛ 'ö =ya dha -a -bha ö 'tɔ 'kun -gɛn -dhö "wɛ -ee? -Abin! -A -bha ö 'tɔ 'kun -gɛn 'yaa 'dhö! -A -gɛn -mü =dhɛ 'yii 'dho =mɔɔ- -bha kö -ya pö =dhɛ -a pö 'ö Atanna -ya wo 'bɔn 'yaa ö -bha bha -yö -sü 'ö -bha 'tɔng- =bhlëë -ya -sü =në- -bha. -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü -më 'ka? -A 'klɔɔ- -mü =dhɛ -a pö 'ö Atanna -ya wo "dhü bha 'yii -gban -a -mɛ këwɔn -nu -kë -së -sü 'ö- -bha 'tɔng- 'kun -sü "gblɔɔ "piü bha- -bha. "Kɛɛ -yö -gban 'dhang 'ö- -mɛ -ya bho Yesu Klisi "dhiü, 'wɔn 'ö- -kë kwa -dhɛ bha- -wɔn 'gü bha =në- -bha. ²⁸ =Dhɛ 'ö "dhü, -yö kë ka "yaan =dhɛ zian "wɛɛ 'bha kö dho kë kö mɛ =ya bɔ- -ta kö Atanna -yö mɛ -mawɔn 'tɔ 'yaa 'dhö kö 'yii kë 'dhang -bho Yesu "dhiü -sü -zë 'ka. ²⁹⁻³⁰ -A 'klɔɔ- -mü =dhɛ Atanna -yö doseng, yö 'ö "dhü bha =në Zuifö -nu -bha Atanna 'ka 'yö dho 'ö kë 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu -bha 'ka 'pö. -A -kë "dhü -sü 'gü, mɛ "ɔɔ mɛ 'ö =ya 'dhang bho Yesu Klisi -wɔn "dhiü, -yö -kë Zuifö 'ka oo, -yö kë mɛ "wɛɛ 'ka oo, -yö -dho -a -mɛ "zu -a -bha 'dhang -bho "dhiü bha =në- -wɔn 'gü. ³¹ 'Sa =ya kë "dhü kö =dhɛ =në bha? Kö Atanna -bha 'tɔng- 'kun -wɔn =ya bho- -bha =naa bha -ee? -Abin, 'yaa "dhü! "Kɛɛ 'kwa 'dhang bho Yesu "dhiü, kö- -bha 'tɔng- 'kun -sü bha 'kwa- -gɔ -da 'plöö.

4

¹ -Ka -dhε -ga, Ablaamö bha -në 'mε 'kwa Zuifö 'ka kwa 'ziü- 'kpii- 'ka. "ΚΕΕ -a pö 'ö Atanna -ya wo yi 'bha 'ka =dhε pö 'yaa- -bha bha -yö kë -kɔ -kë =dhε? ² =Ya kë 'nu =dhε 'wɔn -së 'ö Ablaamö -ya -kë =në Atanna -ya zë- -wɔn -dhε 'yö- pö- -bha =dhε 'bɔn 'yaa- -bha, kö Ablaamö -mɔɔ -bha 'nu 'ö 'tɔ kun Atanna -ta. "κΕΕ 'yii- kë "dhü. -A 'tɔ -kun Atanna -ta -gɛn 'yii =slɔɔ yö =në- -wɔn 'gü. ³ -A -gɛn -mü =dhε -wɔ 'ö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -gɔ 'sëedhε 'gü yö -mü =dhε:

«Ablaamö kë 'dhang =në- bho Atanna "dhiü,
'yö zë- -wɔn -dhε 'yö- pö- -bha =dhε pö 'aa- -bha.»

⁴⁻⁵ -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü =dhε 'mε 'ö ö -zɔ gɔn =dhε Atanna -dho ö dha -a -bha 'tɔng- =bhlëë -ya -sü =në- -wɔn 'gü, kö- mε =tɛni =dhε 'mε 'ö =saa -yë -kë =në- 'dhö. 'Mε 'ö =saa -yë -kë =ya ö bo, -a -dhεa -bha =dhε -wa =saa bho, 'waa- pö yö -zë -bha =dhε 'ma gbaɔ- -mε -gɔ. Kö =sua =në 'wo- -kë, kö yë 'ö- -mε -ya -kë 'yö 'wo- =saa bho. "ΚΕΕ Atanna -bha mε -dha za -gɔ -sü bha 'yaa "dhü, gbaɔdhe -mü. -A -gɛn -mü =dhε 'bha bo 'dhang bho -sü -zë 'ka Yesu -wɔn "dhiü kö 'bɔn 'yaa i -bha 'zü -a wëëdhö. =Ya kë "dhü kö -a -yë 'i- -kë =në 'mε? ⁶ 'Sa Atanna -bha -a -pö mε -bha -sü 'ö "wεkε "wεkε =dhε 'bɔn 'yaa- -bha kö- -mε 'yii- 'gü -yë 'bha kë bha =në -gblüde Davi -ya -dhiang zë yi 'bha 'ka 'ö- pö:

⁷ «'Mε 'ö Atanna =yaa- -nu -mawɔn 'to,
'ö =ya ö "tüng 'go- -nu -bha 'wɔn yaa -nu -wɔn 'gü,
-a -nu -bha -së.

⁸ 'Mε 'ö Atanna -zɔ =ya bhɔ =sɔng -kë -a -nu -bha -wɔn 'ka,
-a -nu -bha -së =dedewo.»

⁹ Ka -mɔɔ -bha 'ka- pö: "ΚΕΕ 'wɔn -së 'ö suu 'dhö "dhü bha -yö -mɔɔ -bha 'ö -kë 'mε 'wo 'dhang =në- bho Yesu

-wɔn "dhiü, "kεε 'ö 'waa Zuifö -nu -bha 'tɔng- =bhlëë -ya bha- -nu -dhε 'pö -ee, "εεn -yö Zuifö -nu -dɪ -slɔɔ =në- -nu -bha 'ka -ee? -Ka -kwaa 'suan- bho Ablaamö -bha -ta. -Yö kë -kɔ -kë =dhε? Yi- -pö =dhε: -A pö 'ö Atanna -ya wo Ablaamö -dhε yi 'bha 'ka =dhε pö 'yaa- -bha bha -ya -zë -a -bha -zɔ -yö ö -dhε -sü =në- -dhε 'yö- pö "dhü. ¹⁰ -A pö 'ö- wo "dhü bha 'ö "dhü kö Ablaamö =ya 'go 'gbannë 'gü -ee, "εεn kö 'yii 'go- 'gü =kö? -Yö -kë "dhü kö Ablaamö 'yii 'dho 'gbannë 'gü =kö. ¹¹ -A -dho 'gbannë 'gü -sü -zë -gεn -yö -gban -a pö 'ö Atanna -ya wo 'bɔn 'bha -bha 'bha 'yaa- -bha -a -bha -zɔ -yö -a -dhε -sü -wɔn 'gü bha =në- -bha. Kë "dhü kö -go 'gbannë 'gü -sü -zë -yö kë 'wɔn -së 'ö Atanna -ya -kë -dhε bha- "blεεn- =në- 'ka -a kwi 'gü. Ablaamö -yö -kë mε "pεpε 'ö 'waa Zuifö 'ka, "kεε 'ö Atanna -ya pö 'bɔn 'yaa- -nu -bha -a -nu -bha -zɔ -yö Yesu -dhε -wɔn 'gü bha- -nu dë 'ka 'pö -kɔ bha =në- 'gü. =Dhε 'ö -kë =dhε Ablaamö -yö -kë "slüüslü Atanna wëëdhö -a -bha -zɔ -yö -a -dhε -sü =në- -bha, 'ö- -gεn 'yii -gban -a -go 'gbannë 'gü -sü -zë -bha bha, Atanna -yö mε "pεpε 'wo 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü, 'ö 'waa 'go 'gbannë 'gü -a -nu -kë "slüüslü 'pö -kɔ do bha =në- 'gü. ¹² Yöö do bha 'zü =në Zuifö -nu 'wo go 'gbannë 'gü, "kεε 'ö 'wo wo -zɔ yö Atanna -dhε =dhε -kɔ 'ö Ablaamö -ya -kë 'ka kö 'yii 'go =kö 'gbannë 'gü -a 'dhö bha- -nu dë 'ka.

¹³ Atanna kë "kpungtaadhε "plüün -bho Ablaamö waa- suu 'gü -në -nu -dhε =dhε- -nu 'kεan- 'dhö. -A kë 'ö- wo "dhü bha- -gεn 'yii kë -a -bha Atanna -bha 'tɔng- -nu =bhlëë -ya "gbu- -sü -zë 'ka. -Ya -kë "dhü -a -bha -zɔ -yö -a -dhε -sü =në- -wɔn 'gü. ¹⁴ -A -gεn -mü -dhε =ya kë 'nu =dhε pë 'ö Atanna -ya "plüün bho "dhü bha -yö -slɔɔ -a -bha 'tɔng- -kun -së -sü =në "gblɔɔ "piü, kö -zɔ -yö -a -dhε -gεn 'yaa 'dhö. 'Sa kö "plüün 'ö- bho 'ö -gban 'mε =wa 'dhang bho Yesu "dhiü kö =wa dha -wɔn -bha bha,

kö- bho -gɛn 'yaa 'dhö 'zü, kö =ya kē "wlaasü. ¹⁵ -A 'klɔɔ- mü =dhɛ 'tɔng- -zē -yö 'wɔn yaa bho =nē- wo "dhuu, 'yö =waa- bho, 'yö Atanna zuē" =wlü -kpɛawo 'ö dho- 'ka, "kɛɛ 'tɔng- -zē 'yaa -dhɛ 'ö- 'gü tongtongdhö, kö- bho -sü 'yaa 'dhö 'pö.

¹⁶ Yö =nē- -wɔn 'gü, 'yö 'mɛ 'ö Atanna -yö "plüün bha- bho- -nu -dhɛ bha 'wo- =slɔɔ -zɔ -yö -a -dhɛ -sü =nē- "gblɔɔ 'piü. Kē "dhü kö -yö kē 'pē 'ö- =gbaw "wɛɛwɛɛ =nē- 'ka, kö 'ya 'dho 'to Zuifö -nu 'ö wo -zē -a -bha 'tɔng- 'dhö- -nu -gɔ bha woo do- -nu -bha 'wɔn 'ka, "kɛɛ kö -yö kē mɛ "pɛpɛ 'wo dho 'dhang bho- "dhiü -a -nu =gban -bha 'wɔn 'ka =dhɛ -kɔ 'ö -kē 'ka mɛ =gban "pɛpɛ kwa "bhɛma Ablaamö -dhɛ yi 'bha 'ka bha- 'dhö. -A -gɛn -mü =dhɛ -yö -bɛn zē -sü 'ka Atanna -gɔ 'sēédhɛ 'gü =dhɛ:

¹⁷ «Bhi =nē 'a i -ya

kö 'i kē "sɛgɔ 'gbɛ =dede 'gü -mɛ -nu =gban dē 'ka.»
 Atanna 'ö 'dhang bho- "dhiü, yö 'ö 'mɛ =wa ga -a -nu -bö 'ö 'wo -kē -tosɛa -dee kēmɛ 'ka, 'ö yö =nē 'pē 'yaa 'dhö tongtongdhö -a -da bha Ablaamö =nē kwa dē 'ka -a wēédhö. ¹⁸⁻¹⁹ -A 'klɔɔ- -mü =dhɛ -zɔ -yö -a -dhɛ -kɔ 'yaa -kɔ 'ö- -bha, Ablaamö bha =nē kē -zɔ yö- -dhɛ -a 'kɔ 'gü. -A -gɛn -mü =dhɛ yö 'ö bha =nē Atanna -yö nēgɔɔn do "plüün bho- -dhɛ, "kɛɛ kö- -kwɛ =ya kē kēng do, kö- bha dhebho -dɪ 'pö =ya kē mɛ =kpaɔsü =dede 'ka, kö 'yaa 'nēkpɔmɛ 'ka 'zü, 'yö Atanna -ya pö- -dhɛ -a Gbö 'ö dho bho "dhü bha =nē- suu 'gü -nē -nu dho pa 'wo -kē "sɛgɔ -zii -sü do 'ka, "kɛɛ 'yö waa- -bha dhebho -a -nu -kē zii -sü =gban waa- -bha -bha, 'yö Ablaamö -yö 'dhang bho- -wɔ bha- "dhiü, 'yö- -bha -zɔ -yö -a -dhɛ -sü 'bha 'yii "kan- ta. ²⁰ Ablaamö -bha -zɔ -yö Atanna -dhɛ -kɔ yaa 'gü yaa bha- -wɔn 'gü, "sika 'bha -zian 'yii kē- 'gü 'wɔn 'ö Atanna -ya pö- -dhɛ bha- "gblɔɔ 'piü, -ya -to "dhiü 'ö zun- nuɛ" bho -sü -bha. ²¹ -A 'klɔɔ- -mü =dhɛ -a 'dhang bho -sü -gun

"dhiü 'kpakpadhö =dhe Atanna -fiëbhawon 'yaa 'dhö, =ya 'wón "ub 'wón 'ö- pö, -yö -moo -bha 'ö- -kë. ²² 'Dhang 'ö Ablaamö -ya bho "plüün 'ö Atanna -ya bho- -dhe bha- "dhiü "dhü bha =në- -wón 'gü, 'yö Atanna -ya pö =song 'yaa- -bha. ²³ "KEE -a pö 'ö- wo "dhü bha 'yii- pö "dhü Ablaamö yöö do- -dhe. ²⁴ -Ya -pö "dhü me =gban =në kwa -dhe bha. -A -gen -mü =dhe =ya kë =dhe 'kwa 'dhang bho 'pë 'ö Atanna 'ö kwa Dëme Yesu -bö 'ö go ga 'gü bha -ya "plüün bho bha- "dhiü, -yö -dho ö -ko -ya 'pö kwa -bha =dhe -ko do 'ö ö -ko -ya 'ka Ablaamö -bha bha- 'dhö. ²⁵ -A 'kloo- -mü =dhe Yesu bha =në ga kwa -wón 'gü, kë "dhü kö 'bö -yö 'go kwa -bha. 'Yö dho 'yö Atanna -ya -bö, 'yö go ga 'gü, kë "dhü kö =song 'ya 'dho kë kwa -bha ö wëëdhö.

5

Dhidhe -da Atanna waa- me "bhu- -nu -a -nu =zinng 'gü -ko -dhiang 'ö Pödhö -ya zë

¹ -A -kë "dhü -sü 'gü, =dhe 'ö -kë =dhe 'kwa 'dhang bho Yesu Klisi -wón "dhiü, kwa -bha 'dhang -bho -a -wón "dhiü -sü bha- -wón 'gü, Atanna =ya kwa kë 'me 'ö pö 'aa- -bha -a 'ka ö wëëdhö, 'yö 'kwa -ya kwa 'flëe- 'gü =taamasü ya- 'gü kwa Dëme Yesu Klisi 'saa- 'gü. ² Atanna -bha -gasite 'kwa -ya -a "yi =bhaa =dëe bha kwa- -sloo 'dhang 'kwa- bho Yesu -wón "dhiü bha =në- "gblö "piü, Yesu bha =në 'kwa bö- -ta, kwa -bha 'dhang -bho -a "dhiü -sü -wón 'gü, 'yö 'kwa =yoon Atanna "soo. -A -kë "dhü -sü 'gü, kwa =nii -da -gen -mü =dhe kwa -kë Atanna -bha 'töbhödhë 'gü -me 'ka -wón -yö -dhö. Yö =në kwa -zu 'dhö- 'gü ³ Yö =në- -wón 'gü, 'yö kwa =nii 'dhö -da saan" -zian 'gü, -a -gen -mü =dhe kwa- 'wón -do =dhe saan" =në me =yaa- wo 'yö me zuë" 'dhö -kë -sëa, ⁴ 'yö zuëeadhe -yö 'wón =gban 'kun bho me 'gü, 'yö me 'gü 'yaa ga -zu -yö Atanna -dhe -sü

'ka. ⁵ 'Sa 'mɛ 'ö ö "yan to Atanna -bha mɛ -dhɛ bha- -gɔ, 'yiü- 'yaa dɔ- -bha. -A 'klɔɔ- -mü =dhɛ =ya ö -bha 'Nii- 'slüüslü =gbaɔ kwa -gɔ. -A -bha 'Nii- 'ö "dhü bha =në kwa pa -a -dhɔ 'ka.

⁶ -A 'klɔɔ- -mü =dhɛ 'ö gun kö- dhɔɔbhaawɔn kë "sɪ 'yii kë kwa -dhɛ =kö, 'yö Yesu Klisi -yö ga 'wɔnyaakëmɛ -nu bha kwa -wɔn 'gü, yi 'ö Atanna -ya -ya ö -zɪ "piü -a -kë "dhü -yi 'ka bha- 'ka. ⁷ 'Sa -yö kë ka "yaan =dhɛ -ga 'wɔnsëkëmɛ -zian -wɔn 'gü -dhɛ -yö 'ya-. -ɛɛ, 'kö mɛ -zian =ya =slɔɔ 'zü kö -yö ga mɛ -wɔn 'gü, "kɛɛ kö- ga -gɛn -yö -dho kë 'mɛ 'ö ga- -wɔn 'gü bha- këwɔn -së =në- 'ka. "Kɛɛ yö -zë =gban 'gü -a -dhɛ 'yaa -së. ⁸ "Kɛɛ Klisi -bha ga -zë -ya -wo kö kwa -tun kö 'wɔnyaakëmɛ 'ka. Kë "dhü kö 'kwa- 'wɔn dɔ =dhɛ kwa -dhɔ 'ö Atanna -kë -a "sinma "yɔɔ 'yaa 'dhö. ⁹ Ga 'ö- wo "dhü bha =në- -wɔn 'gü, 'yö Atanna -ya pö kwa -bha =dɛɛ =dhɛ 'bɔn 'yaa kwa -bha. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'pö 'yö 'kwa dho dha 'wɔn 'ö Atanna dho- wɔ mɛ "bhɪ- -nu -ta -dhɛ 'bha =kpaɔ -yi -bha bha- -gɔ bha 'yö bha. ¹⁰ -A -gɛn -mü =dhɛ 'ö gun kö- Gbö bha 'yii ga =kö kwa -wɔn 'gü, kwɛng- -nu kwa -gun 'yaɔdhɛ =në- 'gü. Ga 'ö- wo "dhü bha 'yö kwa wü 'koo. 'Yö "sanni 'mɛ 'ö 'kwa gun Atanna 'yaɔ- 'ka -yö "wɪ- -bha kö -yö kwa 'wü 'koo bha -oo, 'yö 'kwa bo 'wü -sü -zë 'ka 'koo =wɛ? -Më =në Atanna dho- fië- bho kwa -bha =taamasü ya- 'gü kö 'kwa kë- "taɔngdë -nu 'ka, kö- -bha =sii -yö kwa 'gü. ¹¹ =Ya 'to- 'dhɛ 'kö bha- -bha -zianwo 'nu, mɛ- -mɔɔ -bha 'ö mɛ -ya 'bha pö- 'gü, "kɛɛ 'ö -ya mü 'zü, "yi 'ö kwa Dëmɛ Yesu Klisi -ya kpɔ kwaa- Atanna -nu kwa =zinng 'gü bha- 'saa- 'gü, kwa -mɔɔ -bha 'kwa kwa "dhia bho, dhi 'ö kwɛng- -nu 'kwa- wo bha- -wɔn 'gü, 'ö kwa =nii 'dhö -da =dedewo.

¹² -A -gɛn -mü =dhɛ mɛ doseng =në 'wɔn yaa -yö bɔ- -ta 'yö -da "kpɔngtaamɛ =gban "pɛpɛ =yɔɔn 'gü, 'yö ga -yö bɔ- -ta 'pö 'yö -da "kpɔng =taa. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö ga

'yaa mɛ 'bha -mɛ 'bha 'to bha 'yö bha. -A 'kloɔ- -mü =dhe mɛ =gban "pɛpɛ -wo 'wɔnyaakɛmɛ 'ka 'mɛ bha =nɛ 'wo -dhe Adan. ¹³'Ö gun kö Atanna -bha 'tɔng- -zian 'ö Moizö -ya -bɛn zɛ bha 'yii- -bɛn zɛ =kö, kö 'wɔn yaa kɛ -sü -zɛ -yö -dhö. "Kɛɛ gun 'ö- wo "dhü kö 'yii 'tɔng- dɔ =kö bha- "tu 'yaa gun- -bha. ¹⁴Adan -zɛ =tɔn -yö Atanna -wɔ =nɛ bho ö "tɔɔ, 'yö -kɛ -a 'wɔn yaa kɛ 'kloɔ- 'ka, "kɛɛ mɛ "pɛpɛ -zian 'ö 'wii- -wɔ bho wo "tɔɔ =dhe Adan -bha bha- 'dhö, ga -kɔ -gun ziö -sü 'ka- -nu =gban -gɔ yö -zɛ =gban 'gü, 'ö dho 'ö zun- 'ka Atanna -bha 'tɔng- 'ö Moizö -ya dɔ bha- dɔ -yi -bha, -a -gɛn -mü =dhe kö 'wɔn yaa -ya -nu -bha 'pö, 'sa Klisi 'ö nu kwa dɔ -kɔ ya- 'gü bha- -zɔn 'ka =nɛ gun Adan bha- 'ka. ¹⁵"Kɛɛ -gasitɛ 'ö Atanna -ya -kɛ kwa -dhe bha- =bhlɛɛ -yö 'kpii- 'ö -ziö 'wɔn yaa 'ö Adan -ya -kɛ bha- -ta =gblɛɛn. -Yö "dhü tɛan- 'ka =dhe mɛ 'gbɛ =dede -wo kɛ -ga mɛ dosengseng bha 'ö 'wɔn yaa 'ö- -kɛ bha- -wɔn 'gü, "kɛɛ -gasitɛ 'ö Atanna -ya -kɛ 'pö kwa -dhe 'ö Yesu Klisi bɔ bha- =bhlɛɛ -yö 'kpii- -ziisü, -a -gɛn -mü =dhe mɛ 'gbɛ -wo -bɔ 'pö yö =nɛ- -ta 'yö 'wo dha "wɛɛwɛɛ (Adan -kɛ Klisi -zɔn 'ka 'ka 'kloɔ- =nɛ bha).

¹⁶=Ya 'go mü 'zü, Atanna -bha gbaɔdhe bha- =bhlɛɛ 'ö -kɛ 'kpiisü 'ö -ziö 'wɔn yaa 'ö mɛ do -ya kɛ bha- -ta bha, -a 'kloɔ- 'bha 'ö mü 'zü yö -mü =dhe 'wɔn yaa 'ö mɛ doseng -ya -kɛ bha =nɛ -kɛ mɛ =gban "pɛpɛ -gɔ -to -bha -wɔn 'ka, "kɛɛ Yesu Klisi -bha nu -sü kö -yö kwaa- Atanna -nu kwa -kɔ 'wü 'koo bha- -wɔn 'gü, Atanna =ya kwa dha, 'sa kö 'kwa 'wɔn yaa "sinma -sinma bha- kɛ 'nu. ¹⁷Mɛ do =nɛ 'wɔn yaa -kɛ 'yö ga -kɔ -yö =mɔɔ mɛ =gban "pɛpɛ -bha, yöö do -a -bha 'wɔn yaa 'ö- -kɛ bha- -wɔn 'gü "dhü tɛan- 'ka, "kɛɛ 'wɔn 'dhe 'kö -kɛ kwa -dhe 'pö Yesu Klisi 'saa- 'gü bha -yö -ziö -a 'dhe 'kö bha- -ta pongpongdhö. -A -gɛn -mü =dhe mɛ "ɔɔ mɛ 'ö =ya 'dhang bho yöö Yesu Klisi bha =nɛ- "dhiü, 'yö Atanna -ya -mɛ sü =dhe 'mɛ 'ö

'bɔn 'bha 'yaa- -bha 'zü -a 'dhö. 'Yö- -mɛ -yö -ya -a -bha -gasitɛ bha- "yi =bhaa Klisi bha- 'saa- 'gü, 'yö mɛdhe -kë -a "piö.

¹⁸ -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, -kɔ do 'ö Atanna -bha za -yö bɔ- 'ka Adan yöö do- -bha 'wɔn yaa kë -sü -ta 'ö mɛ =gban "pɛpɛ zë- 'ka bha, Atanna -yö -bɔ 'wɔn -së 'ö Yesu Klisi 'ö =song 'bha 'yaa- -bha 'ö- -kë bha =në- -ta -kɔ do bha- 'gü 'pö, 'yö 'bɔn bho- 'ka mɛ =gban "pɛpɛ -bha, 'yö =sii -da -a -nu 'gü. ¹⁹ Mɛ dosengseng -bha -da Atanna "dhiü -sü =në pö -ya mɛ 'gbɛ -bha -a wëëdhö. -Kɔ do bha- 'gü 'pö Yesu Klisi yöö doseng -a -bha Atanna =bhlëë 'ö- -ya bha =në dho mɛ 'gbɛ dha, 'yö =song bho- -nu -bha Atanna wëëdhö.

²⁰ -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü =dhe Atanna -yö ö -bha 'tɔng- -nu -nu mɛ "bhɪ- -dhe kö -wa -bho 'koo =në dɔ =dhe -a "st 'yaa mɛ "bhɪ- bha -dhe kö -ya -bha 'tɔng- 'kun 'kpakpadhö kö -yö kë -a dha -gɛn 'ka. Kë "dhü kö =waa- 'wɔn dɔ, kö -wa -bha -gasitɛ bha- =bhlëë dɔ, kö -wa 'wɔn dɔ =dhe "tüng 'ö mɛ "bhɪ- -bha 'wɔn yaa -yö -da 'ka 'kpii- 'gü bha, 'yö Atanna -bha -gasitɛ -yö -ziö 'ka -gbao 'gü 'pö. ²¹ Kë "dhü kö -wa 'wɔn dɔ =dhe -kɔ do 'ö 'wɔn yaa -yö -ya 'ka "sɛ "dhiü 'ö ga -yö bɔ- -ta 'ö- -kɔ -yö =mɔɔ- 'ka mɛ "bhɪ- -bha bha, Atanna -dɪ 'pö -yö -gasitɛ -kë kwa -dhe -kɔ do bha =në- 'gü, 'yö 'kwa bɔ kwa Dɛmɛ Yesu Klisi 'ka, 'yö- pö kwa -bha =dhe 'bɔn 'yaa kwa -bha, 'yö =sii 'ö 'yaa yën -a -da kwa 'gü.

6

¹ =Ya kë "dhü kö 'wɔn bha- -gɔ 'kwa- sü- 'gü yö -mü -më 'ka? Kwa -dho zë Atanna -bha -gasitɛ -kë kwa -dhe -sü -wɔn =në- -dhe kö 'kwa -tosɛa kë 'wɔn yaa 'gü -kpɛawo 'kwa 'dho- 'ka, kë "dhü kö -yö ö -bha -gasitɛ bha- 'bha -da 'gü 'pö -kpɛawo -ee? ² -Abin! -A -gɛn -mü =dhe 'kwa bɔ Yesu 'ka kö 'kwa kë =dhe 'mɛ =ya ga -a 'dhö 'wɔn yaa

kë -sü -gɔ. Kö 'kwa 'dhö 'zü 'wɔn yaa -zë -bha 'ka, =ya kë "dhü kö 'kwa- =mɔɔ- -bha kö 'kwa 'wɔn yaa kë 'zü -kpɛawo 'kwa 'dho- 'ka. ³-A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü =dhɛ -yö 'to ka "yaan =dhɛ mɛ "pɛpɛ 'ö =wa kwa -bɔ Yesu Klisi 'ka -zu bho 'ö 'kwa -kplü -a -bha bha kö ga 'ö- wo bha kwɛng- -nu kwa- -wo kwa "kwëë. ⁴=Ya kë "dhü kö 'dho 'ö 'kwa- wo "yi =wlöö kwa -bɔ -a 'ka -zu bho -dhɛ 'gü bha =në =dhɛ ga 'ö kwɛng- -nu 'kwa- wo kwa "kwëë, 'ö 'wo kwa bun bho -a 'dhö. Kë "dhü kö 'kwa 'tosɛa kë 'pö =dhɛ Klisi -bha 'ö- kë sië kö- Dë -bha 'gügbɪdhɛ =bhlëësü bha =yaa- bho ga 'gü =yaa- -bö bha- 'dhö.

⁵-A 'klɔɔ- -mü =dhɛ kwɛng- -nu 'kwa kë do, kwa ga -kɔ =ya kë do =dhɛ -kɔ bha- 'dhö, kö kwa -go ga 'gü -sü 'ö 'kwa -bö bha -yö -dho kë 'pö =dhɛ -a -bha 'dhö. ⁶-A kë "dhü -sü bha- 'gü, -a -dhɛa -bha =dhɛ -a -naa kë kwa "yaan =dhɛ mɛ suu 'dhɛ 'kwa gun- 'ka -blɛɛsü bha =në =ya ga Klisi "piü "dhü -bha bha. Kë "dhü kö zuëga yaa 'ö gun kwa "gblüü- -blɛɛsü bha- 'gü -yö see-, kö 'kwa 'go 'wɔn yaa kë -sü -gɔ =dhuëndhɛ 'gü. ⁷-A -gɛn -mü =dhɛ 'mɛ =ya ga kö 'wɔn yaa kë -sü "pɔ =ya 'go- -bha, -a 'klɔɔ- -mü =dhɛ kö 'wɔn yaa kë "sɪ 'yaa- -mɛ -dhɛ 'zü. ⁸'Sa =ya kë =dhɛ kwa- Klisi -nu 'kwa ga -zë wo kwa "kwëë, kö kwa 'dhang bho -sü -ya "dhiü 'kpakpadhö =dhɛ kwɛng- -nu kwa -dho -tosɛa kë 'pö kwa "kwëë. ⁹'Ö kwa 'dhang bho -sü -yö -kë "dhiü 'kpakpadhö 'pö =dhɛ Klisi 'ö Atanna -ya -bö bha 'yii 'dho ga 'zü tongtongdhö, =dhɛ ga -kɔ 'yii 'dho =mɔɔ- -bha 'zü. ¹⁰-A 'klɔɔ- -mü =dhɛ ga do 'ö- wo bha -ya -wo "dhü kö 'ö -gwë zun 'wɔn yaa -bha 'gügbɪdhɛ 'ö mɛ "bhɪ- -nu -bha bha =në- -naa "dhiü, -tosɛa 'dhɛ 'ö- kë sië "tüŋ ya- 'gü -a -bö -sü zian- -ta bha -ya kë sië 'pö Atanna =në- -bha kë 'gü. ¹¹-A -kë "dhü -sü -wɔn 'gü, kaa -dɪ 'pö, -ka ka -dɪ -sü =dhɛ 'mɛ =ya ga 'wɔn yaa -gɔ -a 'dhö, kö 'ka -tosɛa kë Atanna -bha kë 'gü Yesu Klisi -yënnng 'gü.

¹² =DhE 'ö "dhü, 'ka 'dho "wt- -bha 'zü tongtongdhö 'ö 'wɔn yaa -kɔ -yö -ziö ka kwi 'ö ga -pë 'ka bha- -gɔ. 'Wɔn yaya -nu 'ö ka zuë" -yö bhɔ- kē -sü -bha bha, 'ka 'dho- 'bha kē 'zü. ¹³ Ka daɔ -nu 'wo ka -bha bha 'ka 'dho- -nu "kplëng bho 'wɔn yaa kē -sü -dhE =dhE -a -bha yë -kē 'ka -kwEε -nu 'dhö, "kEε -ka ka -dɪ nu Atanna -dhE -kɔ =gban -kɔ =gban 'gü, kö 'ka kaa- -tosEa =gban nu- -dhE. -A 'klɔɔ- -mü =dhE ka 'ö 'ka gun 'ka ga bha 'ka 'go ga 'gü 'ka -bö, -tosEa -dee =në- 'ka- kē sië =taamasü ya- 'gü Atanna -bha kē 'gü. -A -wɔn 'gü, -ka ka daɔ -nu "kplëng bho yö =në -dhE =dhE -a -bha yë -kē 'ka -kwEε 'dhö kö 'wɔn 'ö pö 'aa- -bha =në 'ka- kē. ¹⁴ -A -gEɛn -mü =dhE -a -bha -gasitE =në 'ka -kplü -sü 'ka- -bha =taamasü ya- 'gü, 'ö 'ka -tosEa kē sië- =yënnng 'gü. 'Kaa 'tɔng- -gɔ -kpla 'gü 'zü, 'wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'wɔn yaa -kɔ 'yii 'dho =mɔɔ ka -bha 'zü bha 'yö bha.

¹⁵ "KεE =ya kē "dhü kö =dhE =në bha? Kö =dhE 'ö -kē =dhE kwa -kɔ 'yaa 'tɔng- -gɔ -gwë =wlöö 'zü 'ö 'kwa -kplü -sü 'ka Atanna -bha -gasitE =në- -bha bha, kwa -mɔɔ -bha 'kwa 'wɔn yaa -kē -ee? -Abin tongtongdhö. ¹⁶ "Eεn 'yaa ka 'gü -dhE 'mE 'ö =wli 'ö dho ö -dɪ "kplëng bho mE -dhE kö 'ö -da -mE -gɔ gwëëdhE 'gü, kö- -mE =ya kē 'ö gwëëdhE kē sië 'mE 'ö- -dhE bha- -bha =dhuëng 'ka =naa bha -ee? =Ya kē "dhü, 'mE 'ö 'bha i -dɪ nu 'wɔn yaa kē -sü -dhE, kö 'bha -da -gɔ =dhuëngdhE 'gü =naa bha, i -gɔ -dho 'to- -bha 'ö i 'gü -yö =see. 'mE 'bha i -dɪ "kplëng bho 'pö Atanna -dhE kö 'i- =bhlëë -ya, -yö -dho i kē 'mE 'ö pö 'aa- -bha -a 'ka. ¹⁷ "KεE Atanna nuE", -a -gEɛn -mü =dhE ka 'ö 'ka gun 'wɔn yaa kē -sü =në- -gɔ =dhuëngdhE 'gü -blEεsü bha, -gasitE yö =në- -bha 'yö 'wo 'ta -kɔ -së 'ö -zɔn ka -dhE bha =në 'ka- 'sü -sü 'ka ka 'nii- -bha -wɔn 'ka dɔ -kɔ ya- 'gü. ¹⁸ -A -wɔn 'gü, 'go 'ka- wo 'wɔn yaa -gɔ =dhuëngdhE 'gü bha ka -da -sü 'ka 'wɔn -së kē -sü =në- -gɔ =dhuëngdhE 'gü. ¹⁹ 'Wɔn -zɔn 'ka 'a- -zɔn 'ö -gban =dhuëngdhE -bha bha a- -kē

"dhü kö 'wɔn 'a- pö sië bha =në 'ka- 'gü ma 'kpakpadhö, =dhɛ -kɔ do 'ka gun ka -kɔ waa- ka -gɛn =gban -da -sü 'ka- 'ka 'wɔnmakoosü -nu kë -sü -nu waa- 'wɔn yaa kë -sü -gɔ =dhuëndhɛ 'gü, 'ö 'ka gun 'ka kë "bhluubhlu -a -wɔn 'gü bha =në 'ka dho- kë- 'ka 'wɔn -së kë -sü 'gü =taamasü ya- 'gü 'pö, kö 'ka kë "slüüslü Atanna -bha 'ka.

²⁰ -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü =dhɛ 'ö gun kö ka -kɔ -yö 'wɔn yaa -gɔ -gwë =wlöö, kö 'kaa 'wɔn -së kë -sü -zë -gɔ =dhuëndhɛ 'gü tongtongdhö, kö ka flëë- 'gü 'wɔn -së kë -sü -zë -gɔ. ²¹ -A kë 'ka gun- wo sië "dhü "tüng bha- 'gü bha, -a =trɔɔn 'ka- =slɔɔ- 'gü =dɛɛ yö -mü -më 'ka? Yö -mü 'wɔn -nu bha- -nu 'yiü- 'ö ka kë sië =dɛɛ bha =në- 'ka. -A 'klɔɔ- -mü =dhɛ 'wɔn 'dhɛ 'kö 'ka gun- kë sië bha -wo ga -zian =në- bho mɛ 'ka. ²² "Kɛɛ do 'dhɛ 'kwa- wo =dɛɛ, 'ö 'ka 'go 'wɔn yaa -gɔ =dhuëndhɛ 'gü 'ö 'ka bɔ Atanna 'ka bha- =trɔɔn 'ö ka -bha yö -mü pö 'ö 'yaa ka -bha -a wëëdhö bha =në- 'ka, 'yö- -gɔ -yö dho 'ö dɔ -tosɛa 'ö 'yaa yën 'ö- "piü bha- =slɔɔ -sü -ta. ²³ -A -gɛn -mü =dhɛ =trɔɔn 'ö 'wɔn yaa kë -sü 'gü 'yö ga 'ka. "Kɛɛ 'pë 'ö Atanna -ya =gbao 'mɛ 'ö 'dhang bho kwa Dëmɛ Yesu Klisi "dhiü -a -gɔ "wekɛwɛkɛ, 'yö -mü -tosɛa 'ö 'yaa yën 'ö- "piü bha =në- 'ka.

7

¹ N dheebhang -nu, a- 'wɔn -dɔ "pɛɛpɛdhö =dhɛ 'pë 'ö maa- pö ka -dhɛ bha ka- -dɔ 'nu -blɛɛsü, -a 'klɔɔ- -mü =dhɛ ka 'tɔng- -dɔ 'kpakpadhö. Ka- 'wɔn -dɔ =dhɛ mɛ 'ö 'yii ga =kö, 'ö -tun -zë wo "yaan, kö- -mɛ -kɔ -yö -tun 'tɔng- -gɔ kpö =wlöö =naa bha. "ɛɛn 'yaa "dhü -ee? ² -Yö -kë =dhɛ dhebhɔ 'ö gwaan- -bha -a 'dhö. 'ö 'tɔng- 'ö dhe 'sü -sü 'gü bha- "gblɔɔ -ta, "tüng 'ö dhebhɔ bha- -bha gɔn 'ö -tun 'ka "yaan, kö waa- -bha gɔn bha- -nu gën -yö 'kwëë- =naa bha. "Kɛɛ -a -bha gɔn =ya bo ga -sü -zë 'ka, kö

'tɔng- bhië" =ya "kan- -bha. ³ -A -kë "dhü -sü 'gü, "töng 'ö- 'ka 'ö dheebhɔ bha- -bha gɔn 'dhö -tun 'ka "yaan, kö -ya 'to -yö 'dho -yö gwaan- -dee 'kpɔ, kö -yö -zua =në- zë bha. "Kɛɛ -a -bha gɔn =ya bo ga -sü -zë 'ka, kö 'tɔng- bhië" 'ö gun- -bha gwaan- 'kpɔ -sü "gblɔɔ "piü bha -ya "kan, =ya ö -bha gwaan- -dee 'kpɔ, -ya -kpɔ ö -ta "puu 'ka. ⁴ -Kɔ do bha- 'gü, n dheebhang -nu, gun 'ka- wo 'tɔng- -gɔ 'kun 'gü yi 'bha 'ka bha 'yaa "dhü 'zü. 'Ka ga 'tɔng- bha- -gɔ =naa bha, 'yii 'dho ka 'kun 'zü, -a 'klɔɔ- -mü -dhɛ ga 'ö Klisi -ya wo bha -ya -wo kaa- wo 'gü, ka -ga Atanna -bha 'tɔng- -gɔ -kɔ =në bha. Kë "dhü kö 'ka kë Klisi -bha 'ka =dhɛ -kɔ 'ö =gɛandhe -yö gwaan- "wɛɛ kpɔ- 'ka bha- 'dhö. -A mɛ "wɛɛ 'ö "dhü bha =në Klisi 'ö go ga 'gü 'ö -bö bha- 'ka. -A kë 'ö Klisi -ya wo "dhü bha -ya -kë "dhü kö 'mɛ 'ö 'kwa -kë -a -bha mɛ -nu 'ka 'kwa =trɔɔn kë Atanna -dhɛ. ⁵ -A 'klɔɔ- -mü -dhɛ "töng 'kwa gun- 'ka kwa -di dhɔɔbhaa kë -zian -ta bha, 'wɔn yaa 'ö Atanna -bha 'tɔng- -ya kë -sü -dhio dɔ bha =në- kë -sü -pɛng -yö gun dɔ sië kwa dɔɔ -nu 'ka 'yö kwa "dhiü bho- 'ka ga -dhɛ. ⁶ "Kɛɛ dɔ 'dhɛ 'kö 'kwa- wo =taamasü ya- 'gü ya, 'kwa 'go 'tɔng- -gɔ =dhuëndhɛ 'gü, -a 'klɔɔ- -mü -dhɛ pë 'ö gun kwa 'kun -sü 'ka 'yö kwa gun- -gɔ -kaso 'gü bha 'kwa ga- -pë -gɔ. -A -kë "dhü -sü -wɔn 'gü, yë -dee 'dhɛ 'kwa- kë sië =taamasü ya- 'gü, Atanna -bha kë 'gü bha- -bha 'Nii- "slüüslü bha =në- kë -faan -da kwa 'gü. -A kë -kɔ zii 'dhɛ 'ö gun 'tɔng- "gblɔɔ -ta bha 'kwaa- -gɔ -kaso 'gü 'zü.

⁷ "Kɛɛ =ya kë 'sa "dhü bha -oo, kö -dhɛ =në bha? Kö Atanna -bha 'tɔng- bha =në pë yaa 'ka bha -ee? -Abin! "Kɛɛ -a 'klɔɔ- 'ö mü yö -mü -dhɛ Atanna -bha 'tɔng- bha =në- -zɔn n -dhɛ =dhɛ 'wɔn 'dhɛ 'ö =ni =waa- kë kö 'wɔn yaa =në bha, 'yö- -wɔn 'gü 'yö 'a 'wɔn yaa dɔ. -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü -dhɛ =ya kë -dhɛ Atanna -bha 'tɔng- bha 'yii -dhio dɔ 'nu kö -ya pö =dhɛ i zuë" ya 'dho

bhɔ pë -bha, kö 'maa zuë" -bhɔ pë -bha -sü dɔ 'wɔn yaa 'ka. ⁸-A pö 'ö 'tɔng- bha -ya wo =dhe zuë" -bhɔ pë -bha -sü bha 'yaa -së bha =në 'wɔn yaa -yö ö zü -gban 'gü, 'yö 'wɔn yaa suu "pɛpɛ 'ö 'tɔng- -ya pö 'yaa -së bha- kē -dhɔ -da n -zɔ -bha. -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü =dhe =ya kē 'nu =dhe 'tɔng- bha 'yaa 'dhö, kö -a pö -sü 'ö =dhe 'bha- kē =ni kö 'bha 'wɔn yaa kē bha- 'bhaa 'dhö 'pö. ⁹-Ya kē "dhü kö ma -zë n -bha 'ka, 'wɔn 'a n -zɔ gɔn- 'ka yö -mü =dhe 'ö gun kö 'mii 'pë 'ö Atanna -bha 'tɔng- -ya -dhio dɔ -a 'bha dɔ =kö, 'maa gun -tosɛa kē sië "sika 'ka. "Kɛɛ =dhe 'a- dɔ, 'ö 'a- 'wɔn dɔ =dhe 'ma- -bha 'tɔng- bho, =dhe 'wɔnyaakɛmɛ -mü n 'ka, ¹⁰'yö 'a- 'wɔn dɔ =dhe ga 'a dho- wo bha- gɛn =në bha. -A -kē "dhü -sü bha =në- -wɔn 'gü, 'yö 'tɔng- 'ö Atanna -ya dɔ kö -yö dha -zian =në- bho kwa 'ka bha, 'yö -kē ga -zian =në- -bho ma -zë n 'ka -pë 'ka. ¹¹-A -gɛn -mü =dhe 'wɔn yaa -yö ö zü -gban -a -bha 'tɔng- 'kö -së bha =në- 'gü 'yö "kpɛnng- -kē n -gɔ, 'yö bɔ- -ta 'yö n -pö, 'yö -kē n ga -gɛn 'ka.

¹²-A -kē "dhü -sü 'gü, Atanna -bha 'tɔng- -zë yaa -dhe 'bha 'yaa- -bha, yö -zë -yö -së, -yö "slüöslü. ¹³'Wɔn yaa 'ö n zuë" "piü bha =në- -da -wɔn 'dhö -mü. Kē "dhü kö -a -bha -kē yaa -yɛnngsü -sü bha 'kwa- dɔ. Yö =në pë -së bha- sü 'ö- -kē n zë -pë 'ka. -Kɔ 'ö 'wɔn yaa -yö ö zü -gban 'ka Atanna -bha 'tɔng- 'gü 'yö -kē pë yaa -yɛnngsü 'ka bha 'yö bha. 'Yaa yö -zë 'ka, 'pë 'kö pë -së 'ka -yö -kē ma -zë n zë -pë 'ka -kɔ -kē =dhe?

Kwa -kē 'wɔn yaa -gɔ =dhuëngdhe 'gü -kɔ -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

¹⁴-Ka -dhe -ga, mɛ =gban kwa- 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö =dhe 'tɔng- -yö -go Atanna =në- "piü. -Yö -së, "kɛɛ ma =në ma -zë 'a 'wɔn yaa -gɔ =dhuëngdhe 'gü, n -kē mɛ "bhɪ- 'ka -sü 'ö "st 'yaa n -dhe bha- -wɔn 'gü, ¹⁵'yö 'pë 'a- -kē

'maa- dɔ n -dɪ -gɔ. -A 'klɔɔ- -mü =dɛ 'pë 'kö- kë -dhɔ 'dhö n -bha 'maa yö -zë kë, -a 'dɛ 'ö- -san 'dhö n -kë bha =në 'a- -kë. ¹⁶ -A -kë "dhü -sü 'gü, =ya kë =dɛ 'pë 'yaa n "piü =dɛ 'a- kë, 'ma- kë, kö- -dɛ 'bhaa Atanna -bha 'tɔng- -zë -bha, yö -zë -yö -së, ¹⁷ kö- -dɛ 'bha 'yaa mang -dɪ 'pö n -bha, kö 'wɔn yaa 'ö n -zɪ "piü bha =në- -da -wɔn 'dhö -mü. ¹⁸ -A 'klɔɔ- -mü =dɛ =ya 'to n suu -zë -bha -bha, n -kë mɛ "bhɪ- 'ka -sü "gblü "piü, kö a- 'wɔn -dɔ =dɛ 'wɔn -së -zë -a do -zian -yɛa 'yaa n 'gü. 'Wɔn -së kë -dhɔ -yö -kë n -bha, "kɛɛ n -kɔ =në 'yaa =mɔɔ- kë -sü -bha. ¹⁹ -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, 'wɔn -së 'ö- kë -dhɔ 'dhö n -bha bha 'maa yö -zë kë, "kɛɛ 'wɔn yaa 'ö yö -zë kë -dhɔ 'yaa n -bha bha =në 'a- -kë. ²⁰ 'Ö "dhü 'dhö -mü, =ya kë =dɛ 'pë 'kö kë -dhɔ 'yaa n -bha 'ma- kë, kö mang =dede -zë 'mii- "dhiü "wlü -bha kö 'a 'wɔn bha- kë, "kɛɛ kö 'wɔn yaa 'ö =ya 'kɔ dɔ n 'gü bha =në- -da -wɔn 'dhö -mü.

²¹ =Ya kë "dhü kö n -bha 'kö =slɔɔ- 'gü 'a- dɔ, yö -mü =dɛ 'ma- pö 'a 'wɔn -së kë, 'maa =mɔɔ- -bha. Pë doseng 'ö n -kɔ -yö =mɔɔ- kë -sü -bha, 'yö 'wɔn yaa 'ka. ²² 'Sa 'ma 'yaanu kö 'a n -zɪ 'gɔn, Atanna -bha 'tɔng- "dhia -zë -yö n 'gü =tɔn, "kɛɛ -a -kɔ 'mɛ? ²³ 'Tɔng- "wɛɛ 'dɛ 'ö n kwi =wlöö bha =në 'ko zë- 'dɛ 'ö n zuë" "piü bha- 'ka, 'yö n -kë 'wɔn yaa 'ö =ya 'kɔ dɔ n kwi 'gü bha- -bha =dhuëng 'ka. ²⁴⁻²⁵ -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, a 'wɔn yaa -gɔ =dhuëngdɛ 'gü -kpɛawo ma -kë mɛ "bhɪ- 'ka -sü =në- -wɔn 'gü, "kɛɛ n zuëga -zë Atanna -bha 'tɔng- 'kun -dhɔ -ya -bha. "Ekel Mang -wëësü 'ö 'ma n -dɪ "yaan -ga wo =tɔn ya 'dee dho n dha, 'dee dho kwi 'dɛ 'a- 'gü ya- bho n -bha? "Kɛɛ -gasitɛ 'yaa Atanna -bha -a Gbö Yesu Klisi 'ö kwa Dëmɛ 'ka bha- -bha ga 'ö- wo bha- 'saa- 'gü.

8

¹-A 'klɔɔ- -mü=dhɛ dɔ 'dhɛ 'kɔ 'kwa- wo "tüŋ ya- 'gü ya, mɛ "pɛpɛ 'dhɛ 'kɔ =wa -kplü Yesu Klisi -bha, Atanna -bha za 'yaa- -nu -bha 'zü. ²-A -gɛn -mü=dhɛ zian 'ö Atanna -bha 'Nii- "slüüslü 'ö=sii 'ö 'yaa yën- -da 'mɛ 'kwa bɔ Yesu Klisi 'ka kwa 'gü bha =në kwa dha zian 'dhɛ kwa -da 'wɔn yaa -gɔ =dhuëndhɛ 'gü, 'ö gun kwa "dhiü bho sië ga -dhɛ bha- -gɔ. ³'Wɔn 'ö kwa mɛbhuɔdhɛ -dhɛ -kwi 'yaa gun =mɔɔ sië- 'gü -wɔn kɛ -sü -bha Moizö -bha 'tɔng- "gblɔɔ -ta bha, Atanna =yaa- 'gü -wɔn kɛ. -A 'klɔɔ- -mü=dhɛ =ya yöö =dede ö Gbö bɔ kwi 'ö kwa -bha 'ö 'tɔng- 'kun "sɪ 'yaa -dhɛ bha- 'gü kö yö -zë -ya 'kun, kö -yö kpaɔ "pɛ- 'ka 'wɔn yaa -bha, kö -yö kɛ Atanna -bha za -loo 'wɔn yaa -ta -gɛn 'ka kö -ya bho kwa -bha. ⁴Atanna -ya kɛ "dhü kö 'pɛ 'ö 'tɔng- -ya pö- 'gü -wɔn -yö kɛ 'mɛ 'ö 'kwa -tosɛa kɛ sië kwa -dɪ faan -bha 'zü, "kɛɛ 'ö 'kwa- kɛ sië- -bha 'Nii- "slüüslü =në- 'saa- 'gü ya kwa =në kwa -dhɛ. ⁵-A 'klɔɔ- -mü=dhɛ mɛ 'wo -tosɛa -kɛ wo -dɪ dhɔɔbhaa 'ka bha, 'pɛ 'ö- -dhɔ -ya -nu -kɛ =në 'wo -ya -a -wɔn zuën -ta, "kɛɛ 'mɛ 'kɔ 'wo -tosɛa kɛ sië Atanna -bha 'Nii- "slüüslü 'saa- 'gü, wo -zë -wo -ya 'pɛ 'ö- -dhɔ -yö 'Nii- "slüüslü bha- -kɛ =në- kɛ -sü zuën -ta. ⁶'Sa -ya 'pɛ 'kɔ- -dhɔ -yö mɛ -kɛ -a kɛ -sü zuën -ta -sü -zë, -yö mɛ "dhiü -bho ga =në- dhɛ, "kɛɛ -ya 'pɛ 'ö- -dhɔ -yö Atanna -bha 'Nii- "slüüslü -kɛ -a kɛ -sü zuën -ta -sü 'yaa zian "wɛɛ 'bha bho mɛ 'ka kö 'yii kɛ -tosɛa 'ö 'yaa yën 'ö Atanna "piü, waa- -ya -dɪ 'flëë- 'gü -sü -zë 'ka. ⁷-A -gɛn -mü=dhɛ mɛ "pɛpɛ 'wo -ya 'pɛ 'ö- -dhɔ -ya -nu -kɛ -a kɛ -sü zuën -ta bha, Atanna 'yaɔ- -mü -a -nu 'ka, 'waa- -bha 'tɔng- =bhlëë -ya, 'waa =mɔɔ -zian =në- wo- -bha. ⁸'Sa 'mɛ 'wo "dhü bha- -nu "dhia 'yaa =mɔɔ- -bha kö -yö 'ma- 'gü 'pö.

⁹"Kɛɛ ka -zë 'kaa -tosɛa kɛ ka -dɪ dhɔɔbhaa 'ka 'zü, ka -tosɛa kɛ sië -a -bha 'Nii- bha =në- dhɔɔbhaa 'ka. -A 'klɔɔ- -mü=dhɛ- -bha 'Nii- bha -yö ka 'gü. Klisi -bha 'Nii-

bha 'yaa mɛ "ʊʊ mɛ 'ö- 'gü, kö 'yaa Klisi -bha 'ka. ¹⁰ =Ya kë =dɛ Klisi =në =ya kë ka 'gü, 'kö 'zü ka kwi -zë =ya kë ga -pë 'ka 'wɔn yaa -wɔn 'gü, "kɛɛ kö =sii 'ö 'yaa yën bha -yö ka 'gü -a -bha 'Nii- 'ö ka 'gü bha- -wɔn 'gü, -a 'klɔɔ- -mü =dɛ kö Atanna =ya ka kë "slüüslü ö wëédhö. ¹¹ =Ya kë =dɛ Atanna -bha 'Nii- "slüüslü 'ö Yesu -bö 'ö go ga 'gü bha =në =ya -yɛa 'kun ka 'gü, 'yö yöö Atanna 'ö Klisi -bö 'ö go ga 'gü 'pö bha, 'ö bö- -bha 'Nii- 'ö ka 'gü bha- -ta 'yö ka kwi 'dɛ 'ö gapë 'ka bha- -bö 'pö, 'yö =sii -dee -da ka 'gü.

¹² -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, n dheebhang -nu, "pɔ -yö kwa -bha. "kɛɛ "pɔ 'ö bha 'yii kë kwa -dɪ dhɔɔbhaa kë "pɔ 'ka. ¹³ -A -gɛn -mü =dɛ 'ka -tosɛa kë ka -dɪ dhɔɔbhaa -zë 'ka kö ka -dho ga. "kɛɛ =ya kë =dɛ 'ka ka zü -gban Atanna -bha 'Nii- 'kö bha- 'gü, kö ka -dɪ dhɔɔbhaawɔn -nu bha 'ka ka kwaa- -zü, kö -yö kë ka -gɔ =dɛ 'pë =ya ga -a 'dhö, ka -dho -tosɛa kë. ¹⁴ -A 'klɔɔ- -mü =dɛ mɛ "pɛpɛ 'kö 'wo -tosɛa kë sië Atanna -bha 'Nii- bha- -faan 'ka, kö- -bha 'në -nu -mü. ¹⁵ -A -gɛn -mü =dɛ -a -bha 'Nii- 'kö- =gbaɔ ka -gɔ 'ö ka 'gü bha, 'yii kë 'Nii- 'ö mɛ -kë "suü -mɛ 'ka, "ɛɛn 'ö mɛ -kë =dhuëng 'ka -a 'ka. "kɛɛ yö =në ka -kë -a -bha 'në 'ka, 'yö 'kwa =mɔɔ- -bha 'kwa- -dɛ «Kwa Dë». ¹⁶ -A 'klɔɔ- -mü =dɛ Atanna -bha 'Nii- bha yöö =dede -ya "sɛɛdɛ -kë kwa 'nii- -dɛ 'ö- pö kwa- -bha 'në 'ka. ¹⁷ 'Sa =ya kë =dɛ 'kwa kë- -bha 'në 'ka, kö 'pë 'ö- "plüün bho ö -bha 'në -nu -dɛ -dɛkpaɔ dhia" 'gü bha kwaa- Klisi -nu kwa -bha -mü. -A 'klɔɔ- -mü =dɛ 'kwa saan" Klisi -wɔn 'gü =dɛ -kɔ 'ö =saan- 'ka -a 'dhö, kwɛng- -nu kwa -dho kë 'pö -dɛ do 'gü -a 'tɔ bho -yi 'ka.

¹⁸ -A -wɔn 'gü, a- 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö =dɛ Atanna -bha -gblüédɛ 'ö dho- nu kwa -dɛ, waa- -bha 'tɔbhɔdɛ 'ö- =keng- bha- -nu -bha -kë -së -sü bha, 'waa- -zɔn -zianwo saan" 'kwa- wo sië =dɛ bha- 'ka. ¹⁹ Pë "pɛpɛ 'ö Atanna -ya -da, -a =gban -zɔ -yö dun sië- -bha 'në -nu

bha- -nu -wo "yɛa- -yi bha- -wɔn 'gü. ²⁰ -A -gɛn -mü =dɛɛ pɛ "pɛpɛ 'ö- -da -a =gban- -kɛ see- -pɛ =nɛ- 'ka, kɛ 'ö- wo "dhü bha yö =nɛ- pö -yö kɛ "dhü. "Kɛɛ yö =nɛ- =gban 'gü, -a -nu -zvyödɛɛ -wɔn -yö -dhö. ²¹ Yö -mü =dɛɛ -yö -gun Atanna -zɔ "piü =dɛɛ ö -dho ö -bha -da -pɛ -nu bha- -nu -bho =dhuɛngdɛɛ 'gü yi do 'ka 'güseedhe bha- -gɔ, 'ö 'wo -ya wo -dɪ 'flɛɛ- 'gü -a -bha 'nɛ -nu mɛdɛɛ kɛ -yi bha- 'ka. ²² 'Yaa kwa tii' 'ka -wɔn 'ka, kwa- 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö =dɛɛ 'ö go- 'ka "kpɔngtaadɛɛ -da -sü -bha 'ö nu 'ö zun- 'ka =dɛɛ -bha, pɛ "pɛpɛ 'ö Atanna -ya -da, -a 'bha 'yii -ya ö -dɪ 'flɛɛ- 'gü do, "dhiü =nɛ 'wo- wo siɛ 'wo dho- 'ka, =dɛɛ dhebhɔ 'ö- "gblü 'dhö- kɛ siɛ -a 'dhö saan" 'wo- wo siɛ bha- -kwɛɛ =wlöö. ²³ "Kɛɛ 'wɔn 'ö "dhü bha 'yii kɛ "kpɔngtaamɛ -nu -dɪ -slɔɔ -a -nu -bha 'wɔn 'ka, -a -gɛn -mü =dɛɛ 'mɛ kwaa -dɪ 'pö 'kwa Atanna -bha 'nɛ -nu 'ka bha kwa "dhiü 'pö "dhü kwa zuɛ" "piü. "Kɛɛ 'sa kö =ya kwa -zɛ kwa "kan -ga -gɔ bhiɛ" "dhiü =yaa- daɔ dɔ -a -bha 'Nii- "slüüslü 'ö- =gbaɔ kwa -gɔ bha- 'ka. "Kɛɛ =dɛɛ 'ö -kɛ =dɛɛ -a -gɔ -da 'plöö -yi =nɛ dho kɛ yi 'ö dho kwa bho- 'ka kwi 'dɛɛ ga -kwi 'ka ya- 'gü 'ö kwa dha- 'ka ga -gɔ bha =nɛ- 'ka bha =nɛ- -wɔn 'gü 'yö 'kwa -tun -dhiö 'pö kwa zuɛ" "piü bha. ²⁴⁻²⁵ Pɛ 'ö mɛ "yan 'yaa- -bha =nɛ -ya kɛ 'yö mɛ -yö mɛ "yan to- -gɔ zuɛɛadɛɛ 'ka. -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü =dɛɛ 'kwa dha 'nu, "kɛɛ kwa -tun -kö kwa "yan 'to- -dɛɛkpaɔyi -sɛ 'ö 'kwa dho -da 'ka -a -bha -gblüdedɛɛpö 'gü bha- -gɔ. -A -gɛn -mü =dɛɛ pɛ 'ö mɛ "yan 'yaa- -bha 'yö mɛ- mɛ "yan to- -gɔ. "ɛɛn 'pɛ 'ö mɛ "yan 'dhö- -bha mɛ- -mɔɔ -bha 'ö mɛ- mɛ "yan to 'zü- -gɔ -ee?

²⁶ =Ya 'go yö -zɛ 'gü, 'mɛ 'ö "st 'yaa kwa -dɛɛ -bhɛa Atanna -dɛɛ -sü 'gü bha, -a -bha 'Nii- "slüüslü -yö -nu kö -yö kwa =nɛ kwa -ta 'kun -bhɛa -dɛɛ -sü -bha. -A 'klɔɔ- -mü =dɛɛ -kɔ 'wo =bhɛa- 'ka -a -dɛɛ 'kwaa- dɔ -sɛ 'ka. -A

-bha 'Nii- bha =në =bhεa- -dhe kwa -dhe, 'yö -bhεa -dhe -kɔ 'ö- -zɔ kun -a wo kwa -dhe -zɔ =lɔɔ -kɔ 'ö -wɔ 'ö go- 'gü -a pö -kɔ 'yaa =slɔɔ mε "bhtɪ- -gɔ -a 'ka. ²⁷ =Ya kë "dhü, 'yö Atanna 'ö -dhe yö mε zuë" 'gü bha 'ö ö -bha 'Nii- "slüüslü bha- -wɔ 'gü ma, -a 'klɔɔ- -mü =dhe 'Nii- bha -yö -bhεa -dhe -a -bha mε -nu =në- -nu -wɔn 'gü =dhe -kɔ 'ö- "piü =dhe -wa kë- 'ka -a 'dhö.

²⁸ -A -wɔn 'gü, mε "pεpε 'ö Atanna -dho -ya -nu -kë 'ö- -nu sü 'ö- -nu -ya ö -bha -ya 'gü =dhe -kɔ 'ö gun- 'ka- -zɔ "piü yi 'bha 'ka -a 'dhö, 'wɔn "pεpε 'ö -da -a -nu -ta, -a =gban "dhiü -ya -dhe -kë -nu -bha 'wɔn -së =në- 'ka. ²⁹ -A 'klɔɔ- -mü =dhe Atanna yöö =dede 'ö 'mε 'ö- -nu dɔ kö 'wii bhɔ -zianwo =kö, 'ö- -ya ö zuë" "piü- -nu -bha =dhe =wa bhɔ -wo -dho kë ö -bha 'ka bha, -ya -bɛn -zë wo =në- -nu -bha yi 'bha 'ka kö -wo kë =dhe ö Gbö 'dhö -kɔ 'ö- 'gü -a 'dhö. Kë "dhü kö -a Gbö bha -yö kë ö dheebhang -nu 'gbε bha- -nu -bhɔ -be 'ka. ³⁰ 'Sa 'mε 'ö Atanna -ya -kë "dhü -wɔn -ya ö -zɔ "piü- -nu -dhe yi 'bha 'ka bha -ya wo =në- -nu sü mε =zinng 'gü. 'Mε 'ö- -nu sü "dhü bha, 'yö dho 'yö- -nu -kë "slüüslü ö wëedhö. -A mε do 'wo "dhü bha, 'yö dho 'zü 'ö- -nu -kë 'tɔbhɔdhe -kë ö "piü -mε 'ka. ³¹ =Ya kë "dhü kwa -dho -a pö 'sa =dhe? Atanna -zë =ya bo bɔ -sü 'ka kwa 'ka, kwa 'yaa- -mεε =në -kɔ dho =mɔɔ kwa -bha? ³² -Më =në Atanna dho- fië- bho kwa -bha =taamasü ya- 'gü, "kεε kö 'yii =döng ö de Gbö -ta kwa -dhe tongtongdhö, kö =ya ö -kɔ bho- 'gü kö -yö ga mε =gban "pεpε kwa -wɔn 'gü. =Dhe 'kö =ya ö -kɔ bho ö Gbö -zë 'gü kwa -wɔn 'gü =dhe -kɔ bha- 'dhö bha, kö -yö -dho pë =gban "pεpε nu kwa -dhe -a Gbö 'ö- nu bha- taa 'ka. ³³ Atanna =në =yaa- pö 'mε 'ö- -bha =dhe =song -ya -bha kö =song -ya -mε -bha. Yöö do bha =në =yaa- pö 'yaa 'mε 'ö- -bha kö 'yaa- -bha. 'Dee dho- pö 'mε 'ö Atanna -ya -nu -ya -a -nu -bha =dhe =song -ya -nu -bha? -A -mε 'yaa 'dhö!

³⁴ 'Dee dho Atanna dhɔɔbhaame -nu kwa zë za 'ka, "kεε kö Yesu Klisi =ya ga kwa -wɔn 'gü, kö =ya 'dho =ya 'go ga 'gü =ya -bö, kö -yö -ya -sü 'ka -duε =bhlëësü 'ö- Dë "sɔɔ bha- 'gü, kö -yö bhεa" sië ö Dë -dhε kwa -wɔn 'gü. ³⁵ -Më suu =në dho mɔɔ- -bha 'ö 'kwa -kan -dhɔ 'ö Klisi -ya -kë kwa 'ka bha- -bha. "Yënnng =gbaɔndhe -ee? "εεn zuëdhiütεε -ee? "εεn mε -wëëdhε bho -sü -ee? "εεn din- -ee? "εεn "flεε -ee? "εεn -dɔ "dhëng yaa "dhiü -sü -ee? "εεn ga -ee? -A -pë 'yaa 'dhö. ³⁶ -A -gεn -mü =dhε -yö -bεn zë -sü 'ka Atanna -wɔ 'sëëdhε 'gü -dhε:

«(-Tosεa Atanna,) bhi =në 'yi dɔ -sü 'ka ga "dhiü i -wɔn 'gü

'yënnng- 'gü waa- gbeng -nu =gban 'gü,
'ö 'wo yi 'sü sië =dhε "bhlaa 'wo 'dho sië- 'ka
-a zë -dhε 'gü -a 'dhö ya.»

³⁷ "Kεε yö -zë =gban 'gü, 'mε 'ö kwa -dhɔ -ya -kë bha, kwa -ziö 'wɔn -nu bha- =gban 'gü yö =në- 'saa- 'gü, -a -gεn -mü =dhε "kplëë -dhε 'ö- nu kwa -dhε bha, -a -mɔɔ 'ka 'yaa 'dhö. ³⁸ -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü =dhε n 'dhang bho -sü -ya "dhiü 'kpakpadhö =dhε kwa -kan -dhɔ bha- -bha -pë 'bhaa 'dhö: Ga 'yii 'dho =mɔɔ- -bha, "εεn -tosεa 'yaa -mü, "εεn Atanna -bha "kië -nu 'waa -mü, "εεn 'gügbugdhεpë "εεn -ziö mε -gɔ -pë -nu zian 'wo dhang- 'gü -a 'bha -kɔ 'yii 'dho =mɔɔ- -bha, "εεn =dεε 'yaa -mü, "εεn dhia" 'yaa -mü, ³⁹ faan -pë -nu 'wo dhang- 'gü oo, -a 'dhε 'wo "kpɔng =taa oo, "εεn Atanna -bha -dapë suu "ɔɔ suu 'bha -zian =në- -kɔ 'yii 'dho =mɔɔ- -bha kö -yö kwa "kan -dhɔ 'ö Atanna -ya -kë kwa 'ka kwa Dëmε Yesu Klisi 'saa- 'gü bha- -bha.

9

'Wɔn 'ö -gban "sεgɔ 'ö Atanna -ya sü ö -bha 'ka -a 'gü
-mε -nu -wɔn -bha -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

¹ Dhiang 'ö maa- zë bha tεan- =dede -mü, a- -zë Klisi 'tɔ 'gü, n zuëga 'dhö, Atanna -bha 'Nii- "slüöslü 'ö n 'gü bha- 'dhö, wo =në 'wo n "sεε- 'ka =dhe 'pë 'a- pö sië bha 'mii =sua kë. ² =Dhe n zuë" "dhiü -yö -tεε yi =gban "pεpε 'ka 'ö -wëë -yö bɔ n -ta, n dheebhang -nu 'wo -kë Izraεdhö -mε -nu 'ka bha- -nu -wɔn 'gü. ³ 'Ma n -zu 'gɔn 'dhang 'ö 'wii- bho Klisi -wɔn "dhiü bha- 'ka, -yö -kë n "piü =dhe 'kö 'zü Atanna =ya "dhang -zian =në- bho ma -zë n -bha -a -nu -wɔn 'gü, "εεn 'kö 'zü 'ma "kan -zian =në- wo Klisi -bha, "kεε kö wo -zë -wo dha, -yö -dho 'kun bho n 'gü. ⁴ -A 'klɔɔ- -mü =dhe Izraεdhö -mε -nu 'kwa bha =në 'kwa Atanna dhɔɔbhaamε -nu 'ka, 'yö "klü bho kwa -bha =dhe mε- pë bho -tɪnë -nu -bha. Atanna =dede bha- 'bhü -yö -gun dɔ sië kwa "bhεma -nu =në- -nu -ta. -Yö -mlεεdhe -da 'zü waa- kwa "bhεma -nu do bha =në- -nu =zinng 'gü -gεn -yan kpö 'ka, 'yö dho 'ö- 'gü 'tɔng- dɔ- -nu -dhe, 'yö dho 'ö 'ö -dhɔkë -kɔ -zɔn -a -nu -dhe, 'yö dho 'ö "plüün bho- -nu -dhe. ⁵ -A mε 'dhe 'wo =dεε bha -wo mε 'dhe 'wo gun yi 'bha 'ka "dhü bha =në- -nu 'gü -në -nu 'ka. Woo do bha 'zü =në -ya kë mεbhü dhe 'gü, 'yö Klisi -yö go- -nu 'gü. 'Sa Klisi bha =në pë =gban "pεpε -gɔ -ta, yö =në Atanna 'ö- 'tɔ -yö bho -kpεawo -a 'ka. Kö -yö kë "dhü bha 'aa -yö kë!

⁶ 'Ma- pö "dhü kö 'mii- pö =dhe =ya kë "dhü kö "plüün 'ö Atanna -ya bho Izraεdhö -mε -nu -dhe bha 'yii 'to- -bha, -a -gεn -mü =dhe mε "pεpε 'wo Izraεdhö 'gü -në -nu 'ka, Atanna 'yaa- -nu =gban -ga =dhe Izraεdhö 'në =dede 'dhö. ⁷ Kwa- 'wɔn -dɔ =dhe kwa "bhεma Ablaamö suu 'gü -në -nu -mü, "kεε yö -zë =gban 'gü, -a -nu =gban "pεpε -zë 'wii kë -a 'kpɔ -në =dede 'ka. -A 'klɔɔ- -mü =dhe Atanna -ya -pö Ablaamö -dhe 'ö- pö:

«I gbö Izaakö 'kpɔ -në -nu -dɪ -slɔɔ =në

'wo dho- -nu -dhe i 'kpɔ -në -nu.»

⁸ =Waa- pö "dhü kö -wa pö- -nu =gban 'wii 'dho kë Atanna -bha 'në 'ka -a -nu =gban -kë Ablaamö =yɔɔn 'ka -sü -wɔn -zë 'gü, "kɛɛ 'në -dhɛ -nu 'ö Atanna -ya -nu -dhɛ -sü "plüün bho bha =në 'wo- bhang =dede -nu 'ka. ⁹ -A -gɛn -mü =dhɛ "plüün 'ö Atanna -ya bho- -dhɛ "dhü yi 'bha 'ka bha, -a -bho 'gü -wɔ =nɛ. -Ya -pö -dhɛ 'ö- pö:

«"Sanni "tüng 'kwa dɔ- 'ka ya -a 'bha -yö =loo -kwɛ dhia" 'ka,

kö ma nu i "piü kö i -bha dhebho Saadha =ya 'nëgɔɔn do 'kpɔ.»

¹⁰ -A -kpɛa -zian 'yaa kë "dhü, -a -gɛn -mü =dhɛ Dhebeka yöö -dt 'pö- -bha -gun "dhü. 'Ö ö -bha 'nëgɔɔn =plɛ 'ö- kpɔ, 'wo gun 'peng 'ka bha -ya -nu -gu -sü kwa 'ziö- Izaakö yöö do =në- -gɔ kö Atanna =yaa- "plüün bho- -dhɛ. ¹¹⁻¹² 'Sa Atanna -bha -kɔ -yɛ mɛ -bha -sü -zë "slë -yö yöö do =në- -gɔ. 'Mɛ 'ö -dhi -dhɛ 'yö- -ya, 'yaa -gban -a -mɛ këwɔn -nu -bha. -A 'klɔɔ- -mü =dhɛ -yö 'në =plɛ bha- -nu bho "tüng -to "dhiü kö- -nu këwɔn -së "ɛɛn yaa 'bha -zian 'yii kë -kö 'ö- pö:

«-A mɛ 'kpiisü -dho gwëédhɛ kë ö 'zlaa- -dhɛ.»

¹³ -A 'klɔɔ- -mü =dhɛ -yö -bɛn zë -sü 'ka- -gɔ 'sëédhɛ 'gü -a -wɔ 'ka =dhɛ:

«Zakobö -dhɔkë n -kë 'ö -ziö Ezau -zë -ta.»

¹⁴ 'Sa =ya kë "dhü kö =dhɛ =në bha? 'Kö =flü -yö Atanna -bha 'wɔn 'gü =naa bha -ee? -Abin! ¹⁵ -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü =dhɛ -yö kë- -pö Moizö -dhɛ 'ö- pö:

«'Mɛ 'ö "klɔ -dhi -bha -dhɔ =ya n kë, 'yö 'a- -dhi -bha.

'Mɛ 'ö- -wëë n kë -dhɔ =ya n kë, 'yö 'a- -wëë -ga bho.»

¹⁶ =Ya kë "dhü kö -yö Atanna do =në- -bha 'wɔn 'ka, yö =në mɛ -wëë -ya -kë. 'Yaa -gban mɛ 'ö "dhü -a -zɔ 'gɔn -kɔ -nu "ɛɛn -a këwɔn -nu -bha. ¹⁷ -A -gɛn -mü =dhɛ -yö dhiang -zë 'zü Fadhaɔn 'ö -kë Ezitö -mɛ -nu -bha -gblüüdë 'ka bha- -dhɛ yi 'bha 'ka 'ö- pö:

«I -ya 'a- wo -gblüidë 'ka bha,
 a- -kë "dhü kö 'a bɔ i -ta 'a ma 'gügɔɔdhe =në- -zɔn
 "kpɔngtaame -nu =gban "pɛpɛ -dhe,
 kö mɛ =gban -wo n 'tɔ dɔ -dhe =gban 'gü "kpɔng =taa.»

¹⁸ -A -kë "dhü -sü 'gü, 'mɛ 'ö- -wëë -bha -a kë -dho =yaa-
 kë, 'yö- -wëë -ya -kë, 'mɛ 'ö- gɔɔ -kë "gbɔɔ -dho =yaa- kë
 -ya -mɛ gɔɔ -kë "gbɔɔ-.

¹⁹ 'Ma- pö "dhü, -wo -mɔɔ -bha 'wo n dhɛɛ" kpɔ 'wo-
 pö 'yö =ya kë "dhü 'sa kö Atanna za -dɔ mɛ "bhɔɔ -bha
 -gɛn -mü -më 'ka? 'Wɔn 'kö Atanna =yaa- pö -yö kë, 'dee
 dho dha- -gɔɔ?» ²⁰ 'Mɛ 'ö bhi -zë 'i dhɛɛ" suu bha- 'kpɔ
 sië bha -më -mü i 'ka 'yö kaa- Atanna kaa za dɔ. "ɛɛn "sɛ
 gbɔ- -mɔɔ -bha 'ö- pö ö dɔ -mɛ -dhe =dhe: «I n kë =ni -më
 -wɔn 'gü -ee?» ²¹ Gbɔ "sɛ -yö gbɔdɔmɛ =në- -gɔɔ. -Kɔ "ɔɔ
 -kɔ 'ö -dhi -dhe 'yö- -kë 'ka. =Ya dhi- -dhe 'yö- -kë gbɔ
 =bhlëësü 'ka, =ya dhi- -dhe 'yö- -kë gbɔ "wlaasü 'ka.

²² -Kɔ do bha- 'gü, -yö -dhi Atanna =në- -dhe kö-
 -siödhɛwɔn 'ö mɛ "bhɔɔ -nu "piü bha -wa dɔ, =ya 'go mü
 'zü kö -wo ö 'gü -kë "gbɔɔdhe yö, 'wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö ö
 zuë" kun ö -bha pinpindhö ö -siödhɛwɔn këmɛ -nu "piü
 bha 'yö bha, "kɛɛ 'sa kö =wa "dhang 'sü- -bha -kɔ =gban
 -kɔ =gban 'gü, kö =wa kë =dhe gbɔ "wlaasü 'ö- -zun "dhiü
 -bhlɔɔ 'yaa 'dhö -a 'dhö. ²³ "Kɛɛ 'sa kö 'mɛ 'kö kwa -zë
 'kwa =dhe -a -bha gbɔ =bhlëësü -nu 'dhö, 'ö kwa -wëë -ya
 -kë, 'ö =bhlëë -ya -sü 'ka kwa -bha -ziisü 'ka bha -ya "piü
 =dhe ö 'tɔ -yö bhɔ kwa =në kwa -bha. -A -kë "dhü -sü
 bha- 'klɔɔ- -mü =dhe =bhlëë -ya kwa -bha -wɔn -yö -gun
 -zɔ "piü -blɛɛsü yi 'bha 'ka 'yö gun -na kwa -da. -A -kë
 "dhü -sü -wɔn =ya bo ga -sü 'ka Atanna -zë 'gü bha -oo,
 'dee dhiang 'dhö -tun "piü? ²⁴ -A -kë "dhü -sü 'gü, 'mɛ
 'ö kwa -ya "dhü bha, yö =në kwa -dhe, kwa 'sü 'ö- wo 'pö
 bha 'yii- wo Zuifö -nu woo do -a -nu kpö 'gü, -ya mɛ 'bha

-nu -sü 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu kpö 'gü 'pö. ²⁵ -Ya yö =në
 -dhiang zë -a -wɔdhiüloomɛ Oze -gɔ 'sëëdhɛ 'gü 'ö- pö:
 «"Sɛgɔ -nu 'ö 'waa gun n -bha 'ka -blɛɛsü,
 a -dho -a -nu 'sü 'wo -kë n -bha 'ka,
 'ö mɛ 'ö- -nu -dhɔ 'yaa gun n kë sië bha,
 'a- -nu -dhɛ n dhɔɔbhaamɛ -nu.»

²⁶ 'Ö -dhɛ -nu 'wo gun pö sië- 'gü mɛ -nu -bha
 =dhɛ 'waa n -bha 'ka bha,
 'wo wo -wɔ =slëë mü,
 'wo- -nu -dhɛ Atanna "yaandhe bhang -nu.»

²⁷ Kö Ezai -dɪ 'pö -yö bɔ sië ö -bha "pɛan "piü 'ö -gbla
 Izraɛdhö -bu 'gü 'ö- pö:

«'Kö =ya kë -zian =në wo =dhɛ Izraɛdhö -mɛ -nu =wa pa,
 =wa kë =dhɛ "yɛɛn 'ö =weeyi "kpung "dhiü -a 'dhö,
 "kɛɛ -a -nu kpö 'në 'bha =në dho dha.

²⁸ -A 'klɔɔ- -mü =dhɛ -wɔ 'ö Atanna -ya pö
 -yö -dho -a =gban 'gü -wɔn kë "pɛɛpɛdhö,
 'ö- do -zian 'yaa 'to,
 "kɛɛ "vaandhö, "kpungtaadhɛ =gban 'gü.»

²⁹ Ezai do bha =në- pö 'zü =dhɛ:
 «=Ya kë =dhɛ Atanna yöö =dede -zë
 'yii kwa -ding 'në 'bha 'to 'nu,
 kö kwa suu -dho yën 'nu "kpung =taa =dhɛ Sodɔmö -mɛ
 -nu 'dhö,

'ö 'kwa bhɔ Gomɔɔ -mɛ -nu -bha.»

³⁰ =Ya kë "dhü 'sa kö kwa -dho -a pö =dhɛ? Kö kwa -dho
 -a pö 'mɛ 'ö wo -zë 'waa Zuifö 'ka, 'ö- -nu "tu 'yaa gun -kë
 "slüüslü -sü 'ö Atanna wëëdhö -a -bha -zianwo bha =yaa-
 -nu kë "slüüslü ö wëëdhö -a -nu 'dhang -bho Yesu "dhiü
 -sü -wɔn 'gü ³¹ 'Yö Izraɛdhö -mɛ -nu 'kö wo -zë 'wo gun
 -kplakpla bho sië -kë "slüüslü -sü 'ö Atanna wëëdhö -a
 -wɔn 'gü, -a -bha 'tɔng- 'kun -sü 'ka bha 'wii =mɔɔ- -bha.

³² -A -nu -fië -bha 'klɔɔ- -mü -më 'ka? -A 'klɔɔ- -mü =dhɛ
 -a -nu -dɪ "dhia -ma Atanna 'gü -sü mɔɔ- 'wo gun- wo sië

bha- gɛn 'yii -gban -a -nu -bha -zɔ -yö -a -dhɛ -sü -bha,
 "kɛɛ -wo wo -zɔ -gɔn wo -dɪ faan 'ö Atanna -bha 'tɔng-
 'kun -sü 'gü bha =nɛ- -dhɛ. -A kɛ 'wo- wo "dhü bha =nɛ
 -kɛ -a -nu -gɛn "dhiü -zuö -dhɛ 'ka. ³³ =Dhɛ -kɔ 'ö -bɛn
 zɛ -sü 'ka- 'ka Atanna -gɔ 'sɛɛdhɛ 'gü -a 'dhö =dhɛ:
 «-Ka -dhɛ -ga, -gwɛ 'a- -ya siɛ Siɔn -pö 'gü ya,
 mɛ 'bha -nu -gɛn "dhiü -dho -zuö -bha,
 'ö mɛ 'bha -nu 'wo -pö -bha 'pö,
 "kɛɛ 'mɛ 'kö wo -zɛ 'wo dho 'dhang bho- "dhiü,
 -a -nu 'klɔɔ- 'yii 'dho bhɔ tongtongdhö.»

10

¹ N dheebhang -nu, 'wɔn 'ö 'ma 'yaanu 'a n -zɔ gɔn- 'ka
 -kpɛawo Zuifö -nu -wɔn 'gü, 'ö 'a -bhɛa Atanna -dhɛ -a
 -wɔn 'gü, yö -mü =dhɛ kö -wo dha. ² -A 'klɔɔ- -mü =dhɛ a
 'dhang -bho "dhiü 'kpakpadhö 'a =mɔɔ- -bha 'a- "sɛɛdhɛ
 -kɛ -a -nu -bha =dhɛ Atanna -dhɔkɛ -sü -pɛng -yö -dɔ -nu
 -ta, "kɛɛ -a 'gü =nɛ 'wii- ma. ³ -A pö 'a- wo "dhü bha-
 'klɔɔ- -mü =dhɛ -kɔ 'ö Atanna -yö mɛ -kɛ 'ka "slüüslü
 ö wɛɛdhö bha, 'wii- 'gü ma, 'yö woo =dede 'wo dho 'wo
 wo -dɪ -kɛ "slüüslü "slɛ =mɔɔ wo -dɪ -dhɛ. ⁴ -A 'dhɛ 'ö
 'wii- 'gü ma bha yö -mü =dhɛ Klisi -bha nu -sü bha, 'yö -kɛ
 Moizö -bha 'tɔng- -nu -gɔ -da 'plöö -sü 'ka. Yö =nɛ- -wɔn
 'gü, 'yö mɛ "ɔɔ mɛ 'ö =ya 'dhang bho yö -zɛ -wɔn "dhiü
 "tüng 'dhɛ 'kwa dɔ- 'ka ya- 'gü, kö =ya kɛ "slüüslü Atanna
 wɛɛdhö.

Dha -sü -kɛ mɛ =gban -bha 'wɔn 'ka -sü -dhiang 'ö
 Pɔdhö -ya zɛ

⁵ -A pö 'a- wo "dhü bha- -gɛn -mü =dhɛ 'pɛ 'ö Moizö
 -ya -bɛn zɛ 'ö -gban -kɛ "slüüslü -sü 'ö Atanna wɛɛdhö -a
 -bha 'tɔng- 'kun -sü "gblɔɔ "piü -kaa -ga 'ö ya. -Ya -pö:
 «'Mɛ yaa- -dɔ Atanna -bha 'tɔng- bha- 'kun -dhɛ 'ka
 'kpakpadhö -sɛ 'ka,

-yö -dho -tosεa kē yō =nē- -bha.»

⁶ "ΚΕΕ 'yö -kē "slüüslü -kɔ 'dhe 'ö 'dhang -bho Yesu "dhiü -sü "gblɔɔ "piü bha, 'pē 'ö- pö -kaa -ga 'ö ya, -ya -pö:

«'Ka 'dho ka -zɔ 'gɔn 'ka- pö:

'Dee dho =mɔɔ- -bha 'ö 'dho dhang- 'gü? (-A pö 'ö- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü =dhe: 'Dee dho 'dho dhang- 'gü kö -yö nu Klisi 'ka "sia-?)

⁷ 'Sa 'ka 'dho ka -zɔ 'gɔn 'zü 'ka- pö:

«'Dee dho =mɔɔ- -bha 'ö dho "sε =wlöö 'ö dho 'ö =loo =geebɔɔ?

(-A 'dhe bha- 'klɔɔ- -mü 'zü =dhe:

'Dee dho =mɔɔ- -bha 'ö dho Klisi 'sü =geebɔɔ

'ö -wo 'ka "yεa-?)» ⁸ 'Yö =ya kē "dhü kö Atanna -wɔ -ya -pö =dhe 'sa? 'Pē 'ö- pö yō -mü =dhe:

«Atanna -wɔ 'yii "wɔ ka 'ka =gblεεn,

-yö -wɔ ka "sɔɔ, -yö ka "dhi, -yö ka zuē" "piü.»

Yö =nē- -wɔn 'gü, 'yö 'yi- pö ka -dhe =dhe: -Zɔ -yö Atanna -dhe -naɔ -sē 'yi- dɔ siē bha =nē- -wɔ 'ka. ⁹ =Ya kē =dhe 'bha- "kan i "dhi 'ka mε =gban "yaan =dhe Yesu bha mε =gban Dēmε -mü, kö 'i 'dhang bho- "dhiü 'kpakpadhö i zuē" "piü =dhe Atanna =yaa- bho ga 'gü =yaa- -bö, i -dho dha. ¹⁰ -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü =dhe 'mε 'ö =ya 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü ö zuē" "piü, 'yö Atanna -ya kē "slüüslü ö wēēdhö. 'Mε 'ö =yaa- "kan ö "dhi 'ka =dhe Yesu bha mε =gban Dēmε -mü, 'yö Atanna -ya -mε dha.

¹¹ -A -gεn -mü =dhe -a -wɔ -ya -pö =dhe:

«Mε "ɔɔ mε 'ö =ya 'dhang bho- "dhiü,

'yiü- 'yii 'dho dɔ- -mε -bha.»

¹² -A -kē "dhü -sü bha- 'gü, -naa 'bha -bha 'bha 'yaa Zuifö -nu waa- mε "wεε -nu -a -nu =zinng 'gü 'zü, -a 'klɔɔ- -mü =dhe -a -nu =gban Dēmε -yö do, yō 'ö "dhü bha =nē 'wɔn

-së -kë mɛ "pɛpɛ 'wo =bɛa- -dhɛ -a -nu -dhɛ. ¹³ -A 'klɔɔ-
-mü =dhɛ Atanna -wɔ -ya -pö 'ö- pö:

«Mɛ "pɛpɛ 'ö waa- "tabhoo -da kwa Dɛmɛ -dhɛ, -wo -dho
dha.»

¹⁴ "Kɛɛ -wo -dho "tabhoo -da -dhɛ -kɔ kɛ =dhɛ kö 'wii
'dhang -zɛ bho- "dhiü? 'Yö -wo -dho 'dhang bho- "dhiü
-kɔ kɛ =dhɛ kö 'wii- -wɔn ma wo "tu 'ka? 'Yö -wo -dho -a
ma -kɔ kɛ =dhɛ 'sa kö mɛ -zɛ 'yii- -dhiang zɛ? ¹⁵ 'Yö -wo
-dho -a -dhiang zɛ -kɔ kɛ =dhɛ kö 'wii mɛ 'bha bɔ =dhɛ
-kɔ 'ö Atanna -wɔ 'sëédhɛ -ya pö- 'ka -a 'dhö =dhɛ:

◁'Wɔn -së 'ö go Atanna "piü,

-a -naɔɔmɛ -nu nu -sü "dhia- -dhö =tɔn -kɛɛ!)

¹⁶ "Kɛɛ mɛ =gban 'wii 'dhang bho naɔ -së 'ö go Atanna
"piü bha- "dhiü. Yö =në- -wɔn 'gü 'yö Ezai 'ö -kë -a
-wɔdhiüloomɛ 'ka bha 'ö dhiang zɛ 'ö- pö:

«N Dɛmɛ, mɛ "pɛpɛ 'yi i -bha naɔ -së bha- dɔ- -nu -gɔ
bha,

-yö kë -bhɔ de =në- 'gü tɛan- -bha,

'de =në kë 'dhang bho- "dhiü?»

¹⁷ -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, -zɔ -yö Atanna -dhɛ -sü
bha- -gɛn -yö go -a -dhiang 'ö mɛ -ya ma bha =në- 'gü,
'sa- dhiang 'ö "dhü bha yö -mü Klisi -wɔ =në- 'ka.

¹⁸ "Kɛɛ =ya kë "dhü kö Zuifö -nu -zɛ -a ma =në 'wii- wo
-ee? -Abin, -wo kë- -ma 'kpakpadhö! -A 'klɔɔ- -mü =dhɛ
Atanna -wɔ -ya pö 'ö- pö:

«-A -bha naɔɔmɛ -nu -wɔ kë -mɔɔ "kpungtaadhɛ
=gban "pɛpɛ 'gü 'ö zun- 'ka 'ko "dhiü.»

¹⁹ "Kɛɛ =ya kë "dhü 'sa kö Izraédhö -mɛ -nu -zɛ -a 'gü =në
'wii ma -ee? -A 'dhɛ bha- -yɔ zü- -gban dhiang 'ö Moizö
-ya zɛ yi 'bha 'ka =në- -ta. -A -gɛn -mü =dhɛ Moizö =në
dhiang zɛ 'ö- pö:

«Atanna -ya -pö: 'Mɛ 'waa bhɔ -zianwo "sɛ -gɔ -bha =dɛɛ
bha,

a -dho -a -nu 'sü 'wo -kë n dhɔɔbhaa -sɛ 'ka,

'yö 'a bhloo ma- 'ka ka 'gü.

A -dho ka zuë" "dhiü "wlü 'mε 'waa n do bha- -nu -bha
-kë

n dhoo bhaa -sε 'ka -sü -wɔn 'gü.»

²⁰ Ezai -zë -zianwo -yö -ziö 'dhε bha- -ta 'ö- pö:

Atanna -ya -pö: 'Mε 'waa gun n mɔɔ- sië bha =në =wa n
yö,

'yö 'ma n -dt -zɔn 'mε 'waa gun n -wɔn -bha 'gü dhεε"
-zian

kë sië bha- -nu -dhε.»

²¹ "Kεε 'yö- pö Izraεdhö -mε -nu -zë -a -nu -bu 'gü 'ö- pö:

«A kë -gloo n -gbe 'gü "pɔ -sü bha

"sε -gɔ 'ö- 'gü -mε -nu =gban 'wo "gblang 'ka,

'ö- -nu gɔɔ 'dhö "gbɪ- bha- -nu -gɔ.»

11

¹ A- -pö 'sa =ya kë "dhü kö Atanna =ya ö -kɔ =në "kan
Izraεdhö -sε "dhiü "dhü, "kεε kö- -bha mε -nu -mü bha
-ee? -Abin! -A 'kloo- -mü =dhε mang =dede 'a "wɪ sië

bha Izraεdhö mi -mü n 'ka, n 'ziü- -mü Ablaamö 'ka, 'ö 'a
go BENngzame -gɔ 'kɔɔdhö. ² "Sεgɔ -bleblesü 'ö Atanna

-yö ö -kɔ -yε -bha yi 'bha 'ka, 'ö -kë Izraεdhö -sε 'ka bha,

'yii ö -kɔ "kan- "dhiü. -A 'kloo- -mü =dhε ka- 'wɔn -dɔ

'kpakpadhö =dhε Atanna -wudhiüloome Edhi 'ö gun yi

'bha 'ka bha yö kë "gbɪ -bɔ Atanna -dhε Izraεdhö -mε

-nu -wɔn 'gü 'ö -bɛn zë -sü 'ka -a -bha 'sëedhε 'gü 'ö- pö:

³ «N Dëme, i -wudhiüloome "pεpε 'wo gun "sε ya- 'gü,

=waa- =gban zë, =wa -ya mü =wa -dhε 'ö gun i -dhɔkë -dhε

'ka

-a =gban 'gü see-,

mang do 'ö 'ma 'to ya -wo ma =në

n mɔɔ- sië kö -wo n zë =zɔɔ -wa!»

⁴ "Kεε 'yö Atanna -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö:

«-Yö kë i "yaan =dhε 'kö 'zü yöö kë "dhü,

"kεε mε "gblü "saɔplε -wo mü

'ö 'wo 'to -sü 'ka -kplü -sü 'ka n -bha,
 'ö 'a- -nu -maa kë -sü 'ka 'pö,
 'ö 'wii zun kpiögɔ 'gü =gebhɔ
 'wo- Baadhö -kë bha- -dhɛ tongtongdhö kö -wa -dhɔkë.»

⁵ -Kɔ do 'ö gun- 'ka "dhü yi 'bha 'ka bha- 'gü =dɛɛ, mɛ
 kpö 'në 'bha -yö Izraɛdhö -mɛ -nu kpö 'gü mü, 'ö Atanna
 'dhö- -nu -ya -sü 'ka -dɪ -ta -a -bha "klɔ -sɛ -dhɛ 'gü. ⁶ 'Sa
 -a -nu -ya 'ö- wo -dɪ -ta "dhü bha, -a -gɛn 'yii -gban -a -nu
 këwɔn -sɛ -nu -bha, -yö -gasitɛ =nɛ- -kë -nu -dhɛ, 'yaa yö
 -zɛ 'ka 'nu kö- kë 'ö- wo "dhü bha 'wii 'dho- pö- -bha =dhɛ
 =ya -gasitɛ kë- -nu -dhɛ.

⁷ 'Sa =ya kë "dhü kö kwa -dho -a pö =dhɛ =naa bha?
 Kö dha -dhɛ 'ö Izraɛdhö -mɛ -nu gun- mɔɔ- siɛ Atanna
 wëédhö bha 'wii- yö. Mɛ 'dhɛ 'ö- -nu sü ö -bha 'ka bha
 =nɛ 'wo kë- yö, 'yö mɛ -kpɛa 'wo to -a -nu gɔɔ -kë "gbɪ-
 =dhɛ -kɔ do 'ö -bɛn zɛ -sü 'ka- 'ka -a -wɔ 'sëédhɛ 'gü bha-
 'dhö =dhɛ:

⁸ «Atanna -yö kë zuɛ" 'ö "glɔɔglɔ -a -da -nu "gblüü-,
 'ö "yan 'ö 'yaa -dhɛ yö -a -ya -a -nu -gɔ -bha,
 'ö "tɔ 'ö 'yaa 'wɔn -ma -a dɔ- -nu -gɔ -bha
 'ö dho ö zun- 'ka =dɛɛ -bha.»

⁹ 'Yö -gblüüdë Davi -dɪ 'pö 'ö ö -bha pö 'ö- pö:
 «(N Dë Atanna,) -bhö -a "slɛ kë kö -a -nu -bha -dhiɛ
 'wo- -kë 'ö 'wo- pö wo -dɪ -dhɛ
 =dhɛ wo Atanna =nɛ- -dhɔkë siɛ bha
 -yö kë- -nu -gɔ =dhɛ döng
 'wo- -dhio kö -ya -nu 'kun -a 'dhö,
 -ɛɛ 'zü =dhɛ te 'wo "yi -bha -kë 'ka bha- 'dhö,
 kö- -nu -gɛn -yö -da 'gü
 kö -yö kë- -nu -pö -gɛn 'ka,
 kë "dhü kö 'wɔn -yö bho- -nu 'gü 'kpakpadhö.

¹⁰ -Bhö -a -nu "yan 'gü trö kö 'wa 'dho -dhɛ yö 'zü,
 -bhö -a kë kö -wo 'to =dhuëndhɛ -kë

mε -nu -dhε -mε =në- 'ka -kpεawo.»

¹¹ A- -pö 'sa =ya kë "dhü kö Zuifö -nu -gεn "dhiü 'ö -zuö bha Atanna =ya ö -kɔ =dede =në- "kan- -nu =kee- bha "wε -ee? -Abin! 'Yii ö -kɔ "kan- -nu =kee-, "kεε -pö 'wo- wo 'wɔn kë -sü 'gü bha =në- -kë 'yö "sεgɔ -kpεa 'wo to 'wo dha -sü =slɔɔ, kë "dhü kö =drɔ -yö -da Zuifö -nu 'gü. ¹² =Ya kë =dhε Zuifö -nu -bha -pö 'wo- wo Atanna -wɔn 'gü bha =ya kë mε "pεpε 'waa Zuifö 'ka- -nu -ya -së -gεn 'ka, kö 'yiü- 'ö dɔ- -nu -bha bha -yö kë dɔ -dhi 'mε 'waa Zuifö 'ka- -nu 'ka -sü 'ka bha -oo, 'yö- -nu =gban "pεpε =wa dhië- -zë wo wo 'gü kö -wo nu Atanna "piü =wε? -Yö -dho kë mü =dhε? -A yö -zë -bha 'dhuë- -dho kë -ziisü 'ö -ziö -blεεsü -bha -ta.

Dha -kɔ 'ö 'mε 'waa Zuifö 'ka 'wo dha- 'ka -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

¹³ =Ya 'go- 'dhε 'kö bha- 'gü, 'mε 'kaa Zuifö 'ka 'ma zun ka -bha. A- -pö ka -dhε =dhε ma =në Atanna -yö n -ya ö -bha bɔmε 'ka ka kpö 'gü, -a yë 'ö- nu n -dhε 'pö "dhü bha- "dhia -yö n 'gü. ¹⁴ Kë "dhü kö bhɔɔ -yö 'ma n dheebhang -nu 'wo Zuifö 'ka bha- -nu 'gü kö- mε ga 'bha -zë -yö dha -a kë 'a- wo "dhü bha- -wɔn 'gü. ¹⁵ -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü =dhε Atanna -bha Zuifö -nu -ya "göng -ta -sü -zë =ya kë 'wɔn -së 'kpii- -kë 'mε 'waa Zuifö 'ka- -nu -dhε -gεn 'ka kö waa- Atanna -nu -wo 'wü 'koo, 'yö =yaa- -nu 'sü -zë wo -dee wo =wε? Kö 'yii kë 'wɔn -së -ziisü 'ka =dhε 'mε =wa ga 'nu -a -nu -bö -sü 'dhö -ee?

¹⁶ -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü =dhε Zuifö -nu bha =në Atanna -ya -nu "bhεma -nu -ya -dɪ -ta ö -bha 'ka yi 'bha 'ka, -a -nu =tɛni -kë =dhε ta -pë -blεεsü 'wo- =loo bha- 'dhö. Pë -blεεsü 'wo =loo Atanna -dhε bha =wa bo yö -zë -nu -dhε -sü 'ka kö- -kpεa 'ö to- =gban -ya -bha 'ka =naa bha. "εεn 'zü =dhε "dhü 'ö- yun 'dhö Atanna -bha 'ka -a 'dhö, =ya kë "dhü kö- kwεε" =gban -ya -bha 'ka =naa

bha. ¹⁷ Zuifö -nu bha =në 'wo =dhε odhivie -dhü 'wo- ta -a 'dhö, =ya kë "dhü, =wa odhivie -dhü 'wo- ta -a kwεε" "kan kö ka 'kö 'kaa Zuifö 'ka 'ö 'ka =dhε odhivie -dhü 'ö "bü -a 'dhö, -wo ka 'sü -wo ka -gban -a kwεε" 'dhε 'wo-kan bha- "gblυυ 'gü kö 'ka -tosεa kë- yun bha- -bha bha -oo, ¹⁸ kö ka -zë ka -dɪ fië- -bho "dhü 'kö 'wo- ta -a -gbeng 'dhε 'wo-kan bha- -bha -gεn -mü -më 'ka? Kö- gεn 'yaa 'dhö, -a 'klɔɔ- -mü =dhε "dhü bha =në ka -zë ka bun sië, ka -zë 'kaa yö -zë bun sië.

¹⁹ Ka -mɔɔ -bha 'ka- pö =dhε: "kεε "dhü bha- -gbeng "kan =në 'wo- wo 'yö 'wo yi -zë yi -gban "gblυυ 'gü bhoo, ('yaa yi -dɪ fië- bho- -bha -më -wɔn =në- 'gü?) ²⁰ 'Ka- pö "dhü kö tεan- -yö ka "piü, 'dhang -bho Yesu "dhiü -sü 'ö 'yii kë- -nu -gɔ 'yö 'wo- -nu -kan -a -nu -dhü -bha, 'yö ka 'kö ka -zë 'ka 'dhang bho- "dhiü bha, 'wo ka -gban -a "gblυυ 'gü bha, "kεε 'ka 'dho ka -dɪ 'sü 'kpii- -a -wɔn 'gü, "suü -zian =në -yö kë ka 'gü. ²¹ -A 'klɔɔ- -mü =dhε mε 'kö wo -zë 'wo =dhε "dhü ta -sü gbeng 'dhö, Atanna =ya =mɔɔ- -bha =ya 'wɔn bho- -nu 'gü bha -oo, 'yö ka 'kö ka -zë 'wo ka -gban =në- wo =wε, 'ka 'wɔn yaa kë, -yö -dho ka -mawɔn 'to "wε -ee? ²² =Ya kë "dhü, ka -zë -ka Atanna -bha "klɔsëdhε waa- -bha "dhiüdhε bha =në- 'suan- bho. =Dhε -yö "dhiüdhε -kë 'mε 'wo go- -bha zian -ta bha- -nu -bha, 'yö "klɔ -dhi ka -zë ka -bha, "kεε -a -dhεa -bha =dhε 'ka 'to =në wo 'pö -kplü -sü 'ka -a -bha "klɔsëdhε bha- -bha kpεnngkpεnngdhö. "kεε 'yii kë "dhü, -yö -dho ka "kan 'pö -a -bha ta -dhü bha- -bha. ²³ =Ya kë 'pö =dhε Zuifö -nu =wa wo bo woo- gɔɔgbɪdhε 'ka kö -wo nu Atanna "piü, -yö -dho -a -nu -gban 'zü -deewo -dhε 'wo gun- 'gü -blεsü bha- 'gü. -A 'klɔɔ- -mü =dhε -a "sɪ -ya -dhε kö -ya -nu -gban 'zü -deewo. ²⁴ Ka 'ö 'kaa Zuifö 'ka bha ka =dhε odhivie -dhü 'ö 'wii- ta 'ö bhɔ 'ö -dɪ -ta "bü -a kwεε" =në- 'dhö. -A "kan =në 'wo- wo 'yö 'wo- -gban -a 'dhε 'wo- ta, "kεε 'ö 'yaa gun -a -dhü 'ka -blεsü bha- -bha. 'Yö Zuifö

-nu -zë 'wo- 'dhe 'wo- ta bha- -gbeng 'ka, -a -nu -dt -dhü -mü. =Ya kë "dhü kö wo -zë -a -nu -gban -sü 'ö -deewo -a -nu -dt -dhü bha- -bha bha yö -zë 'yaa 'wɔn 'bha -wɔn 'bha 'ka.

-Kɔ 'ö Izraɛdhö -mɛ -nu =gban 'wo dho dha- 'ka -dhekpao dhia" 'gü -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

²⁵ N dheebhang -nu, tɛanwɔn do 'bha 'ö gun -bin -sü 'ka =në maa- pö ka -dhe bha kö 'ka 'dho ka -dt 'sü 'wɔndɔmɛ 'ka. Yö -mü =dhe -yö "dhü tɛan- 'ka =dhe Izraɛdhö -mɛ -nu bha- -nu -kɔ "pɛan 'bha -yö kë -sü 'ka =dhe 'mɛ =wa gɔɔgbuɔdhe kë Atanna -wɔ -ta -a 'dhö, "kɛɛ 'wii 'dho 'to "dhü "sɛ 'tuü- 'ka. "Kɛɛ -wo -dho 'to "dhü =kö 'ö dho 'ö zun- 'ka yi 'ö 'mɛ 'waa Zuifö 'ka 'ö 'wo dho bɔ Atanna 'ka bha -a -nu "dhiü pa -yi -bha. Yö =në =ya bo kë -sü 'ka =dhe -kɔ bha- 'dhö, ²⁶ 'yö Zuifö =gban 'wo dho dha, -a 'klɔɔ- -mü =dhe -yö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -gɔ 'sëedhe 'gü =dhe «Zakɔbɔ 'gü -në -nu 'wo -kë Izraɛdhö -mɛ -nu 'ka bha, -a -nu -kan bhiɛ" "dhiü mɛ bha -yö -dho 'go -tɔn 'ö Zedhizadhɛmö 'wo- Siɔn -tɔn -kë bha =në- =gbin-, 'yö bɔn bho- -nu -bha -deewo "pɛɛpɛdhö.»

²⁷ =Dhe Atanna -ya -pö 'zü =dhe:

«-Mlɛɛ -dho -da kwɛng- -nu kwa =zinng 'gü -kɔ bha =në- 'gü,

'yö 'wɔn yaya "pɛpɛ 'wo- -kë bha,

'a- =gban bian bho- -nu -bha.»

²⁸ -A -kë "dhü -sü bha- -wɔn 'gü, =ya kë =dhe Zuifö -nu -bha -kan Atanna -wɔ -bha -sü bha 'kwa- -ga, kwa -mɔɔ -bha 'kwa- pö -wo -kë Atanna 'yaɔ- 'ka ka -zë ka -së 'gü, "kɛɛ =ya kë =dhe 'kwa- -nu -ga -a -nu 'sü 'ö Atanna -ya wo ö -bha 'ka, 'ö- -nu -ya -dt -ta bha yö -zë -bha, kö kwa -dho -a pö wo =në 'wo Atanna dhɔɔbhaamɛ -nu 'ka -a -nu "bhɛma -nu bha- -nu 'ko -sɔn. ²⁹ -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü =dhe Atanna =ya bo ö -bha -gasitɛ bha- kë -sü

'ka 'mɛ 'ö- -dhɛ 'yaa- 'sü- -mɛ -gɔ 'zü, 'yö =ya ö bo 'pö 'mɛ 'ö- -ya -sü 'ka, 'yaa 'go ö -wɔ -ta -a -mɛ -dhɛ 'zü tongtongdhö. ³⁰ 'Ö gun 'pö yi 'bha 'ka, 'mɛ 'ö 'kaa Zuifö 'ka bha ka kē -da Atanna "dhiö, "kɛɛ dɔ 'kwa- wo =dɛɛ ya ka -wëë =yaa- kē -dhio 'ö Zuifö -nu -dɪ 'pö 'wii- ma- -ta bha- -wɔn 'gü. ³¹ 'Sa woo -dɪ 'pö, -dhio 'ö 'waa- ma -sü 'ka Atanna -gɔ "tüng ya- 'gü bha, -yö -kē "dhü kö ka =nē ka -wëë -ya kē, "kɛɛ kö woo -dɪ 'pö- -nu -wëë -ya kē 'pö =dhɛ -kɔ do bha- 'dhö. ³² -A 'klɔɔ- -mü =dhɛ Atanna -yö -wɪ -bha kö mɛ =gban "pɛpɛ -wo kē gɔɔgbɪmɛ 'ka ö -wɔ -gɔ "dhü, kē "dhü kö- -nu -wëë 'ö- -kē bha 'ö yö =nē- -zɔn -nu -dhɛ.

³³ =Ya kē "dhü yö -zē 'gü, kö Atanna -bha 'wɔndɔdhe 'ö- -gɔ waa- "yaaki 'ö- -bha -a -dhiang 'yaa zē =tɔn -kɛɛ! 'Wɔn -nu 'ö- -nu -yaki -ya "dhü bha, de =nē =mɔɔ- -bha 'ö- 'klɔɔ- pö? De =nē =mɔɔ- -bha 'ö 'wɔn -nu 'ö- -yaki 'kun siē ö -zɔ "piü -a 'gü ma? ³⁴ -Yö -bɛn zē -sü 'ka- -wɔ 'sëédhɛ 'gü yö =nē- -wɔn 'gü =dhɛ:

«'Dee Atanna -zɔ "piü -wɔn dɔ?

'Dee =mɔɔ- -bha 'ö -dhio dɔ- -ta?

"ɛɛn 'ö -gleng -da -bha?

³⁵ 'Dee 'wɔn -kē -a -dhɛ -blɛɛsü

'yö gun -na -a -gɔ "yɔɔ dɔ- -mɛ -gɔ?»

³⁶ Pē =gban "pɛpɛ- -go yö =nē- 'gü, yö =nē pē "pɛpɛ =gban -da, pē =gban "pɛpɛ -wo -ya -sü 'ka yö =nē- -bha -ya 'gü. Yöö dosengseng =nē- 'tɔ -yö bhɔ "tüng =gban "pɛpɛ 'gü. Kö -yö kē "dhü bha 'aa -yö kē.

12

Dhiang 'ö Pɔdhö -ya zē 'ö -gban -tosɛa kē -kɔ -dee 'ö Atanna -bha zian -ta -a -bha

¹ N dheebhang -nu, =dhɛ 'ö -kē =dhɛ Atanna =ya "klusédhɛ 'ö- suu 'dhö "dhü bha- kē kwa 'ka, -ka dɔ

=në- wo "gbɩ- kö 'ka ka -dɩ nu- -dɛ =dɛ "saa- pë
 "yaandhe 'ö "slüöslü, 'ö- "dhia- dho 'ma- 'gü -a 'dhö, 'ka
 yö =në- kë "dhü, kö- -dhökë -kɔ =dede 'ö- 'gü -së bha
 'ka- wo. ² 'Ka 'dho ka -dɩ -da =dɛɛ 'gü -mɛ -nu "piü,
 'ö 'ka -tosɛa -kë =dɛɛ- -nu 'dhö, "kɛɛ -ka "wɩ- -bha kö
 'wɔndɔdhe -dee 'ö Atanna -ya nu ka -dɛ bha, -yö ka "ta
 -kɔ =gban "gla "pɛɛpɛdhö. Yö =në =ya kë "dhü 'yö 'ka dho-
 dhɔɔbhaawɔn -nu -bho 'koo dɔ. 'Yö 'wɔn 'ö -së, 'ö =bhlëë
 'dhö- -bha, 'ö- -zë 'ka -dɛ 'yaa- -bha, 'ka -kë -a këmɛ 'ka.

³ -Gasitɛ 'ö Atanna -ya -kë n -dɛ bha- -wɔn 'gü, a- -pö
 ka -dɛ =dɛ 'ka -kɔ 'ö- -bha 'do 'do, mɛ 'bha 'ka 'dho ka
 -dɩ 'sü 'kpɩi- kö 'ka ka -dɩ 'sü 'pë 'ö 'kaa- 'ka -a 'ka, "kɛɛ
 'ka -kɔ 'ö -bha =në -ka ka -zɩ 'gɔn- -naa -bha, kö 'mɛ 'ö
 "dhü -a -bha -zɩ -yö Atanna -dɛ -naa 'ö- nu- -dɛ bha
 =në -yö 'ta 'sü- -naa -bha. ⁴ -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ-
 -mü -dɛ -kɔ do 'ö kwa daɔ -nu 'wo 'gbɛ 'ka- -bha kwa
 -bha, "kɛɛ 'ö- -nu kë -yë 'yaa do bha, ⁵ Mɛ 'kwa Klisi -bha
 'ka bha kwa -kɔ do bha =në- 'gü 'pö. Kwa 'gbɛ "dhü, "kɛɛ
 kwa -gban kwa 'kwëë-, kwa mɛ do =në- 'ka. ⁶ "Kɛɛ mɛ 'ö
 "dhü 'do 'do -a -bha 'pë 'ö Atanna -ya =gbaɔ- -gɔ kö -ya
 -bha yë kë- 'ka -yö -dhö, 'yaa bhɔ 'kwëë-. Mɛ 'ö Atanna
 =ya ö -wɩ "dhiü =loo -sü gbaɔdhe kë- -gɔ, -a -dɛa -bha
 =dɛ -a -mɛ -ya kë -zɩ -yö -a -dɛ -faan 'dɛ 'ö- =gbaɔ-
 -gɔ bha- 'ka. ⁷ Mɛ 'dɛ =yaa- -bha kë yë -kë ö -bha mɛ -nu
 -dɛ -sü 'ka, -a -mɛ -ya kë. Mɛ 'dɛ 'ö mɛ =klang -kë -a
 -wɩ 'ka -sü =në =ya kë 'zü- -gɔ, -a -mɛ -ya kë. ⁸ Mɛ 'dɛ
 i -bha -ya kë 'zü mɛ -nu faan dɔ -sü 'ka -a -bha yë kë -sü
 -bha, -bhö -a kë i faan 'ka. Mɛ 'dɛ i -bha =ya kë gbaɔsü
 'ka, -bhö -a kë -kɔwodɛ -bha do 'gbaandhö. Zian -bho
 Atanna -bha mɛ -nu 'ka -sü =ya kë 'mɛ i -gɔ, -bhö -a 'kun i
 'nii- 'ka. -Wëëmɛ -nu -ta 'kun -faan =ya kë 'mɛ 'ö- -gɔ, -a
 mɛ -ya kë ö wëë' "puu 'ka, 'ya 'dho ö wë 'gü -siö, -a -gɛn
 -mü -dɛ -yö -gasitɛ =në- 'ka 'yö Atanna -ya -kë kwa -dɛ.

⁹ Mɛ -dhɔ -bha ka kē -sü "yi 'ya 'dho kē- =wlöö. 'Wɔn yaa kē -sü -yēnng -yö ka kē kö 'ka -kplü 'wɔn -sē kē -sü =nē- -bha. ¹⁰ Ka -wɔn -yö kē ka 'ko -nu -gɔ "gbɪ- =dhɛ dheebhang -zē -nu 'dhö, kö ka 'ko =bhlēē -ya -sü -pɛng -yö dɔ ka -ta. ¹¹ 'Wɔn "ɒɒ 'wɔn 'ka dho- kē, -kaa kē ka 'nii- -bha. 'Ka 'dho kē "fiame 'ka, kwa Dēmɛ -bha yē kē -pɛng 'ö- -bha 'Nii- "slüüslü -ya dɔ ka -ta bha, -kaa -bha yē kē- 'ka! ¹² -Dhɛkpaɔ dhia" 'ö 'ka ka "yan 'to siē- -gɔ Yesu Klisi "piü bha ka =nii -yö -da -a -wɔn 'gü -kpɛawo. 'Kö ka -wēēdhɛ =ya bho -kɔ "ɒɒ -kɔ 'ö- 'gü, 'ka ka zuē" kē -sɛa kö 'ka- 'kun ka -bha. Ka 'gü 'ya 'dho ga -bhɛa Atanna -dhɛ -sü 'ka. ¹³ 'Ka 'dho Atanna -bha mɛ -nu 'to -kpla 'gü, -dhɛng =ya bho ka -ta, -kaa -dhökē.

¹⁴ -Ka 'dhuē- kē 'mɛ 'wo ka -wēē -kē wo siē- -nu -bha, ka -bha kē 'dhuē- =nē- kē -sü 'ka, 'ka 'dho "dhang -da mɛ -bha tongtongdhö. ¹⁵ Mɛ 'ö- -nu =nii 'dhö -da siē kɛng- -nu ka =nii -yö -da "kwēē, kö 'ka "gbɒ bɔ mɛ 'wo "gbɒ bɔ siē- -nu "piü. ¹⁶ Mɛ =gban "pɛpɛ -ka dhi ka 'ko -dhɛ, ka zuē" 'ya 'dho bhɔ -duɛ =bhlēēsü -nu -bha. -Ka "wɪ- -bha kö 'wɔn -nu 'ö- =bhlēē 'yaa 'kpii- mɛ "bhɪ- -nu 'gü bha 'ka- kē. 'Ka 'dho ka -dɪ 'sü 'wɔndɔmɛ 'ka.

¹⁷ 'Ka 'dho 'wɔn yaa "yɔɔ bho mɛ 'bha -gɔ 'wɔn yaa 'ka. 'Wɔn 'ö -sē mɛ =gban 'gü =nē -kaa kē. ¹⁸ Kaa- mɛ =gban "pɛpɛ -ka kē ka 'ko -dhɛ -sē. =Ya kē =dhɛ 'yii kē 'zü -mɔɔ "kwēē -wɔn 'ka, "kɛɛ 'ya 'dho 'to ka -zē ka -bha. ¹⁹ N "taɔngdē -nu, 'ka 'dho ka -dɪ bhlɔɔ bho, -kaa 'to "dhü kö Atanna =nē -yö ka bhlɔɔ bho. -A 'klɔɔ- -mü =dhɛ -yö -bɛn zē -sü 'ka- -gɔ 'sēēdhɛ 'gü =dhɛ:

«Mang Atanna -mɛ 'a ka Dēmɛ 'ka bha ma =nē 'a- pö:

Mɛ bhlɔɔ bho -sü -yö ma =nē n -gɔ,

ma =nē 'a 'wɔn -bho mɛ 'gü -mɛ 'ka.

²⁰ 'Yö go mü 'zü 'ö- pö:

«=Ya kë =dhe din- 'dhö i 'yao- kë sië, -bhö -a gba -bhöpë
 'ka.

"Yi mü -dho =yaa- 'kun, -bhö -a gba "yi 'ka,
 -a 'kloo- -mü =dhe 'i- kë sië "dhü
 kö- -bha 'yiü- =në 'i- 'bha -da sië- 'gü bha,
 -a -gɔ -dho kë- -ta 'gbinkin -gbinkin.»

²¹ -Kaa kë -së kö 'wɔn yaa -kɔ 'ya 'dho ziö ka -gɔ, "kεε
 ka =në ka -kɔ -yö ziö 'wɔn yaa -gɔ -kpεawo 'wɔn -së kë
 -sü 'ka.

13

'Sεgɔ "dhiöme -nu =bhlëë -ya -sü -dhiang 'ö Pɔdhö
 -ya zë

¹ =Ya 'go yö -zë 'gü, -a -dheä -bha =dhe me =gban -wo
 wo -gɔ 'dho "sεgɔdhiöme -nu -dhe "sia-. -A 'kloo- -mü
 =dhe medhe -zë 'bha -bha 'bha 'yaa 'dhö kö 'yii 'go Atanna
 "piü. Me "pεε 'wo medhe -kë, Atanna =në- -nu -ya. ² -A
 -kë "dhü -sü bha- 'gü, me "ɔɔ me 'ö gɔɔgbudhe -kë
 medhekëme -nu -gɔ, kö -yö gɔɔgbudhe -kë Atanna =në-
 -gɔ bha. 'Me =yaa- kë "dhü, kö yö =në 'wɔn bho ö -dɪ
 'ka "dhuu. ³ 'Sa 'me 'kö 'wɔn -së -zë -kë, -a -dhe 'yaa-
 -bha =dhe yö -zë -yö "suü me -tiandhö -nu -gɔ. "Fɔn
 'wɔnyaakëme. =Ya kë =dhe 'yaa 'me 'ö- "piü =dhe 'ö "suü
 -gɔme -nu -gɔ, -yö 'wɔn -së kë. Yö =në =ya kë "dhü 'yö
 =bhlëë dho kë- -me -bha -a -nu wëëdhö. ⁴ -A pö 'a- wo
 "dhü bha- 'kloo- -mü =dhe Atanna =në- -nu -ya, 'sa -ya
 -nu -ya i -së 'gü. "Kεε 'bha 'wɔn yaa -zë kë, -bhö "suü- -nu
 -gɔ. -A 'kloo- -mü =dhe "st 'ö- -nu -dhe 'wo =mɔɔ- -bha
 'wo 'wɔn bho- 'ka i 'gü -bha Atanna =në- -kë -a -nu -dhe, kë
 "dhü kö -wo ö bhlɔɔ bho, kö -wo 'wɔn bho 'wɔnyaakëme
 'gü. ⁵ 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö- -dhe 'dhö- -bha =dhe me -yö
 =bhlëë -ya "sεgɔdhiöme -nu -bha bha 'yö bha. -A 'kloo-
 'yii kë 'wɔn -bho me 'gü -sü "st 'ö Atanna -ya -kë -a -nu

-dhe bha yöö do- 'ka. -A 'bha -mü =dhe kwaa =dede kwa-
'wɔn -dɔ kwa zuë" "piü =dhe -a -dhe -zë -mü.

⁶ 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'pö 'ka 'nii- sɔng bho bha 'yö bha.
-A 'klɔɔ- -mü =dhe mɛ 'dhe 'wo 'wɔn 'dhe bha- -gɔ "dhiü
bha, Atanna =në- -nu -ya. Kë "dhü kö -wa kë ö kë -kɔ -ta.
⁷ -A -kë "dhü -sü 'gü, -a mɛ 'dhe -a -bha 'wɔn =ya kë ka
-bha, -kaa bho ka -bha. Mɛ 'ö- -bha 'dhö 'nii- sɔng 'ka,
-kaa bho, mɛ 'ö -bha 'dhö 'tɔng- =saa -nu, "ɛɛn pë "ɔɔ pë
'ö- =saa bho -wɔn 'ka, -kaa bho. Mɛ 'ö -suögɔmɛ 'ka, -ka
'suü- -gɔ kö mɛ 'ö =bhlëyamɛ 'ka 'ka- =bhlëë -ya.

Mɛ këyɔɔ -dhɔ -bha mɛ kë -sü -dhiang 'ö Pɔdhö -ya
zë

⁸ Mɛ 'bha -bha "pɔ 'ya 'dho kë ka -bha kö 'yii kë ka 'ko
-dhɔ -bha ka 'ko kë -sü -zë 'ka. -A 'klɔɔ- -mü =dhe 'mɛ 'ö-
këyɔɔ -dhɔ -ya -kë bha kö 'pë 'ö Atanna -bha 'tɔng- -ya
pö -a mɛ =yaa- kë. ⁹ -A -gɛn -mü =dhe -a -bha 'tɔng- -ya
-pö 'ö- pö:

«'Bha 'dho -da mɛ -nu -bha dhe "piü,
"ɛɛn 'bha 'dho mɛ -nu -bha gɔn 'kun =mlaabo 'ka,
'bha 'dho mɛ zë, 'bha 'dho =kwaan bho,
i zuë" 'ya 'dho bhɔ mɛ -nu -bha pë -bha.»
-A 'tɔng- 'dhe -nu 'wo bha waa- -kpɛa "pɛpɛ 'wo to -a -nu
-gɔ 'ö 'dhö yö -mü:

«I këyɔɔ -dhɔ -yö i kë =dhe i -dɪ 'dhö.» =në- 'ka.

¹⁰ Mɛ 'ö- këyɔɔ -dhɔ -ya -kë, 'yaa 'wɔn yaa suu "ɔɔ
suu 'bha kë- 'ka. -A -kë "dhü -sü 'gü, mɛ -dhɔ -ya i kë kö
pë 'ö Atanna -bha 'tɔng- -ya pö 'bha- =gban 'gü -wɔn kë
"pɛpɛdhö i -bha -tosea 'gü.

¹¹ 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü, 'yö 'a =nëng 'gü "dhü bha- 'klɔɔ-
-mü =dhe "tüng kwa dɔ- 'ka ya ka- dɔ 'kpakpadhö. =Dhe
'ö "dhü, -ka -bö kö 'ka 'go yi 'gü, ka -go yi 'gü "tüng =ya
=loo. -A 'klɔɔ- -mü =dhe kwa dhame nu "tüng 'yaa kwa 'ka
=gbɛɛn 'zü =dhe -kɔ 'ö gun- 'ka -blɛɛsü kö 'kwa 'dhang

bho- "dhiü -dee 'gü bha- 'dhö. ¹² Gbeng 'gü "pɛan 'dɛ
 'kwa ziö- 'gü =në =ya kë 'kpiisü. -Dɛkpaɔ -sü 'gü 'yaa
 =gblɛɛn 'zü. =Dɛ 'ö "dhü, -ka -kwa kwa kwaa- 'wɔn yaa
 -nu 'kwa gun- kë sië kö 'kwii 'dhang bho -kö Yesu "dhiü
 bha- -zü, kö 'kwa dɔ -dɛpuudɛ 'gü kö 'kwa kwa -kɔ -da
 'ko -zë 'ka -kwɛɛ -nu 'ö 'kwa =mɔɔ- -bha 'kwa 'ko zë- 'ka
 -dɛpuudɛ 'gü bha- 'gü. ¹³ -Ka -kwa "ta -kɔ -së kë =dɛ
 mɛ- dɔ 'yënnɔ- 'gü. -Ka -kwa kwa -dɪ 'kun -së kö 'kwa
 'dho kë pë -bhö -sü oo, we mü -sü oo, -a -nu -bha =dhuëng
 'ka. Kö 'kwa 'dho kë -zuazëmɛ 'ka, "ɛɛn kö 'kwa 'wɔn -nu
 kë -sü "dhiü ziö. Kö 'kwa 'dho "dhinaa 'ma, "ɛɛn =drɔ 'ya
 'dho -da kwa 'gü kwa 'ko -nu -bha. ¹⁴ "Kɛɛ -toɛa kë -kɔ
 -dee 'ö kwa Dëmɛ Yesu Klisi -bha -zian -ta bha, -ka -kwaa
 sɔ -da kwa -bha. 'Kwa 'dho kwaa- kwa -dɪ -zü 'ö 'wɔn yaa
 -nu 'ö- -nu kë -sü -yö dɔ kwa -zɔ -bha bha -a -nu -kɔ -yö
 -ziö kwa -gɔ 'ö 'kwa- -nu dhɔɔbhaawɔn -nu -kë.

14

¹ =Ya kë =dɛ mɛ 'ö- -zɔ 'yii -gban =kö 'dhang -bho
 Atanna "dhiü -sü 'gü =ya kë ka kpö 'gü, -kaa -mɛ 'kun -së,
 'ka 'dho zaɔdɛ -da 'ka -a -bha 'dhang bho Atanna "dhiü
 -sü 'ö -tun -naa 'dɛ 'ö -ta bha- 'gü. ² -A pö 'a- wo "dhü
 bha- 'klɔɔ- -mü =dɛ mɛ 'bha 'ö mü, -ya -pö ö -bha -zɔ
 -yö Atanna -dɛ -sü 'gü =dɛ 'ö "kian -yaa -bhöpë -zë 'bha
 -bha. "Kɛɛ kö 'mɛ 'kö- -bha 'dhang -bho Atanna "dhiü -sü
 'yaa 'kpii- bha yö -zë -ya pö sië =dɛ yö -zë ö -dho tapë -dɪ
 -slɔɔ =në- -bhö. ³ -A -kë "dhü -sü 'gü, -a -dɛ 'yaa- -bha
 =dɛ 'mɛ 'ö pë =gban -bhö bha -yö mɛ 'ö yö -zë 'yaa pë
 'bha -nu -bhö bha- zë "dhi. Mɛ 'ö yöö -dɪ 'pö 'yaa pë 'bha
 -nu -bhö bha, -a -dɛ 'yaa- -bha =dɛ -yö 'mɛ 'ö pë =gban
 -bhö bha- -dhiang yaa zë, -a 'klɔɔ- -mü =dɛ Atanna =ya
 ö -kɔ -ya -bha. ⁴ De -mü bhi -zë i 'ka 'yö 'i Atanna -bha
 gwëëmi -dhiang yaa zë? 'Bha- kë "dhü -a "dhiü -bha -yö

kë =dhe bhi 'ö bhi -zë 'i mε "wεε 'ka 'bha mε -nu -bha gwëë" -dhiang yaa zë, "kεε kö- dëmε -zë -yö 'yaanu -sü 'ka. -A -mε -to zian -ta oo, -yö -go zian -ta oo, waa- dëmε -a -nu -ta -wɔn -mü yö -zë 'ka. "Kεε -yö -dho 'to =në- wo zian -ta -zianwo, -a -gεn -mü =dhe -a -ta 'kun -faan -yö Atanna 'ö- Dëmε 'ka bha- 'gü.

⁵ Mε 'bha- mü 'zü -yö ö -zɔ -gɔn =dhe -dhekpaɔyi 'bha -nu -wo mü 'ö- -nu =bhlëë 'dhö 'kpii- 'ö -ziö -a 'bha -nu -ta, kö mε 'bha -dɪ 'pö -ya pö sië =dhe -dhekpaɔyi -zë =gban -yö do. -A -dheα -bha =dhe mε "dhe 'ö "dhü -yö 'wɔn -nu kë =dhe -kɔ 'dhe 'ö 'dhang bho- "dhiü ö zuë" "piü bha =në- 'dhö. ⁶ -A 'klɔɔ- -mü =dhe mε 'ö -dhekpaɔyi 'bha sü =bhlëësü 'ka -a 'bha 'ka, kö -yö kwa Dëmε =në- =bhlëë -ya. 'Mε 'ö pë =gban -bhö kö -ya -kë kwa Dëmε -dhe, -a -gεn -mü =dhe -yö Atanna nuε" -bho 'ö -bha -bhöpë bha- -wɔn 'gü. Mε 'ö yöö -dɪ 'pö 'yaa pë =gban -bhö, kö -ya -kë kwa Dëmε -dhe, -yö Atanna nuε" -bho 'pö. ⁷ Tεanwɔn 'ö 'dhö yö -mü =dhe: Mε 'kwa "yaan oo, mε =wa ga oo, mε 'bha 'kwaα kwa -dɪ -gɔ. 'Kwa -tosεα kë sië, kwa- -kë kwa Dëmε -dhe. ⁸ =Ya kë 'zü =dhe 'kwa ga, kwa -ga kwa Dëmε -dhe. -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, kwa -kë "yaan oo, kwa -ga oo, kwa Dëmε =në 'kwa- -gɔ. ⁹ -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü =dhe ga 'ö Klisi -ya wo 'ö -bö bha -ya -wo "dhü kö 'ö kë mε 'wo "yaan waa- mε =wa ga =në- -nu =gban Dëmε 'ka. ¹⁰ "Kεε bhi -zë, i i "tεado -dhiang yaa -zë =dhe, "εεn bhi -zë i i "tεado -zë "dhi -më -wɔn 'gü, "kεε kö mε 'kwa "dhü 'do 'do, mε =gban kwa -dho -wo Atanna -kuu "dhiü 'ö za dɔ kwa -bha. ¹¹ -A 'klɔɔ- -mü =dhe -ya -pö ö -wɔ 'sëedhe 'gü 'ö- pö:

«A "yaandhe 'ka, mε =gban "pεpε -dho nu zun kpiö 'gü ma =në n -dhe.

Mε =gban "pεpε "dhi- -dho pö =dhe ma =në 'a Atanna 'ka. Mang Atanna -mε 'a ka Dëmε 'ka bha ma =në 'a- pö.»

¹² -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, 'mε 'dhe "dhü -në dho ziö ö -bha -gεn 'gü Atanna -dhe.

¹³ =Dhe 'ö "dhü, -ka -kwa kwa bo za -dɔ kwa 'ko -bha -sü 'ka kö 'kwa -ya -kɔ 'kwa dho- kë- 'ka kö 'kwa 'dho 'wɔn 'bha kë 'ö -kë kwa dheebhang -gεn "dhiü -zuö -bha -pë 'ka, "εεn 'ö -kë -a -da Atanna "dhiü -wɔn 'ka =në- zuën -ta. ¹⁴ -A 'klɔɔ- -mü =dhe a 'dhang -bho "dhiü 'kpakpadhö =dhe 'mε 'ö -kplü -sü 'ka kwa Dëmε Yesu -bha, 'ö -tosεa kë sië- dhiang 'gü, kö- -mε "kian 'yaa 'dhö 'zü. "Kεε =ya kë =dhe mε 'bha =yaa- pö 'zü =dhe pë 'bha -yö mü 'ö ö "kian 'ka, -εε, kö =ya kë- -mε =në- "kian 'ka. ¹⁵ =Ya kë =dhe -bhöpë -wɔn -zë =ya kë i dheebhang wëë' 'gü -siö i -bha -gεn 'ka, kö Atanna -bha 'ta 'i- 'sü sië bha 'bhaa- 'sü sië -dho 'gü =naa bha. 'Bha 'dho zë -bhöpë -wɔn -dhe 'i i dheebhang 'ö Klisi -yö ga- -wɔn 'gü bha- bho Atanna -bha zian -ta. ¹⁶ -Ka -kwaä kë -së kö -gasitε 'ö Atanna -ya -kë kwa -dhe 'ö "kian bho kwa -bha bha 'ya 'dho kë pö -ya kwa -bha -gεn 'ka, 'ö 'wo kwa -dhiang yaa zë. ¹⁷ -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü =dhe Atanna -bha -gblüdeddhepö bha, -a -wɔn 'yii -gban -bhöpë 'waa müpë -zë -bha. -Yö -gban 'ta -kɔ -së 'ö pö 'aa- bha, -ya -dɪ 'flëë- 'gü -sü waa- =niidadhe 'ö- -bha 'Nii- "slüüslü -ya nu mε -dhe bha =në- bha. ¹⁸ Mε "ɔɔ mε 'ö Klisi -bha yë -kë =dhe -kɔ bha- 'dhö, -a -mε "dhia -yö -ma Atanna 'gü, 'ö =ya 'go mü 'zü 'ö mε =gban 'wo- -dhiang -së zë.

¹⁹ =Dhe 'ö "dhü, 'wɔn 'ö dho kwa zuë" 'waanu kwa 'ko "piü, waa- 'wɔn -nu 'ö mε -yö =mɔɔ- -bha mε -yö mε 'ko -nu -zɔ -gban -zɔ -yö Atanna -dhe -sü 'gü -a 'ka bha =në -ka -kwaä kë -zian mɔɔ-. ²⁰ 'Kwa 'dho zë -bhöpë -wɔn -dhe 'ö 'kwa Atanna kë -yë 'gü =see. Pë =gban "pεpε -yö -bhöpë 'ka "dhü tεan- 'ka, "kεε pë 'dhe 'kö 'bha- -bhö, 'ö dho kë i dheebhang -da Atanna "dhiü -pë 'ka -a -bhö -sü 'yaa -së. ²¹ 'Pë 'ö -së, yö -mü -bo pë -nu 'ö 'bha- -bhö "εεn

'ö 'bha- mü 'ö dho kë i dheebhang -da Atanna "dhiü -pë
 'ka bha- -nu -bhö -sü "εεη- -nu mü -sü 'ka -sü =në- 'ka. ²² I
 -bha 'i 'dhang bho- "dhiü 'kpakpadhö 'wɔn bha- 'gü, -bhö
 -a 'kun "gbɪɪ-. Kaa- i -bha Atanna ka =zinng 'gü -wɔn =në
 yö -zë 'ka. ME "ɔɔ mε 'ö =yaa- pö 'ö 'wɔn 'bha kë 'ö- zuë"
 'yaa za dɔ- -bha kö- -mε -bha -së. ²³ "ΚΕΕ mε 'ö dɔ 'kën
 'gü pë 'bha 'ö mü- -bhö -sü 'gü, -a -mε =yaa- -bhö kö =ya
 -da Atanna "dhiü, -yö -dho 'wɔn bho- 'gü, -a 'klɔɔ- -mü
 =dhε kö 'wɔn 'ö- -kë bha, 'yii- kë -zɔ -yö Atanna -dhε -sü
 'gü. 'Sa 'wɔn "pεpε kö 'i- -kë 'ö i zuëga -yö za dɔ i -bha -a
 zian- -ta kö 'wɔn ya -mü.

15

-Ya mε 'ko -nu zuën -ta -sü -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë
 Wlɔmö -mε -nu -dhε

¹ 'ME 'ö kwa -bha -zɔ -yö Atanna -dhε -sü 'dhö 'kpii-
 bha- -dhεa -bha =dhε 'kwa 'mε 'ö- -faan 'yaa- -nu 'gü 'gbε
 bha- -nu -ta 'kun, kö 'kwa 'dho- pö 'kwa -ya kwa -dɪ -wɔn
 zuën =në- -ta dɔ 'kwa dho- 'ka. ² "ΚΕΕ 'kwa -kɔ 'ö- 'gü 'dɔ
 'dɔ, -ka -kwa 'wɔn 'ö dho kwa këyɔɔ -zɔ 'kun, 'ö dho kë-
 -bha 'wɔn -së 'ka =në- kë -dhε mɔɔ-, kë "dhü kö -a faan-
 -yö dɔ "ta -sü Atanna -bha zian -ta -sü -bha. ³ -A pö 'a- wo
 "dhü bha- 'klɔɔ- -mü =dhε Klisi 'yii ö -dɪ -dhidhεwɔn -zë
 kë. "ΚΕΕ -ya -kë =dhε -kɔ 'ö -bɛn zë -sü 'ka 'ka Atanna
 -wɔ 'sëédhε 'gü =në- 'dhö =dhε:

«N Dë Atanna, "si 'ö woo- bho i -gɔ,

=waa- =gban bho n -gɔ.»

⁴ -Yö kë ka "yaan =dhε pë "pεpε 'ö -bɛn zë -sü 'ka Atanna
 -gɔ 'sëédhε 'gü 'kwa- yö bha, -wa -bɛn -zë "dhü yi 'bha
 'ka kö -yö kë kwa =klang kë -pë =në- 'ka kö 'kwa 'wɔn kë
 -kɔ 'sü- -bha. Kë "dhü kö kwa zuë" -yö kë -sεa, kö -yö
 kwa faan dɔ "yan -to Yesu nu -sü -gɔ -sü -bha. ⁵ A -bhεa
 Atanna -dhε kö -yö dɔ "gbɪɪ- kö yö 'ö mε gba zuësεadhε

waa- faan 'ka bha, -ya -kë "dhü -sü "sɪ kē ka -dhɛ kö ka -kɔ -yö 'to 'wɔn do -bha, kö ka =bhlëë -ya ka 'ko -bha -kɔ -yö kē do =dhɛ -kɔ 'ö Yesu Klisi -ya -kë 'ka -a 'dhö. ⁶ Kē "dhü kö mɛ =gban "pɛpɛ ka zuë" -yö kē do, kö ka -wɔ -yö kē do Atanna 'ö kwa Dëmɛ Yesu Klisi Dë 'ka bha- 'tɔ bhɔ -sü -bha.

⁷ -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, mɛ =gban -ka -kɔ -ya ka 'ko -nu -wɔn -bha =dhɛ -kɔ 'ö Klisi -yö -kɔ -ya 'ka ka -wɔn -bha bha- 'dhö, kē "dhü kö Atanna 'tɔ -yö bhɔ. ⁸ -A pö 'a wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü =dhɛ: A- -pö ka -dhɛ tɛan- =dede 'ka =dhɛ kē 'ö Klisi -ya wo Zuifö -nu -bha gwëë" 'ka bha, -ya -kë "dhü kö 'pë 'ö Atanna -ya "plüün bho -a -nu "bhɛma -nu -dhɛ yi 'bha 'ka bha =në- 'gü -wɔn -yö kē, kö mɛ =gban -wa 'wɔn dɔ =dhɛ Atanna =ya 'wɔn 'dhɛ 'kö- pö kö =yaa- pö, 'yaa 'to- 'gü tongtongdhö. ⁹ Nu 'ö- wo bha -ya -wo 'pö "dhü kö 'mɛ 'waa Zuifö 'ka -wo bɔ -a -bha "klɔsɛdhɛ -ta kö -wo Atanna 'tɔ bhɔ =dhɛ -kɔ 'ö -bɛn zë -sü 'ka -a 'ka -a -bha 'tong- 'sëedhɛ 'gü -a 'dhö =dhɛ:

«'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'a dho i 'tɔ bhɔ

"sɛ "wɛɛ -kpɛa 'gü, 'ö 'a "tan bho i 'tɔ -zü» bha 'yö bha.

¹⁰ 'Yö go mü 'zü 'ö- pö:

«"Sɛgɔ "wɛɛ 'gü -mɛ -nu, -ka ka "dhia bho 'pö 'mɛ 'ö Atanna -ya -nu sü ö -bha 'ka bha- -nu "piü!"

¹¹ 'Yö go mü 'bha wo 'zü 'ö- pö:

«"Sɛ "pɛpɛ 'ö 'kaa Zuifö -sɛ 'ka, -ka kwa Dëmɛ 'tɔ bhɔ, "sɛ =gban "pɛpɛ suu, -ka "wɪ kwa Dëmɛ -zü!»

¹² =Ya 'go yö -zë 'gü 'zü, Atanna -wudhiüloomɛ Ezai -yö dhiang -zë 'ö- pö:

«Izai -ding dho bhɔ- -bha,

-a -ding 'ö dho bhɔ bha =në- -kɔ dho ziö "sɛ -gɔ,

'yö 'wo wo -zɔ gɔn- -dhɛ.»

¹³ -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, Atanna 'ö mɛ gba -zɔ -yö ö -dhɛ -faan 'ka bha -yö dɔ "gbɪ- kö -yö ka zuë" -da kö

-yö ka zuë" =nii 'waanu -tɛkpɛ -tɛkpɛdhö, 'dhang -bho -a
 "dhiü -sü 'ö ka -gɔ bha- 'gü. kö -yö ka gba -ya -a -gɔ -sü
 bha- -faan 'kpɪi- 'ka -a -bha 'Nii- "slüöslü 'ö ka 'gü bha-
 -faan 'ka.

¹⁴ N dheebhang -nu, mang =dede a 'dhang bho- "dhiü
 'kpakpadhö =dhɛ "klɔsɛdhɛ 'ö ka -gɔ -a -naa 'yaa 'dhö,
 =dhɛ ka 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö, =dhɛ ka -mɔɔ -dhio dɔ -sü
 -bha ka 'ko -ta Atanna -wɔn "gblɔɔ "piü. ¹⁵⁻¹⁶ "Kɛɛ yö -zë
 =gban 'gü, -gasitɛ 'ö Atanna -ya -kë n -dhɛ 'ö n -ya -sü 'ka
 "yi -dɔ Klisi -kɔ -bha -mɛ 'ka 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu kpö
 'gü bha, 'sëedhɛ 'a- bɔ ka -dhɛ bha, a n faan -da 'gü -dhɛ
 'bha -nu 'gü yö =në- -wɔn 'gü, kë "dhü kö -yö ka -zɔ -bö
 'në 'bha wo 'wɔn 'nu 'ka- draan- 'nu -blɛɛsü bha- 'ka. -A
 pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü =dhɛ Atanna -yö n -ya ö
 -kɔ "dhiü "dhü kö 'a kë Klisi -bha gwëemi 'ka 'mɛ 'waa
 Zuifö 'ka =në- -nu -dhɛ. N -ya 'ö- wo Klisi -kɔdhiüdɔmɛ
 'ka "dhü bha, -ya -kë "dhü kö 'a dhiang =në zë- -nu -dhɛ
 kö -wo wo wë slëë- Atanna "piü kö -a -bha 'Nii- "slüöslü
 -ya -nu -ya ö -bha -ya 'gü, kö- -nu =tɛni- kë =dhɛ "saa- -pë
 'wo Atanna -dhɔkë 'ka 'ö- "dhia -yö ma- 'gü -a 'dhö. ¹⁷ -A
 -kë "dhü -sü -wɔn 'gü, a -mɔɔ -bha 'a n -tɔ kun Atanna
 wëedhö Yesu Klisi 'saa- 'gü -a -bha yë 'a- kë sië bha- -wɔn
 'gü. ¹⁸ -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü =dhɛ =ya kë =dhɛ
 'ma kë dhiang 'bha -zian zë -pë 'ka, kö 'pë 'a dho- -dhiang
 zë -yö dosengseng, yö -mü bɔ 'ö Klisi -ya wo n -ta kö -yö
 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu kë Atanna =bhlëëyamɛ 'ka, dhiang
 'ö- dɔ n "dhi kö 'a- zë- -nu -dhɛ, "ɛɛn faan 'ö- -da n 'gü kö
 'a- 'gü -wɔn -nu kë- 'ka bha =në- 'ka. ¹⁹ A kë- -bha naɔ -së
 'ö -gban Klisi -bha bha- -dɔ -dhɛ =gban -dhɛ =gban 'gü,
 'a go- 'ka Zedhizadhɛmö 'a bɔ- 'ka "sɛ "piü "sɛ "piü 'a
 dho 'a- wo 'ka Idhidhi -sɛ 'gü, "dhabhliwɔn "gblügblyü -nu
 waa- -kian -wɔn -nu 'ö- -kë n -kɔ -ta -a -bha 'Nii- "slüöslü
 faan 'ka bha =në- -bha. ²⁰ "Kɛɛ -a kë 'a- wo "dhü bha, naɔ

bha a- -dɔ -dɛ -nu 'ö 'wii Klisi -dhiang -blɛsü zë- 'gü do =në- 'gü. Kë "dhü kö 'ma 'dho 'kɔ dɔ mɛ -nu -bha 'kɔ "kpan 'ö =waa- -ya 'nu bha- -ta. ²¹ "Kɛɛ kö pë 'ö Atanna -wɔ -ya pö, ö -bɛn zë -sü 'ka- -gɔ 'sëédhɛ 'gü =dɛ:

«Mɛ 'wii- -wɔn -dhiang zë- -nu -dɛ do,

-wo -dho -a këwɔn -nu yö,

'ö mɛ 'wii- -dhiang ma do, 'wo- 'gü ma» bha- =në- 'gü -wɔn -yö kë.

²² 'Wɔn 'ö n =fië -wo ka -bha -sü -bha -gɛn -yan 'gbɛ 'ka bha 'yö bha. ²³ "Kɛɛ 'ma n bo =tɔn yë 'ö Atanna -ya dɔ n -kɔ 'ka "dhü bha- 'ka "pɛan 'dɛ 'ö ya- "piü, 'a zun- -ya -sü -bha n -zɔ "piü =dɛ 'a nu -wo ka -bha, =ya =mɔɔ -kwɛ kpö =dede -bha. ²⁴ -Yö n "piü =dɛ 'a 'dho sië ɛsipangyö -sɛ 'gü "töng 'ö- 'gü 'a bɔ ka -dɛ 'gü. -A -gɛn -mü =dɛ -yö n 'gü =dɛ n 'dho -sü 'ka a -dho -kpan ka -bha, 'ö 'ka n -ta kun kë "dhü kö n -kɔ -yö =mɔɔ ma 'ta bha- 'sü -sü -bha. "Kɛɛ "sanni -yö kë "dhü kö "töng 'në 'dɛ 'ö- -kë ka "piü -dɔ -yö gun n -bha bha 'ma- kë. ²⁵ "Kɛɛ dɔ 'kwa- wo ya a -tun -kö 'dho 'pë 'wo- =gbaɔ Yesu -bha mɛ -nu 'wo Zedhizadhɛmɔ -a -nu -gɔ -a dɔ -dɛ 'gü. ²⁶ -A -gɛn -mü =dɛ Yesu -bha mɛ -nu 'wo Maseduanö -sɛ waa- Glɛkö -sɛ 'gü =wa -gasitɛ kë =wa 'wëë- bho 'ko -ta kwa dheebhang -nu 'wo "flɛɛmɛ -nu 'ka Zedhizadhɛmɔ bha- -nu -dɛ. ²⁷ Mɛ 'wo gbaɔ bha- wo "dhü bha -wa -bho wo -dɪ 'gü, "kɛɛ -a -kë "dhü -dɛ -zë -mü -a -nu -gɔ, -a -gɛn -mü =dɛ Zuifö -nu 'wo Yesu -bha 'ka Zedhizadhɛmɔ waa- 'mɛ 'waa Zuifö 'ka 'wo 'dhuë- 'ö go Atanna "piü -a 'gü -gblü 'ko -ta -kɔ do 'ö- 'gü bha, -a -dhɛa -bha =dɛ woo -dɪ 'pö -wo "kpungtaapë -nu 'gü -gblü -a -nu 'ka -kɔ do bha- 'gü. ²⁸ =Ya kë =dɛ 'ma bo 'dho -sü 'ka kö 'pë 'wo- bho ko -ta bha, 'a- dɔ 'mɛ 'wo -mü -a -nu -gɔ, kö maa 'dho ɛsipangyö -sɛ 'gü, "kɛɛ n 'dho -sü 'ka, a -dho bɔ ka "piü mü. ²⁹ 'Yö 'a 'dhang bho 'pö- "dhiü 'kpakpadhö =dɛ n -nu 'ka -dɛ

'gü -sü 'ka, Yesu -bha 'dhuë- -dho kë n -kɔ pa -sü 'ka 'a nu- 'ka ka -dhɛ.

³⁰ "Kɛɛ n dheebhang -nu, 'pë 'a- -dhɛ ka -gɔ kö 'ka- kë yö -mü =dhɛ kö 'ka zë kwa Dëmɛ Yesu Klisi -wɔn -dhɛ, kö 'ka zë -dhɔ 'ö Atanna -bha 'Nii- "slüüslü -ya -da kwa 'gü bha- -dhɛ, kö 'ka Atanna -wɔn -ta -ko zë n "piü -bhɛa -dhɛ -sü 'ka n -wɔn 'gü, bhɛa" =në- 'ka 'yö 'a- wo ka -dhɛ.

³¹ Ka -bhɛa Atanna -dhɛ n -wɔn 'gü -gɛn -mü =dhɛ kö 'dho 'a- wo sië Zedhizadhɛmɔ bha 'a dha mɛ 'waa 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü 'wo Zude -sɛ 'gü bha- -nu -gɔ, kö 'pë 'wo- bho 'ko -ta 'pö 'ö 'a dho sië- 'ka Zedhizadhɛmɔ Yesu -bha mɛ -nu 'wo mü -a -nu -ta 'kun -pë 'ka bha- 'gü -wɔn -yö dhi- -nu -dhɛ. ³² Yö =në =ya kë "dhü, 'yö Atanna =ya "wɩ- -bha, 'yö 'a dho =loo ka -dhɛ 'gü zuë" =nii -da 'ka, 'yö 'a n "tɛɛ 'në 'bha pa mü. ³³ Kö Atanna 'ö mɛ =gban "pɛpɛ gba zuëwaanüsü 'ka bha, -yö 'to ka "piü bha 'aa -yö kë.

16

=Tuabhonaɔ 'ö Pɔdhö -ya dɔ

¹ =Ya 'go- 'dhɛ bha- 'gü, kwa dheebhang -dhebhɔ 'wo Febe -kë, 'ö yë -kë Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'wo Sangkle -pö 'gü -a -nu kpö 'gü bha, 'ma- "kplëng bho ka -bha kö 'ka dɔ "gbɩ-, ² 'ka- -dhɛng -wɔn 'kun -dhɛ -kɔ 'wo kwa Dëmɛ -bha 'kɔɔmɛ -nu -dhɛng kun- 'ka -a 'dhö. -A 'klɔɔ- -mü =dhɛ -a -kë "dhü -sü bha =në- -dɔ -yö -dhi Atanna -bha mɛ -nu 'ka. 'Wɔn "ɩɩ 'wɔn 'ö- -bha -wɔn dho zun ka -bha -a 'gü, -kaa kë- -dhɛ, -a 'klɔɔ- -mü =dhɛ yöö -dɩ 'pö -yö mɛ kpö =dede -ta 'kun -sü 'ka, 'ö mang =dede -zian 'a "wɩ sië ka -dhɛ ya n -ta 'kun -sü 'ka 'pö.

³ -Ka Plisidhö waa- Akidhasö 'wo -kë n yëkëyɔɔ 'ka kwa Dëmɛ Yesu Klisi -bha zian -ta bha- -nu =tua bho n -dhɛ.

⁴ -Wo kë wo -dɩ "dhiü -dɔ pë -dhɛ ma -zë n -wɔn 'gü, kë "dhü kö 'a dha. -Kaa -nu nuɛ" bho n -dhɛ 'gbɛ, mang

do -zian 'maa- -nu nuε" bho sië 'wɔn 'wo- -kë bha- 'gü. Atanna -bha 'kɔdhigümε -nu "pεpε 'ö 'waa Zuifö 'ka =në yεng- -nu =gban 'yi- -nu nuε" bho sië bha. ⁵ -Ka Atanna -bha 'kɔdhigümε -nu 'wo =loo 'ko -ta -a -nu -gɔ 'kɔɔdhö bha, -a -nu =tua bho n -dhe 'pö. -Ka Epainεtö =tua bho n -dhe 'pö, -a -wɔn -yö n -gɔ "gbɪ-, -a -gεn -mü =dhe yö =në 'mε 'wo 'dhang bho Klisi -wɔn "dhiü Azi -sε 'gü -a mε -blεεsü 'ka. ⁶ Dhebhɔ 'ö saan" -sü 'ka ka -dhe 'pö 'wo -Madhi -kë bha, 'ma- =tua bho. ⁷ 'Ma Andronikusö waa-Zunia 'ö yεng 'yi -gban 'kwë-, 'ö 'yi -kaso -kë 'zü yi "kwë bha- -nu =tua bho 'gbε. -A -nu -duε -yö 'kpii- =dedewo Yesu -bha bɔmε -nu kpö 'gü, 'ö -ya mü 'zü woo -zian -wo kë 'dhang -bho Yesu -wɔn "dhiü n "dhiü.

⁸ -Ka n "taɔngdë 'ö kwa Dëmε -bha zian -ta, 'wo- -dhe Angpliatüsö bha- =tua bho n -dhe. ⁹ 'Ma Udhiben 'ö -kë n yëkëyɔɔ 'ka Klisi -bha zian -ta bha waa- n "taɔngdë Sitisisö -a -nu =tua bho. ¹⁰ 'Ma Apedhesö 'ö mε =gban -mε =gban -wa dɔ -zɔ -gban -mε 'ka Klisi -bha zian -ta bha- =tua bho. 'Ma 'mε 'wo Adhitobudhö -gɔ 'kɔɔdhö -a -nu =tua bho 'gbε. ¹¹ 'Ma Edhodion 'ö 'yi -gban 'pö 'kwë- bha- =tua bho. 'Ma 'mε 'wo 'dhang bho kwa Dëmε "dhiü 'ö 'wo Naasisö -gɔ 'kɔɔdhö bha- -nu =tua bho. ¹² 'Ma Tidhifenö waa- Tidhifɔzö 'ö- -nu -wëedhe =ya bho kwa Dëmε -bha yë -wɔn 'gü bha- -nu =tua bho. 'Ma dhebhɔnë 'wo -Pεsidö -kë bha- =tua bho 'gbε, -a -wɔn -yö n -gɔ "gbɪ-, -a 'klɔɔ- -mü =dhe -a -wëedhe -yö bho -sü 'ka kwa Dëmε -bha yë -bha =dedewo. ¹³ -Ka Dhufusö 'ö kwa Dëmε -ya -ya bha waa-dhe 'ö =dhe n dhe 'dhö 'pö bha- -nu =tua bho n -dhe. ¹⁴ -Ka Asεngklitö oo, Fedhegɔn oo, Edhomεsö oo, Patrobasö oo, Edhömasö waa- kwa dheebhang 'dhe -nu 'ö wεng- -nu 'wo 'ko "piü bha- -nu =tua bho n -dhe. ¹⁵ 'Ma Fidhodhɔgö waa- Zudhi -a -nu =tua bho. 'Ma Nedhe waa- ö dheebhang dhebhɔ bha- -nu =tua bho. 'Ma Odεnpasö waa- Atanna

-bha mɛ -nu "pɛpɛ 'ö wɛng- -nu 'wo wo 'ko "piü, -a -nu =gban =tua bho 'gbɛ.

¹⁶ -Ka ka 'ko -nu =tua bho kö 'ka =loo ka 'kwëë- =dhɛ -kɔ 'ö dheebhang -zë -nu -wa -kë 'ka -a 'dhö. Klisi -bha mɛ -nu =gban "pɛpɛ =wa ka =tua bho 'gbɛ.

-Dhio -totaamasü 'ö Pɔdhö -ya dɔ Wlɔmö -mɛ -nu -ta

¹⁷ N dheebhang -nu, bhɛa" =në 'a- wo sië ka -dhɛ kö 'ka dɔ "gbü- kö 'ka ka -dɪ 'kun mɛ 'wo- kë sië "dhü kö Atanna -bha mɛ -nu -wo "kan 'kwëë- bha- -nu -gɔ. -A 'klɔɔ- -mü =dhɛ Atanna -wɔ 'dhɛ 'ka- ma -blɛsü -a -ma 'wo- wo sië "gbɔng 'ka 'ö 'wo -wɔ "wɛɛ pö ka -dhɛ bha, ka -pö =në 'wo- wo sië bha. -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, -ka ka -dɪ 'kun- -nu -gɔ -së kö 'ka "kan- -nu -bha. ¹⁸ -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü =dhɛ mɛ suu -nu 'wo "dhü bha 'waa kwa Dëmɛ Klisi bha yö -zë -dhɔkë, -wo wo -dɪ dhɔɔbhaawɔn -në- -kë. 'Yö 'mɛ -a -nu -zɔ 'yaa 'wɔn 'bha "piü bha 'wo -wɔ -së -dhɛ "yi bho -wɔ "nɛɛnɛɛ -nu -pö -nu -dhɛ -sü 'ka 'yö 'wo- -nu -gɔ 'gü =see- 'ka, 'yö 'wo- -nu wë bho Atanna -ta. ¹⁹ "Kɛɛ ka -zë ka -bha Atanna =bhlëë -ya -sü bha mɛ =gban "pɛpɛ -wa 'wɔn -dɔ. N zuë" =nii -yö -da =dedewo ka -wɔn 'gü -a -kë "dhü -sü bha- 'gü, "kɛɛ yö -zë =gban 'gü, -yö n "piü =dhɛ ka "yaaki -yö 'to 'daɔnnu -sü 'ka 'wɔn -së -dɪ -slɔɔ =në- kë -sü -bha, kö 'wɔn yaa -zë kë -zɔgɔndhe -zian =në 'ya 'dho -da ka -zɔ "piü tongtongdhö. ²⁰ -A -naa -yö n "yaan =dhɛ Atanna dɔ 'ö -gblü "kan Atanna 'ka bha =në dho Sɔtraan 'pɔn ka -dhɛ 'yö 'ka "ta sü -a =kpë "dhiü.

=Ya 'go yö -zë 'gü, kö kwa Dëmɛ Yesu -yö ö -bha -gasitɛ bha- kë ka -dhɛ -kpɛawo bha 'aa -yö kë!

²¹ Timote 'ö n -ta 'kun sië Atanna -bha yë -bha bha, =ya ka =tua bho 'gbɛ. Dhusiusö oo, Zazɔn waa- Sosipatɛɛ 'ö yɛng- -nu 'yi -gban 'kwëë- bha, =wa ka =tua bho 'gbɛ.

²² Mang TEEtiusö -mE 'a 'sëedhE ya- -bEn zë 'ö 'a kwa DëmE -bha zian -ta 'pö =dhE ka 'dhö bha, 'ma ka =tua bho 'gbE.

²³ =Ya 'go mü, mang Pɔdhö -mE n -dhEngbhɔɔdë 'wo- -dhE Gayusö, 'ö Atanna -bha 'kɔdhigümE -nu 'wo -dhE ya- 'gü -a -nu =gban 'wo bho 'ko -ta -a -gɔ 'kɔɔdhö 'pö bha, =ya ka =tua bho. Edhatö 'ö kë 'pö- ya- 'gü -mE -nu -bha 'wëekɔdhiü 'ka bha waa- kwa dheebhang Kaatusö, =wa ka =tua bho.

²⁴ [Kö kwa DëmE Yesu Klisi -bha -gasitE bha -ya kë ka -dhE "tüng =gban "pɛpɛ 'gü bha 'aa -yö kë.]

²⁵ -Ka -kwa Atanna 'tɔ bhɔ, -a 'klɔɔ- -mü =dhE yö =në- "sɪ 'dhö- -dhE kö -yö ka kë "kplëë 'ka 'dhang -bho Yesu "dhiü -sü 'gü. 'Wɔn 'ö -gban Yesu Klisi -wɔn -bha 'ö gun -bin -sü 'ka, 'ö Atanna yöö do =në gun- dɔ sië, 'ö -bhɔ -a -bin -sü 'ka kwa -gɔ yi 'bha 'ka bha =në 'a- -dhiang zë sië. ²⁶ "kEE =ya "dhE bho- -ta kwa -dhE "tüng ya- 'gü -a -wɔdhiüloomE -nu -gɔ 'sëedhE 'gü =dhE -kɔ 'ö gun- 'ka yöö 'ö- bhɔ -yi 'yaa 'dhö, 'ö- ga -yi 'yaa 'dhö bha- -zɔ "piü bha- 'dhö. =Yaa- -zɔn "sE =gban "pɛpɛ 'gü -mE -nu -dhE, kë "dhü kö -wo 'dhang bho ö "dhiü kö -wo ö =bhlëë -ya.

²⁷ Kö Atanna 'ö yöö do =në 'wɔndɔdhe 'dhö- -gɔ bha yö =në- 'tɔ -yö bhɔ Yesu Klisi 'saa- 'gü -kpɛawo bha 'aa- -yö kë.

NA᠎ -SĚ 'SĚĚDHĚ
Dan: NA᠎ -SĚ 'SĚĚDHĚ New Testament
Dan Nouveau Testament

copyright © 1991 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Dan

Dialect: Eastern

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2021-07-12

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Jun 2022 from source files dated 30 Nov 2021

b0d5029a-c700-5b99-a67b-bae5c5f3b14c